

České vydání

Informace a oznámení

Ročník 60

30. června 2017

Obsah

I Usnesení, doporučení a stanoviska

STANOVISKA

Evropský hospodářský a sociální výbor

523. plenární zasedání ESHV ve dnech 22. a 23. února 2017

2017/C 209/01	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Strategie diverzifikace cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu (průzkumné stanovisko)	1
2017/C 209/02	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Ostrovy v EU – od strukturálního znevýhodnění k inkluzivnímu území (průzkumné stanovisko)	9

III Přípravné akty

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

523. plenární zasedání ESHV ve dnech 22. a 23. února 2017

2017/C 209/03	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Kosmická strategie pro Evropu [COM(2016) 705 final]	15
2017/C 209/04	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU [COM(2016) 723 final – 2016/0359 (COD)]	21
2017/C 209/05	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran, kterým se mění nařízení (EU) č. 1095/2010, (EU) č. 648/2012 a (EU) 2015/2365 [COM(2016) 856 final – 2016/0365 (COD)]	28

2017/C 209/06	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatele čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a na zveřejňování informací, a kterým se mění nařízení (EU) č. 648/2012 [COM(2016) 850 final – 2016/0360 (COD)] Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014, pokud jde o schopnost úvěrových institucí a investičních podniků absorbovat ztráty a provést rekapitalizaci [COM(2016) 851 final – 2016/0361 (COD)] Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/59/EU o schopnosti úvěrových institucí a investičních podniků absorbovat ztráty a provést rekapitalizaci a o změně směrnic 98/26/ES, 2002/47/ES, 2012/30/EU, 2011/35/EU, 2005/56/ES, 2004/25/ES a 2007/36/ES [COM(2016) 852 final – 2016/0362 (COD)] Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2013/36/EU, pokud jde o osvobozené subjekty, finanční holdingové společnosti, smíšené finanční holdingové společnosti, odměňování, opatření a pravomoci v oblasti dohledu a opatření na zachování kapitálu [COM(2016) 854 final – 2016/0364 (COD)]	36
2017/C 209/07	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Výzva ke sdělení skutečností: regulační rámec EU pro finanční služby [COM(2016) 855 final]	43
2017/C 209/08	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound) a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1365/75 [COM(2016) 531 final – 2016/0256 (COD)] Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 337/75 [COM(2016) 532 final – 2016/0257 (COD)] Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2062/94 [COM(2016) 528 final – 2016/0254 (COD)]	49
2017/C 209/09	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o definici, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a označování jiných potravin a ochraně zeměpisných označení lihovin [COM(2016) 750 final – 2016/0392 (COD)]	54
2017/C 209/10	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zrušují nařízení Rady (EHS) č. 1101/89, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2888/2000 a (ES) č. 685/2001 [COM(2016) 745 final – 2016/0368 (COD)]	58
2017/C 209/11	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke společnému sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Mezinárodní správa oceánů: příspěvek EU k odpovědné správě oceánů [JOIN(2016) 049 final]	60
2017/C 209/12	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie [COM(2016) 721 final]	66
2017/C 209/13	Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1059/2003, pokud jde o územní typologie (Tercet) [COM(2016) 788 final – 2016/0393 (COD)]	71

I

(Usnesení, doporučení a stanoviska)

STANOVISKA

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

523. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ ESHV VE DNECH 22. A 23. ÚNORA 2017

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Strategie diverzifikace cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu

(průzkumné stanovisko)

(2017/C 209/01)

Zpravodaj: **Tony ZAHRA**

Konzultace	maltské předsednictví Rady, 19. 9. 2016
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci	9. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	30. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování	179/0/0
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry a doporučení

1.1. Vzhledem ke znevýhodněním, jako je vzdálenost, dostupnost a ostrovní povaha, se EHSV domnívá, že by měl být zaveden výhodný daňový režim pro ostrovy, jenž by zohlednil zvláštní úsilí vynakládané v souvislosti s investicemi, udržením a vytvářením pracovních míst a přizpůsobením období, v němž jsou podniky činné, a to vše v zájmu snížení dopadů sezónnosti.

1.2. I přes značnou odolnost a rychlé oživení cestovního ruchu v obdobích krize se Výbor domnívá, že je důležité analyzovat a řešit předvídatelné výzvy a příležitosti v cestovním ruchu spojeném s rekreační plavbou a námořním cestovním ruchem, a to zejména ve Středomoří, kvůli jeho velkému významu a důležitému podílu na evropském hospodářství. Při hodnocení by měla být náležitě zohledněna porovnatelnost s konkurenčními destinacemi. Klíčové jsou inteligentnější právní předpisy a politiky a také snižování administrativní zátěže pro malé a střední podniky.

1.3. Je nutné vytvořit a propagovat cesty do více destinací v regionu a nezbytná je i podpora společných/regionálních propagačních opatření mezi členskými státy. EHSV navrhuje, aby členské státy zavedly silné marketingové strategie diverzifikace a přizpůsobení se vyvíjejícím se prioritám a zálibám zákazníků. V rámci celého procesu je však třeba posoudit i potenciální rozdíly v cenové dostupnosti služeb cestovního ruchu nabízených v tomto odvětví pro občany.

1.4. Vzhledem k velké závislosti cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a pobřežního cestovního ruchu na mořských ekosystémech musí země Středomoří v zájmu jejich ochrany zlepšit regionální spolupráci. Výbor v této souvislosti podporuje vytvoření uskupení členských států a třetích zemí ze západního Středomoří s cílem věnovat se modrému růstu⁽¹⁾ a zelené a modré infrastruktuře společně, aby byly obnoveny poškozené ekosystémy.

1.5. Stavby a těžba z moře na mělkém kontinentálním šelfu nenávratně ničí podmořská stanoviště. Středomořský kontinentální šelf je omezený a tyto mořské zóny musí být proti těmto tendencím chráněny. Pro případ, že takové situace skutečně nastanou, je třeba uvažovat rovněž o kompenzačních opatřeních a vytvoření fiskálních rezerv.

1.6. Rozvoj cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu se musí opírat o zásady dlouhodobě udržitelného rozvoje. To vyžaduje vytvoření funkčního a měřitelného nástroje. EHSV doporučuje zavést v tomto odvětví harmonizovaný udržitelný mechanismus ukazatelů, zejména pro ostrovní státy a regiony, které jsou vysoce závislé na pobřežních činnostech. Ideální platformou k dosažení tohoto cíle by byl Evropský systém ukazatelů v oblasti cestovního ruchu, který vypracovala Evropská komise.

1.7. K zavedení udržitelného mechanismu ukazatelů bude rovněž nutné shromáždit přesné ekonomické údaje. Cestovní ruch je velmi komplexním odvětvím, které zahrnuje rozmanitou škálu vztahů mezi různými zainteresovanými stranami. Pro tento účel by mohly být vytvořeny nástroje pro sběr relativních ekonomických údajů extrapolací z modelu satelitních účtů.

1.8. Dopad změny klimatu na mořské prostředí vyžaduje dialog o inovativních řešeních. Prioritou se musí stát zvláštní opatření pro zranitelná území. Výbor poukazuje na nedávné sdělení Komise o mezinárodní správě oceánů a v něm obsažený balíček 14 opatření⁽²⁾. Ustanovení 7. akčního programu pro životní prostředí na období do roku 2020 a cíle EU pro zmírňování a přizpůsobení se změně klimatu se zaměřují na odvětví infrastruktury, jako je energetika a doprava, a také na konkrétní aspekty spojené s pobřežním a námořním cestovním ruchem. Kromě toho Evropská investiční banka poskytne malým a středním podnikům financování na investice do cestovního ruchu nebo do konvergenčních regionů.

1.9. Velmi důležitým aspektem cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu je nakládání s odpady. Cestovní ruch totiž obecně produkuje značné množství odpadu. Světový fond na ochranu přírody (WWF) odhaduje, že přes 80 % znečištění moře mají na svědomí činnosti na pevnině. Problém ještě zhoršuje odhazování odpadků do moře. Vedle koordinovaného a účinného prosazování předpisů jsou zapotřebí inovativní opatření, která zmírní problémy související s odpady. Výbor požaduje harmonizované provádění mezinárodních úmluv, které přispěje k podpoře budování kapacit ve třetích zemích.

1.10. S ohledem na vyhlídky růstu v odvětví cestovního ruchu je celý řetězec nakládání s odpady (od sběru po likvidaci) značnou výzvou, a to zejména v prostorově omezených oblastech, jako jsou ostrovy. EHSV v této souvislosti také doporučuje vytvořit „koalici pro přírodní dědictví“ tvořenou ostrovy a pobřežními oblastmi a klíčovými subjekty v oblasti životního prostředí, jako jsou nadace a mezinárodní organizace, s cílem učinit z evropských ostrovů a pobřežních oblastí průkopníky v celosvětových opatřeních k čistému životnímu prostředí díky integrovaným přístupům k cestovnímu ruchu.

1.11. Předpokladem pro udržitelný a konkurenceschopný růst jsou investice do lidí. Cestovní ruch však nepřitahuje dostatečné množství kvalifikovaných zaměstnanců, a to zejména proto, že není atraktivní z hlediska kariérního postupu ani dlouhodobé zaměstnanosti. Výbor doporučuje vypracovat zvláštní strategický akční plán na přilákání a udržení stálého přílivu kvalifikovaných pracovníků, kteří mají zájem o dlouhodobé zaměstnání v tomto odvětví. Má-li se zvýšit atraktivita odvětví cestovního ruchu, musí akční plán obsahovat konkrétní návrhy založené na vědeckém a praktickém přístupu.

2. Obecné připomínky

2.1. Maltské předsednictví požádalo EHSV o vydání průzkumného stanoviska k tématu „Strategie diverzifikace cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu“ v širším kontextu inovativních strategií rozvoje konkurenceschopnějšího prostředí v Evropě se zvláštním zaměřením na oblast Středomoří.

⁽¹⁾ Sdělení EU Modrý růst, COM(2012) 494 final.

⁽²⁾ JOIN(2016) 49 final a https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/ocean-governance_en.

2.2. Jak uznává článek 195 Smlouvy o fungování Evropské unie, je cestovní ruch silným celosvětovým odvětvím s velkým potenciálem zaměstnanosti a hospodářského rozvoje. V roce 2014 přispělo odvětví cestovního ruchu k celkovému HDP EU více než 1,6 bilionem EUR (tedy téměř 10 %) a mělo přímý, nepřímý a zprostředkovaný dopad na 25 milionů pracovních míst v EU⁽³⁾. Námořní pododvětví cestovního ruchu bylo označeno za jednu z prioritních oblastí maltského předsednictví EU. Rozvoj příslušných produktů v oblasti cestovního ruchu a námořních služeb by mohl být přínosem pro potenciál růstu v pobřežních a ostrovních oblastech EU. Aby bylo možné podat jasnější přehled příležitostí k inovacím v souladu se specifickou povahou cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu, je nezbytné určit současné trendy a výhledy do budoucna.

2.3. Cestovní ruch spojený s rekreační plavbou a námořní cestovní ruch je nejdůležitějším pododvětvím cestovního ruchu a také nejrozšířenější námořní aktivitou v Evropě. Zaměstnává téměř 3,2 milionu lidí, vytváří hrubou přidanou hodnotu v celkové výši 183 miliard EUR⁽⁴⁾ a má potenciál pro tvorbu pracovních míst a udržitelný „modrý růst“. K propagaci Evropy jako vůdčí plavební destinace na světě je třeba, aby infrastruktura využívaná v evropském ostrovním a pobřežním cestovním ruchu nabízela uživatelům odpovídající a inovativní služby (včetně přístupnosti) a zároveň zaručila udržitelný rozvoj místních společenství. Součástí tohoto odvětví je i „vnitrozemský“ cestovní ruch spojený s rekreační plavbou, který se v řadě členských států odehrává na jezerech, řekách atd. a jež je při přezkumu třeba zohlednit. Toto odvětví také zahrnuje rozsáhlý loďařský průmysl vyrábějící rekreační a výletní lodě, v němž zaujímá Evropa v celosvětovém měřítku přední místo.

3. Návrhy EHSV na nová paradigmatata politiky v oblasti cestovního ruchu

3.1. V průběhu let přijal Výbor stanoviska jednak obecně k politice v oblasti cestovního ruchu, jednak konkrétně k oblasti ostrovního a pobřežního cestovního ruchu. Navrhl, aby byly vytvořeny programy celoživotního učení speciálně pro zaměstnance cestovního ruchu na ostrovech a aby byla na některém strategicky položeném ostrově založena meziregionální škola s koncepcí podobnou „programu Erasmus pro studenty a zaměstnance v odvětví cestovního ruchu“.

3.2. EHSV se domnívá, že unijní definice ostrovů je nevyhovující a měla by být přezkoumána, aby zohledňovala poslední podobu Evropské unie po rozšíření, k níž patří ostrovní členské státy. Výbor také doporučil, aby se s cílem propagovat Evropu jako klíčovou turistickou destinaci na světové úrovni rozvíjela makroregionální spolupráce (např. strategie EU pro jadranský a jónský region, strategie EU pro region Baltského moře a strategie EU pro Podunají), a vyřešil se tak například problém přístupnosti. To si žádá vysoce kvalitní územní kontinuitu s napojením ostrovů na pevninu.

3.3. V důsledku změny klimatu je třeba, aby ostrovy činily ve všech oblastech svého hospodářství rozhodná opatření k přizpůsobení se této změně v zájmu zvýšení své odolnosti vůči klimatu. EHSV doporučil zavedení tzv. „ostrovního testu změn“, který by se zaměřil například na oblasti, jako jsou energetika a doprava (infrastruktura a přístupnost), stoupající hladina moří, ztráta biologické rozmanitosti a další důležité otázky.

3.4. Ostrovní ekonomiky jsou dnes příliš závislé na cestovním ruchu, který je většinou sezónní záležitostí, a diverzifikace je tudíž na místě. Výbor zdůraznil, že považovat modrou ekonomiku za nevyčerpatelný zdroj nevyužitého bohatství a prosazovat modrý růst s takovým důrazem, jako by se jednalo o všelék schopný vyléčit všechny neduhy evropské ekonomiky, může vyostřit různé problémy, kterým již pobřeží a moře EU čelí. Obecnou zásadou uplatňovanou při koncipování i provádění opatření proto musí i nadále být dlouhodobá udržitelnost.

3.5. Ve svém sdělení Evropská strategie pro větší růst a vyšší zaměstnanost v pobřežním a námořním cestovním ruchu⁽⁵⁾ z roku 2014 se Komise zabývá současnými nedostatky ve správě a řízení a vytváří rámec pro spolupráci mezi veřejnými orgány a partnerstvími veřejného a soukromého sektoru, mj. prostřednictvím územních klastrů a integrovaných strategií. Vzhledem ke zvláštnostem jednotlivých mořských oblastí se ve sdělení navrhuje 14 konkrétních opatření, která mají řešit investice do podnikání, vysokou sezónnost, diverzifikaci produktů a inovace, spojení, dostupnost, zlepšování infrastruktury, rozvoj kvalifikací a ochranu mořského prostředí. V současné době se provádí akční plán⁽⁶⁾.

⁽³⁾ WTTC, Travel & Tourism economic impact, 2015.EU.

⁽⁴⁾ Evropská komise, Study in support of policy measures for maritime and coastal tourism at EU level (Studie na podporu politických opatření pro námořní a pobřežní cestovní ruch na úrovni EU), 2013: https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/sites/maritimeaffairs/files/docs/body/study-maritime-and-coastal-tourism_en.pdf.

⁽⁵⁾ COM(2014) 86 final.

⁽⁶⁾ https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/coastal_tourism_en.

4. Návrhy EHSV k tématu strategií diverzifikace cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu

4.1. Meziodvětvový přístup z hlediska životního prostředí

4.1.1. V průběhu let bylo vyvinuto značné úsilí, aby se pozornost subjektů s rozhodovací pravomocí a zainteresovaných stran obrátila k souvislosti mezi oceány a klimatem. Výsledkem bylo zahrnutí oceánů do Pařížské dohody z roku 2015 a do zvláštní zprávy o oceánech Mezinárodního panelu pro změnu klimatu (IPCC). Tyto snahy požadují podporu provádění Pařížské dohody včetně posilování technických kapacit členských států v oblasti rozvoje technologických cest pro nízkoemisní budoucnost.

Námořní doprava má na svědomí přibližně 2,5 % světových emisí skleníkových plynů. EU požaduje celosvětový přístup ke snižování emisí skleníkových plynů z mezinárodní lodní dopravy, avšak očekává se, že emise z lodní dopravy do roku 2050 značně vzrostou. Podle druhé studie Mezinárodní námořní organizace (IMO) o skleníkových plynech by uplatněním provozních opatření a zavedením dostupných technologií bylo možné snížit spotřebu energie a emise CO₂ lodí až o 75 %. Mnohá z těchto opatření jsou nákladově efektivní a přináší čisté zisky, jelikož veškeré provozní či investiční náklady budou amortizovány prostřednictvím nižších výdajů za palivo. Tohoto snížení lze dosáhnout zaváděním nových inovativních technologií.

4.1.2. Středozemní moře je jednou z nejvýznamnějších světových oblastí, pokud jde o jeho význačné rysy biologické rozmanitosti, která je však na změnu klimatu citlivá více než jiné oblasti. Jednou z hlavních příčin ekologických ztrát v regionu je rozsáhlý cestovní ruch v pobřežních oblastech. Středozemní moře však má vysokou přírodní hodnotu, a proto má zásadní význam pro zachování biologické rozmanitosti. V tomto ohledu je v zájmu ochrany mořských ekosystémů bezpodmínečně důležitá regionální spolupráce. Unijní program financování LIFE+ podporuje cíle strategie EU v oblasti biologické rozmanitosti a poskytuje prostor pro financování inovativních projektů v oblasti pobřežního a mořského cestovního ruchu.

4.1.3. Velkým problémem pro toto odvětví je nakládání s odpady, zejména na ostrovech, pro něž je typická vysoká sezónnost. Pro většinu ostrovů může být obtížné zvládnout v období sezónních špiček vysoké počty návštěvníků, což vyžaduje značné investice do zajištění odpovídajících čistících odpadních vod a zařízení na zpracování odpadu. Závěry Úmluvy o biologické rozmanitosti poskytují celosvětově uznávaný rámec opatření pro boj s hrozbami pro přírodní dědictví, počínaje zabýváním se odpady v moři a mikroplasty až po trvalé omezení a zákaz plastových sáčků na jedno použití.

4.1.4. Různé studie a zprávy zdůrazňují, že z ekonomického hlediska je nanejvýš rozumné, aby se evropský cestovní ruch v pobřežních oblastech začal chovat ekologičtěji. EU musí vytvořit pobídky pro členské státy, aby zintenzivnily úsilí při uplatňování ekologických postupů v oblasti cestovního ruchu a zaváděly ekologické programy zmírňování dopadů změny klimatu. Mělo by to být podpořeno prosazováním cestovního ruchu šetrného k životnímu prostředí, jakožto oblasti, která podporuje cestovní ruch spojený s rekreační plavbou.

4.1.5. Díky těmto výzvám je o to důležitější, aby se rozvoj vodního a námořního cestovního ruchu řídil zásadami udržitelného rozvoje. Udržitelnost však musí vycházet z funkčního a měřitelného modelu, který spočívá v zavedení systému ukazatelů k monitorování a sledování činností a vývoje v oblasti námořního cestovního ruchu, zejména pro ostrovní státy a regiony. Destinace se také musí zaměřit na zavedení stropů pro přepravní kapacity, jejichž překročení by vyvolalo řadu problémů, které by mohly mít negativní dopad na toto odvětví a jeho dlouhodobou udržitelnost. Těmito stropy jsou zejména:

- zhoršování a ztráta ekologických zdrojů,
- tlaky na životní prostředí a fyzickou infrastrukturu,
- konflikty mezi turisty a místními obyvateli, které vedou ke ztrátě místní pohostinnosti,
- nespokojenost návštěvníků.

4.1.6. Evropský systém ukazatelů v oblasti cestovního ruchu, který vypracovala Evropská komise v roce 2013 a přezkoumala v roce 2016 ⁽⁷⁾, je dobrovolným nástrojem řízení, který stanoví soubor klíčových ukazatelů s cílem pomoci destinacím sledovat a měřit, jak si vedou v oblasti udržitelného cestovního ruchu.

⁽⁷⁾ http://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/offer/sustainable/indicators_cs.

4.1.7. V tomto ohledu je nejcennějším zdrojem Evropská agentura pro námořní bezpečnost (EMSA), která poskytuje informace, statistiky a poradenství zásadní pro proces zavádění zásad udržitelnosti.

4.1.8. Je také třeba mít na paměti stanovisko EHSV Inteligentní ostrovy, a to zejména co se týče přijímání osvědčených postupů.

4.1.9. Další cenný zdroj pro dosažení tohoto cíle může představovat projekt „Tracking European Operations for Maritime EcoSystems“ (Sledování evropských operací pro mořské ekosystémy), pod záštitou ERA-LEARN 2020 (podpůrná činnost – CSA) a financovaný z programu Horizont 2020.

4.1.10. K ochraně životního prostředí přispělo mnoho organizací a institucí, například WWF, platforma pro oceány a klima, Konference okrajových přímořských regionů Evropy (CPMR), Greenpeace a různé útvary OSN, které spolupracují s různými strukturami EU a účastní se posílené spolupráce mezi vládami a veřejnými i soukromými subjekty. Chceme-li pokračovat v úspěšné cestě, musíme tento postup udržet.

4.1.11. Zdravé mořské ekosystémy a zachované pobřežní/ostrovní oblasti v mnoha ohledech přispívají k udržitelnému růstu a tvorbě pracovních míst. Cestovní ruch a zemědělství, rybolov, akvakultura a lesnictví jsou klíčovými odvětvími s významnými důsledky a s velkým významem pro celkové zohledňování biologické rozmanitosti. Zvláštní pozornost vyžadují i další související otázky, a sice udržitelná produkce potravin a potravinové zabezpečení. Odvětvové politiky, které se podílejí na zachování biologické rozmanitosti, musí být vytvářeny v integrovaném rámci. EHSV v souvislosti s otázkou mořských ekosystémů poukazuje na směrnici o územním plánování námořních prostor⁽⁸⁾ a také na Barcelonskou úmluvu z roku 1995⁽⁹⁾.

4.1.12. Na znečištění moří se mnohdy podílejí nevyčištěné odpadní vody a zemědělství, avšak mezi hrozby pro mořské ekosystémy patří i nadměrný komerční rybolov, úniky ropy a dalších nebezpečných látek a také zanášení nepůvodních druhů. Značný vliv na životní prostředí může mít rovněž špatné řízení zátěžové vody⁽¹⁰⁾. Mořské ekosystémy jsou jedním z hlavních zdrojů biologické rozmanitosti a Evropská unie činí řadu kroků k dosažení zdravého mořského prostředí, díky němuž budou ekosystémy v evropských mořských vodách do roku 2020 odolnější vůči změně klimatu. Za tímto účelem je třeba úzké spolupráce všech zainteresovaných stran.

4.1.13. V této souvislosti má strategický význam volba prováděcích nástrojů, která má zajistit, aby měla všechna hospodářská odvětví prospěch z nových příležitostí vzniklých díky zdravým ekosystémům. Aby obecná koncepce řádné správy začala platit i v cestovním ruchu, je zároveň zapotřebí transparentnosti, řádných konzultací a odpovědnosti. Jak uvádí Úmluva o biologické rozmanitosti⁽¹¹⁾, nezbytnými předpoklady pro dosažení pokroku a udržitelnosti v této oblasti jsou účinné využívání zdrojů a oběhové hospodářství.

4.1.14. Je třeba vypracovávat politiky pro zvyšování povědomí s cílem zlepšit dodržování předpisů, a to za využití pobídek pro činnosti čistého cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu (včetně souvisejících odvětví, jako je jachting, rybolov, dodávky potravin atd.). V této souvislosti je třeba vypracovat komplexní meziodvětvové programy odborné přípravy s cílem usilovat o dosažení komplexních cílů udržitelnosti. Síť příslušných turistických oblastí by zároveň umožnila výměnu údajů a osvědčených postupů.

4.1.15. Evropa musí náležitě využívat své přírodní zdroje a podporovat své špičkové lokality, tak aby příroda a územní plánování v pobřežních a námořních oblastech byly ve vzájemném souladu. Pobřežní oblasti mají obzvláštní strategický význam z environmentálního, ekonomického a sociálního hlediska, a proto je jejich problémy třeba řešit v rámci integrované politiky udržitelného rozvoje, v níž se příkládá důležitá úloha územnímu plánování, rovnováze mezi využíváním obnovitelných zdrojů energie a ostatními pobřežními činnostmi a dodržování urbanistických pravidel⁽¹²⁾. Je nutné zajistit co nejlepší provádění směrnice o územním plánování námořních prostor ze strany členských států. Tato směrnice se však netýká pobřežních oblastí, a proto opět poukážeme na Barcelonskou úmluvu, která příhodně obsahuje protokol o správě pobřeží.

⁽⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/89/EU ze dne 23. července 2014, viz také https://ec.europa.eu/maritimeaffairs/policy/maritime_spatial_planning_en.

⁽⁹⁾ http://ec.europa.eu/environment/marine/international-cooperation/regional-sea-conventions/barcelona-convention/index_en.htm.

⁽¹⁰⁾ V současné době neexistuje žádný výslovný právní předpis EU o zátěžové vodě, i když nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1143/2014 ze dne 23. října 2014 o prevenci a regulaci zavlečení či vysazování a šíření invazních nepůvodních druhů uznává úmluvu o řízení zátěžové vody za jedno z možných opatření k řízení invazních druhů s dopadem Unii.

⁽¹¹⁾ Dokument Rady 13398/16 (<http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13398-2016-INIT/cs/pdf>).

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 451, 16.12.2014, s. 64.

4.2. Dlouhodobé výhody integrovaného meziodvětvového přístupu

4.2.1. Harmonizace zákonných požadavků

4.2.1.1. Poté, co 18. ledna 2016 uplynula lhůta, během níž měly členské státy EU upravit své vnitrostátní právní předpisy a provést do vnitrostátního práva směrnici 94/25/ES o rekreačních plavidlech, ve znění směrnice 2003/44/ES, je třeba řádně zhodnotit současný stav věcí. Tato směrnice byla schválena s cílem podpořit udržitelný rozvoj odvětví a snížit počet lodních nehod na moři zavedením standardních požadavků na bezpečnost uživatelů a také snížením výfukových emisí a emisí hluku.

4.2.1.2. Záměrem tohoto evropského právního rámce bylo odstranit rozdíly mezi členskými státy, které by mohly ohrozit pohyb uvnitř EU. V důsledku tohoto povinného procesu harmonizace vyvstala řada výzev, které je naléhavě zapotřebí identifikovat a analyzovat, jelikož dosud zcela zřejmě chybí jednotnost na úrovni EU, pokud jde o požadavky. Koordinace a jednotnost jsou nedostatečné, jak dokazují různé vnitrostátní systémy odborné přípravy pro kapitány⁽¹³⁾. Postup předběžného provedení do vnitrostátního práva, který není účinně a účelně řízen, může být kontraproduktivní a může mít vliv na konkurenceschopnost odvětví rekreačních plaveb s důsledky, které jsou pravým opakem cílů stanovených pro cestovní ruch spojený s rekreační plavbou a námořní cestovní ruch.

4.2.2. Konkurenceschopnost

4.2.2.1. V uplynulých letech mnohá pododvětví tohoto odvětví čelila kolísající poptávce a výkyvům v odvětví cestovního ruchu jako celku, přičemž určitou roli hrála rovněž hospodářská situace v zemích původu. Na cestovní ruch budou mít bezpochyby vliv důsledky nedávných teroristických útoků v Evropě a následné zvýšení jiných teroristických hrozeb. Cestovní ruch se však v uplynulých letech ukázal jako velmi odolný i v nesmírně náročných obdobích, jak ukazuje rychlé oživení po hospodářské krizi v letech 2008–2009 a řadě následujících krizí.

4.2.2.2. Čím dál důležitější jsou vysoce kvalitní produkty a služby cestovního ruchu. Musíme být inovativní a zároveň zaručit investice. Musíme se zaměřit na diverzifikaci a vylepšení produktů v celém hodnotovém řetězci. Tímto způsobem lze značně oživit cestovní ruch spojený s rekreační plavbou a námořní cestovní ruch a zvýšit atraktivitu potenciálních destinací. Umožní nám to také přispůsobit se měnícím se spotřebitelským vzorcům a demografické změně, která ovlivňuje modely cestování.

4.2.2.3. Zákazníci stále častěji vyhledávají dobrodružství a jsou více připraveni zkusit nové způsoby cestování a nové zážitky. Nedávná výzva Komise k předkládání návrhů na vytvoření plavebních tras v zájmu podpoření cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou, na což je vyčleněn rozpočet ve výši 1,5 mil. EUR, je krokem správným směrem. Tato iniciativa pomůže propagovat propojení s dalšími hospodářskými odvětvími a přilákat turisty se zvláštními zájmy, jako je gastronomie, kultura a volnočasové aktivity.

4.2.2.4. Komise v rámci svých pravomocí přijímá opatření k podpoření konkurenceschopnosti a udržitelnosti odvětví cestovního ruchu, která mohou být prospěšná i pro rozvoj cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu.

4.2.2.5. Jedním z těchto opatření je program COSME, který v uplynulých šesti letech podporoval rozvoj a propagaci nadnárodních tematických produktů cestovního ruchu v oblastech, jako je námořní cestovní ruch, cestovní ruch zaměřený na kulturu, gastronomii, sportovní aktivity a wellness⁽¹⁴⁾. Iniciativa EDEN zviditelňuje mj. netradiční destinace, které se vyznačují špičkovou kvalitou v oblasti rozvoje udržitelného cestovního ruchu⁽¹⁵⁾. V roce 2010 se tato iniciativa zaměřila na pobřežní, říční a jezerní destinace a podporovala inovativní přístupy k jejich nabídce v oblasti vodního cestovního ruchu.

4.2.2.6. Regiony mohou rovněž čerpat prostředky z evropských strukturálních a investičních fondů⁽¹⁶⁾, když chtějí investovat do modernizace pobřežních oblastí a malých i velkých přístavů a do zachování přírodního a kulturního dědictví v pobřežních oblastech, pokud tyto investice přispívají k dosažení příslušných tematických cílů a jsou součástí územní strategie. Komise rovněž zveřejnila příručku⁽¹⁷⁾, která podává vyčerpávající přehled možností financování odvětví cestovního ruchu z prostředků EU. Zainteresané strany činné v oblasti pobřežního a námořního cestovního ruchu mohou požádat o čerpání příslušných finančních prostředků z těchto různých programů.

⁽¹³⁾ Viz též Úř. věst. C 389, 21.10.2016, s. 93.

⁽¹⁴⁾ https://ec.europa.eu/growth/sectors/tourism/offer/sustainable/transnational-products_cs.

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/eden/about/themes_cs.

⁽¹⁶⁾ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/informat/2014/guidance_tourism.pdf.

⁽¹⁷⁾ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8496&lang=cs.

4.2.2.7. Propojení a propagace těchto služeb lze dosáhnout seskupováním produktů a služeb, jež mohou prohloubit zážitek návštěvníků, např. jejich nasměrováním k rozsáhlému výběru preferovaných produktů a služeb, které je konkrétně osloví. Popularita koncepce seskupování, která zahrnuje poskytování specializovaných turistických produktů a služeb, v odvětví cestovního ruchu vzrůstá. Cílený marketing umožňuje využít všech prostředků, zejména digitálních metod, pro přímé oslovení všech potenciálních návštěvníků s cílem vytvořit přímé spojení mezi nimi a destinací.

4.2.3. *Potenciál cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu pro tvorbu pracovních míst*

Předpokladem pro udržitelný a konkurenceschopný růst jsou investice do lidí. Splnění tohoto cíle vyžaduje strategické řízení změn, pokud jde o příležitosti k rozvoji dovedností, spolupráci napříč odvětvími a odhodlání a schopnost příslušných zainteresovaných stran převzít vůdčí úlohu. Ve snaze určit společnou strategii řešení určité výzvy, které čelí většina členských států EU, vyžaduje uvedený proces spolupráci klíčových zainteresovaných stran prostřednictvím sociálního a občanského dialogu. To může být také základem pro vytvoření nových pracovních perspektiv – zejména pro mladé lidi –, pro zajištění dlouhodobé udržitelnosti odvětví a pro zaručení práv námořníků, pokud jde o podmínky jejich zaměstnání na moři a výhody plynoucí z posíleného režimu dodržování.

4.2.3.1. EHSV ve svém stanovisku k růstu a zaměstnanosti v pobřežním a námořním cestovním ruchu⁽¹⁸⁾ uvedl, že navržené zmapování potřeb v oblasti odborné přípravy a vytvoření sekce věnované „modrým pracovním místům“ v rámci portálu EURES je důležité. Zásadní význam však bude mít také to, aby Komise výsledky průzkumu náležitě šířila a přiměla členské státy, aby je zohlednily ve svých národních vzdělávacích politikách. Odborná příprava by měla být určena zaměstnancům i zaměstnavatelům, ale také institucím činným v oblasti cestovního ruchu. Její součástí by měla být rovněž vyšší osvěta o významu cestovního ruchu, evropského dědictví a životním prostředí. Musí být prováděna již v rámci povinné školní docházky, aby byli mladí lidé v tomto směru vzděláváni již od útlého věku.

4.2.3.2. Komise provádí řadu iniciativ, jejichž účelem je rozvoj dovedností v oblasti cestovního ruchu a které budou prospěšné i pro „modrá pracovní místa“, jako je např. „nová agenda dovedností“⁽¹⁹⁾. Tento významný politický dokument obsahuje „plán pro meziodvětvovou spolupráci v oblasti dovedností“, v němž je cestovní ruch označen za jednu z šesti pilotních oblastí, v nichž budou přijata konkrétní opatření na základě průmyslově vedeného přístupu. V této souvislosti byla na konci ledna 2017 zveřejněna výzva k předkládání návrhů v rámci programu Erasmus+, na niž byl vyčleněn rozpočet ve výši 4 milionů EUR. Z prostředků tohoto programu bude podporováno vytvoření platformy hlavních zainteresovaných stran tohoto odvětví (včetně průmyslu a poskytovatelů vzdělání), které budou navrhopvat opatření a doporučení pro příštích 5 až 10 let. Platforma bude analyzovat hlavní trendy a potřebné kvalifikace v tomto odvětví, bude vypracovávat konkrétní opatření k uspokojení krátkodobé a střednědobé potřeby kvalifikací, přezkoumávat profesní profily, aktualizovat nové studijní plány, propagovat přitažlivost tohoto odvětví a podporovat mobilitu studentů a uchazečů o zaměstnání.

4.2.3.3. V březnu 2017 bude zveřejněno výběrové řízení také v rámci programu COSME, a to s rozpočtem ve výši 800 000 EUR a s cílem podpořit opatření na zlepšení image kariéry v oblasti cestovního ruchu. Součástí těchto opatření budou informační kampaně o stávajících iniciativách a nástrojích ke zvyšování dovedností v oblasti cestovního ruchu a kampaně na vylepšení image kariéry v oblasti cestovního ruchu. Budou distribuovány podkladové materiály, vedeny rozhovory a organizovány internetové semináře s cílem představit pozitivní aspekty kariéry v oblasti cestovního ruchu (tj. propagace mezinárodního, módního a dynamického aspektu). Opatření budou zaměřena na podniky působící v odvětví cestovního ruchu (včetně malých a středních podniků) a začínající podniky, ale i na studenty a uchazeče o zaměstnání.

4.2.4. *Statistické ekonomické údaje*

4.2.4.1. Odvětví cestovního ruchu spojeného s rekreační plavbou a námořního cestovního ruchu je velmi složité a zahrnuje rozmanitou škálu vztahů mezi různými zainteresovanými stranami. Různé hospodářské činnosti, které společně toto odvětví tvoří, se značně liší. Statistické informace o námořním a pobřežním cestovním ruchu v členských státech nejsou vždy snadno dostupné a způsob jejich získávání se může v jednotlivých zemích lišit. Údaje proto mohou být nekonzistentní a vykazovat číselné údaje, které neukazují přesné výsledky. Konzistentní a přesné údaje jsou vzhledem k významu tohoto odvětví pro evropské hospodářství naprosto klíčové. Pomohou i všem subjektům tohoto odvětví přesně pochopit a odhalit dynamiku plavebního odvětví a pochopit, jaký je její vliv na hospodářskou výkonnost EU. Potřebným

⁽¹⁸⁾ Úř. věst. C 451, 16.12.2014, s. 64.

⁽¹⁹⁾ <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1223&langId=cs>.

nástrojem může pro toto odvětví být metoda satelitních účtů⁽²⁰⁾ cestovního ruchu. Ekonomické údaje poskytované prostřednictvím tohoto systému lze kombinovat se shromažďováním dalších důležitých údajů, které mohou společně tvořit „mechanismus udržitelných ukazatelů“. Některé členské státy již tento nástroj znají, a to celý proces usnadní.

V Bruselu dne 30. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽²⁰⁾ Satelitní účet cestovního ruchu (TSA), který zavedla Světová organizace cestovního ruchu (UNWTO), je standardním statistickým rámcem a hlavním nástrojem ekonomického měření cestovního ruchu. Doporučený metodický rámec 2008 (též známý pod zkratkou TSA: RMF 2008) poskytuje aktualizovaný společný koncepční rámec pro vytvoření satelitního účtu cestovního ruchu.

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k tématu Ostrovy v EU – od strukturálního znevýhodnění k inkluzivnímu území**(průzkumné stanovisko)**

(2017/C 209/02)

Zpravodaj: **Stefano MALLIA**

Konzultace	průzkumné stanovisko na žádost maltského předsednictví, 16. 9. 2016
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	specializovaná sekce Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato ve specializované sekci	8. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování	163/1/3
(pro/proti/zdrželi se hlasování):	

1. Závěry a doporučení

1.1. EU musí vynaložit větší úsilí na uznání jedinečnosti problémů, před nimiž ostrovy stojí. Tyto problémy nelze řešit pouze prostřednictvím politiky soudržnosti.

1.2. Ostrovy trpí řadou strukturálních znevýhodnění, jejichž důsledkem jsou často obtížné podmínky pro podnikání. EHSV je pevně přesvědčen, že hlavní oblasti politiky, jako je jednotný trh, politika hospodářské soutěže, dopravní politika, politika rozvoje venkova a politika rybolovu, jakož i iniciativy a programy EU podporující politiky vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu, musí být v případě ostrovních ekonomik uplatňovány s větší mírou pružnosti.

1.3. EHSV zastává názor, že kritéria, která Eurostat používá k definování ostrovního regionu, by měla být přehodnocena, a že je třeba používat přiměřenější kritéria (viz odstavce 2.4–2.6).

1.4. Osobám se zdravotním postižením a obecněji všem lidem se znevýhodněním musí být věnována zvláštní pozornost, neboť tito lidé více než ostatní trpí důsledky problémů, kterým ostrovy čelí.

1.5. EHSV považuje za zásadní, aby veškeré snahy o pomoc ostrovům upřednostňovaly poskytování přístupu k veřejným službám, prosazování udržitelného růstu a podporovaly plnou zaměstnanost, konkurenceschopnost a soudržnost na evropských ostrovech.

1.6. Ostrovy a ostrovní regiony často nabízejí jedinečné příležitosti pro řešení v oblasti čisté energie. EHSV podporuje veškeré snahy Evropské komise v tomto směru a konkrétně vyjadřuje podporu přechodu ostrovů na 100 % čistou energetickou řešení.

1.7. EHSV podporuje požadavek Evropského parlamentu, aby Komise zahájila hloubkovou studii týkající se nadměrných nákladů, které evropským ostrovům vznikají.

1.8. EHSV vyzývá Komisi a Radu, aby považovaly všechny ostrovní regiony nebo ostrovy členských států za způsobilé čerpat finanční prostředky související s infrastrukturou politiky soudržnosti pro období po roce 2020. V této souvislosti musí být všechny fondy v období 2014–2020, jejichž cílem je zmírnit zvláštní omezení, s nimiž se ostrovy potýkají, podrobeny následnému posouzení jejich účinnosti.

1.9. EHSV vyzývá Komisi, aby vymezila přiměřenější legislativní rámec, pokud jde o uplatňování státní podpory v ostrovních regionech a na ostrovech sestávajících pouze z ostrovů členských států.

1.10. EHSV vyzývá Komisi, aby posílila koordinaci prostřednictvím meziútvarové skupiny pro územní a městský rozvoj a využívala nástroje posouzení územního dopadu k přezkumu klíčových právních předpisů s cílem určit ty, do nichž by mohla být zařazena ustanovení o ostrovní povaze.

2. Ostrovní povaha a Evropa: obecný přehled

Oblast působnosti

2.1. Evropské ostrovy jsou domovem více než 21 milionů lidí. To jsou zhruba 4 % všech obyvatel 28 členských států EU. Obyvatelstvo všech ostrovů EU dohromady (kromě ostrovů, které jsou národy – Velká Británie, Irsko, Kypr a Malta) by bylo jedenáctou nejlidnatější zemí Evropy⁽¹⁾. Je nezbytně nutné přijmout integrovaný rámec politiky pro řešení problémů v oblasti hospodářské, sociální a územní soudržnosti, s nimiž se evropské ostrovy potýkají.

2.2. EU musí uznat jedinečnost problémů, před nimiž ostrovy stojí. V tomto ohledu je na úrovni EU i na vnitrostátní úrovni třeba usílit, aby bylo dosaženo maximálního využití potenciálu ostrovů EU.

2.3. Cílem tohoto stanoviska je znovu podnítit na úrovni EU debatu o hodnotě ostrovní povahy v evropských politikách, se zvláštním zaměřením na politiku soudržnosti pro období po roce 2020, a podpořit přístup „zdola nahoru“ založený na konkrétnější účasti občanské společnosti a sociálních partnerů v rozhodovacím procesu pro tvorbu politik a programů vycházejících ze skutečných potřeb obyvatel. Partnerství a víceúrovňová správa stanovená v nařízení o společných ustanoveních⁽²⁾ musí být dále posílena i v období po roce 2020.

2.3.1. Toto stanovisko má rovněž za cíl předložit přiměřený soubor politických doporučení, která budou pracovat s koncepcí „inkluzivních ostrovů“ a zavádět do praxe zásady „účinnosti“ a „rovnosti“ jako pilíře k podpoře konkurenceschopnosti a sociální soudržnosti všech ostrovů v Evropě:

— „účinnost“ – zajistit, aby mohly všechny ostrovy dosáhnout plného rozvoje,

— „rovnost“ – zajistit, aby měli všichni občané přístup k příležitostem a službám bez ohledu na územní kontext, v němž žijí.

Definice ostrovů a ostrovní povahy

2.4. Podle definice Eurostatu⁽³⁾ je ostrovem jakékoli území, které splňuje těchto pět kritérií: 1) musí mít rozlohu nejméně jednoho kilometru čtverečního; 2) musí ležet ve vzdálenosti nejméně jeden kilometr od pevniny; 3) musí mít minimální počet 50 stálých obyvatel; 4) nesmí mít pevné propojení s pevninou; 5) nesmí na něm ležet hlavní město členského státu EU.

2.5. Evropské ostrovy lze rovněž dělit do skupin podle jejich zeměpisných aspektů, klasifikace NUTS (společná klasifikace územních statistických jednotek) a podle jejich velikosti.

2.6. Ostrovní povahu definují tři rozměry: 1) malá velikost, 2) odlehlost a 3) zranitelnost⁽⁴⁾.

2.7. Přístup EU k ostrovům vystoupil do popředí, když se členy EU staly dva malé ostrovní státy, Kypr a Malta.

2.7.1. V roce 2008 navrhla „zelená kniha o územní soudržnosti“⁽⁵⁾ definici územní soudržnosti jako „prostředku, který činí z rozmanitosti výhodu, jež přispívá k udržitelnému rozvoji celé EU“. Z tohoto pohledu lze ostrovní povahu považovat za výhodu a zdroj potenciálního rozvoje.

⁽¹⁾ <https://europeansmallislands.com/2017/02/11/the-11th-nation/>.

⁽²⁾ Článek 5 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013.

⁽³⁾ Portrait of Islands (Portrét ostrovů), Evropská komise, Eurostat, 1994.

⁽⁴⁾ „Insularity and economic development: a survey“ (Ostrovní povaha a hospodářský rozvoj: průzkum), Manuela Deidda, CRENOS 2014.

⁽⁵⁾ Evropská komise, COM(2008) 616 final – Brusel, 6. října 2008.

2.8. „Politika soudržnosti EU pro období 2014–2020“ poskytuje základ sladění programů EU s potřebami znevýhodněných území, jakou jsou ostrovy, se zvláštním ohledem na klíčové územní problémy určené ve „společném strategickém rámci“. Nové nástroje na podporu integrované strategie územního rozvoje, které byly zavedeny na období 2014–2020, jako jsou integrované územní investice a komunitně vedený místní rozvoj, by měly být dále analyzovány z hlediska ostrovů v rámci příprav na politiku soudržnosti po roce 2020.

2.9. S ohledem na stanoviska EHSV Specifické problémy ostrovů a Inteligentní ostrovy⁽⁶⁾ a na základě přezkumu strategie Evropa 2020 v polovině období⁽⁷⁾ je jasné, že pokud jde o ostrovy, politika soudržnosti nefungovala podle očekávání. Je zjevné, že je zapotřebí tuto otázku přehodnotit.

2.10. V lednu 2016 poskytl Evropský parlament svým usnesením o zvláštní situaci ostrovů⁽⁸⁾ základ přezkumu stávajících politik EU.

3. Hlavní problémy evropských ostrovů

3.1. Podle závěrů studie ESPON Euroislands⁽⁹⁾ je před analýzou problémů, které postihují evropské ostrovy, užitečné stručně popsat „silné a slabé stránky“ a „příležitosti a hrozby“ pro lepší představu o kontextu problémů, jimž budou ostrovy v nadcházejících letech čelit.

3.1.1. Pokud jde o „silné stránky“, představují kvalita života, přítomnost velké hustoty přírodního a kulturního kapitálu a silná kulturní identita hmatatelné výhody, kterých lze využít k tvorbě nového bohatství a zaměstnanosti na ostrovech.

3.1.2. Pokud jde o „slabé stránky“, ostrovní povaha ovlivňuje přímo a trvale některé z nejdůležitějších parametrů atraktivity ostrovů, jakými jsou dostupnost, služby veřejného zájmu, soukromé služby a sítě, úspory z rozsahu a organizace trhu.

3.1.3. „Příležitosti“ lze určit jako poptávku po kvalitě života, kvalitních a bezpečných potravinách, službách cestovního ruchu zaměřeného na konkrétní účel a ubytování. Tyto faktory by měly být využity a přeměněny v silné stránky, aby bylo možné čelit hlavním nepříznivým podmínkám spojeným s ostrovní povahou vyplývajícím z malé velikosti, odlehlosti a zranitelnosti.

3.1.4. „Hrozby“ lze identifikovat v souvislosti se změnou klimatu, globalizací, hospodářskými krizemi, rostoucími cenami energie, nedostatkem vody, degradací půdy a úbytkem populací ryb.

3.2. Jakkoli mohou mít problémy postihující evropské ostrovy dopady, které se velmi liší podle konkrétních faktorů⁽¹⁰⁾, je možné je rozdělit do tří hlavních skupin: 1) ekonomika ostrovů; 2) sociální spravedlnost a 3) ochrana životního prostředí.

3.3. **Ekonomika ostrovů** – Ostrovy mají průměrný HDP na obyvatele nižší než průměr států EU-28⁽¹¹⁾. Obecně je proces ekonomického sblížení pomalejší než ve zbytku regionů EU. U mnoha ostrovů udržuje úroveň HDP a zaměstnanosti cestovní ruch a velký veřejný sektor, což naznačuje nízkou konkurenceschopnost hospodářství.

3.3.1. Zásadní problém pro ostrovní území představují vysoké náklady na dopravu a nedostatečné spojení s ostatními územími. Takový problém je nutno uznat a řešit pružným způsobem, který ostrovním ekonomikám umožní přežít a vzkvétat. Ačkoli právní rámec nařízení (EHS) č. 3577/92 umožňuje členským státům, aby uspořádaly veřejné služby s cílem zajistit pravidelné spojení s ostrovními oblastmi, je nutné přezkoumat skutečný dosavadní dopad tohoto opatření.

3.3.2. Dalším aspektem, který negativně ovlivňuje konkurenceschopnost ekonomiky některých ostrovů, je aspekt související s „monokulturními ekonomikami“, tedy stavem, kdy se určité ostrovní ekonomiky specializují na jedno nebo jen několik málo hospodářských odvětví (např. cestovní ruch) nebo vyvíjejí omezenou hospodářskou činnost v důsledku své malé velikosti.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 181, 21.6.2012, s. 7; Úř. věst. C 268, 14.8.2015, s. 8.
<http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.ten-opinions&itemCode=40697>.

⁽⁷⁾ Viz stanovisko EHSV Jak pokračuje Evropa 2020 (Úř. věst. C 12, 15.1.2015, s. 105).

⁽⁸⁾ Evropský parlament – Štrasburk, 4. února 2016.

⁽⁹⁾ The Development of the Islands – European Islands and Cohesion Policy (Rozvoj ostrovů – Evropské ostrovy a politika soudržnosti) (EUROISLANDS), Evropský program ESPON 2013.

⁽¹⁰⁾ Zeměpisná poloha, blízkost nebo vzdálenost od pevniny nebo od hospodářských center, klima, atraktivita z hlediska cestovního ruchu, počet obyvatel, vyhlídky zemědělství a rybolovu nebo celková úroveň rozvoje.

⁽¹¹⁾ Statistické údaje Eurostatu – údaje převzaty v březnu 2016.

3.3.3. EHSV podporuje požadavek Evropského parlamentu, aby Komise zahájila hloubkovou studii/analýzu týkající se dodatečných nákladů, které evropským ostrovům vznikají v souvislosti s dopravou osob a zboží, dodávkou energie a přístupem k trhům, zejména v případě malých a středních podniků.

3.4. **Sociální spravedlnost** – Během posledního desetiletí došlo na evropských ostrovech k hlubokým změnám sociální spravedlnosti, které vyvolala řada vnitřních a vnějších faktorů: doprava, hospodářské změny, změny životního stylu, kultur a aspirací. Hospodářská krize měla na faktory sociální spravedlnosti nepříznivý vliv.

3.4.1. Demografický pokles ovlivňuje nejméně rozvinuté ostrovy, které obvykle více trpí stárnutím obyvatelstva.

3.4.2. V některých ostrovních systémech (např. na ostrovech ve Středozemním moři) měla na normy sociální spravedlnosti dopad migrace uprchlíků. Na území ostrovů přijely velké skupiny migrantů, které počtem někdy i převyšují místní obyvatelstvo, které naopak není schopno zajistit potřebnou podporu a pomoc. EHSV vyzývá Komisi, aby i nadále posilovala součinnost mezi Azylovým, migračním a integračním fondem (AMIF) a evropskými strukturálními a investičními fondy (ESI fondy) a vybízí členské státy a regiony, aby využívaly evropských strukturálních a investičních fondů k podpoře účinné integrační politiky v oblasti vzdělávání, zaměstnanosti, bydlení a nediskriminace.

3.4.3. V iniciativách a programech EU podporujících politiky vzdělávání, odborné přípravy, mládeže a sportu, jako je např. Erasmus+, by se měla zohlednit izolovanost ostrovů a rovněž někdy chybějící odbornost a poznatky, aby se zaručilo řádné financování a fungování mezinárodních výměn a interakcí.

3.4.4. Osoby se zdravotním postižením a obecněji všichni lidé se znevýhodněním trpí důsledky výše zmíněných problémů více než ostatní. Pozitivní příklad politiky soudržnosti, který vyžaduje po konečných příjemcích, aby projekty financované z ESI fondů byly přístupné pro osoby se zdravotním znevýhodněním, by měl být vodítkem pro všechny politiky EU.

3.5. **Ochrana životního prostředí** – Evropské ostrovy často leží v regionech považovaných z hlediska své biologické rozmanitosti za jedinečné lokality.

3.5.1. Jedním z důvodů je vysoká rozrůzněnost přírodních stanovišť. Mnoho ostrovů je považováno za mimořádně bohaté, pokud jde o suchozemskou a mořskou biologickou rozmanitost. Obecně se tato bohatost projevuje tím, že na většině ostrovů se nacházejí chráněné oblasti.

3.5.2. Evropské ostrovy mají jedinečné přírodní rysy, jejich ekosystémy jsou však také velmi zranitelné z hlediska lidských a ostatních vnějších tlaků. Mohou vykazovat i omezenou rozlohu orné půdy, sucha, zvyšující se hladiny moře a půdní erozi.

3.5.3. Všechny ostrovy se potýkají s více nebo méně závažnými problémy v důsledku znečištění moří, zejména nebezpečím spočívajícím v znečištění plasty, jež se v našich oceánech vyskytuje dlouhodobě, (způsobeného zejména činnostmi provozovanými mimo ostrovy), desertifikace a degradace krajiny, nedostatku pitné vody, závislosti na fosilních palivech, nakládání s odpady a odpadními vodami.

4. Na cestě k „inkluzivním ostrovům“: další postup

4.1. Další cestou k transformaci uvedených výzev je harmonizovat a zlepšovat rovnováhu mezi hospodářskou, environmentální a sociální udržitelností uplatňováním „holistického přístupu“ zaměřeného na provádění koncepcí „ostrovů kvality“, „zelených ostrovů“ a „ostrovů rovných příležitostí“.

„Ostrovy kvality“ – Zlepšit konkurenceschopnost, prosperitu a soudržnost evropských ostrovů

4.2. EHSV považuje za zásadní prosazovat udržitelný růst (hospodářský, environmentální a sociální) a podporovat plnou zaměstnanost, inovace, konkurenceschopnost a soudržnost na evropských ostrovech prostřednictvím konsolidace a diverzifikace specifických hospodářských činností, a to s cílem stimulovat vzájemnou solidaritu mezi ostrovy navzájem a mezi ostrovy a pevninou.

4.2.1. I přes důsledky velikosti a ostrovní povahy mohou být produkty z ostrovů vycházející z místních zdrojů a know-how konkurenceschopné. Nové znalosti, inovace a kvalifikované lidské zdroje jsou základním předpokladem úspěchu takové strategie, která musí být zaměřena na úzce specializovaný trh.

4.3. EHSV je pevně přesvědčen, že hlavní oblasti politiky, jako je jednotný trh, politika hospodářské soutěže, dopravní politika, politika rozvoje venkova a politika rybolovu, musí být v případě ostrovních ekonomik uplatňovány s větší mírou pružnosti. Pro dosažení požadovaných cílů se nelze spoléhat jen na politiku soudržnosti.

4.3.1. Priorita, kterou je třeba vzít v úvahu při podpoře „ostrovů kvality“ s ohledem na výše zmíněné oblasti politiky, souvisí s využíváním „otevřených a sociálních inovací“ za účelem tvorby nových pracovních příležitostí a podniků, a tím vytváření ostrovů, které jsou pro obyvatele atraktivnější.

„Zelené ostrovy“ – Zaručit udržitelnost na evropských ostrovech

4.4. Je nezbytné, aby členské státy prostřednictvím využívání ESI fondů zvýšily závazek zaměřený na udržitelnou správu a ochranu životního prostředí a posílení územního kapitálu ostrovů. Také je nezbytné, aby byly prováděny strategie zaměřené na snižování využití zdrojů, jako je voda, půda, energie a na recyklaci odpadů produkovaných podniky i místním obyvatelstvem.

4.5. Prioritou pro evropské ostrovy je podle EHSV „oběhové hospodářství“. Vývoj modelu oběhového hospodářství pro evropské ostrovy pomůže chránit ostrovní ekonomiky před riziky týkajícími se dodávek zdrojů a kolísavých cen komodit.

4.6. Ostrovy a ostrovní regiony často nabízejí jedinečné příležitosti pro řešení v oblasti čisté energie. Evropská komise tuto skutečnost uznala a zavázala se podporovat rozvoj a přijímání nejlepších dostupných technologií na ostrovech a v ostrovních regionech EU, včetně výměny osvědčených postupů týkajících se financování a právních a regulačních režimů⁽¹²⁾. EHSV vyzývá Komisi, aby zmíněné kroky uskutečnila s členskými státy a ostrovními orgány, a nabízí svou plnou podporu při provádění komplexního právního rámce na podporu přechodu evropských ostrovů na 100 % čistá energetická řešení.

„Ostrovy rovných příležitostí“ – Zaručit dostupnost a dopravní obslužnost pro všechny obyvatele

4.7. EHSV schvaluje podporu územního rozvoje, který se opírá o rovný přístup všech občanů ostrovů ke službám obecného zájmu, spolupráci mezi ostrovními a pevninskými systémy, lepší dostupnost služeb, udržitelnou mobilitu a modernizaci jednotlivých druhů dopravy a komunikační infrastruktury.

4.8. Je nezbytné podporovat procesy rekvalifikace a celoživotního učení, které maximálně využívají místní dostupné lidské zdroje, zajišťovat rovné podmínky a příležitosti pro osoby se zdravotním postižením a podporovat aktivní stárnutí jako strategický místní zdroj. Je rovněž velmi důležité motivovat mladé lidi žijící na ostrovech, aby se více podíleli na programech EU zaměřených na podporu mobility v oblasti odborné přípravy a kvalifikačních kurzů, jako je „Erasmus Plus“.

4.9. Výzvy, jimž budou muset ostrovy EU v příštích letech čelit, budou vyžadovat silnou politickou podporu, větší zapojení občanské společnosti a sociálních partnerů v procesu, který povede k vytvoření „nové strategie pro ostrovy“, a také systém podnikání posílený díky opatřením zaměřeným na zvýšení konkurenceschopnosti malých a středních podniků.

4.9.1. Z tohoto důvodu musí mít veřejné i soukromé hospodářské subjekty, sociální partneři a různé složky organizované občanské společnosti znalosti o unijních politikách, programech a možnostech financování, a to prostřednictvím odborné přípravy ad hoc, organizační podpory a technické pomoci.

4.10. EHSV zdůrazňuje, že digitální kapacita je hlavním prostředkem, který může působit proti znevýhodnění evropských ostrovů v oblasti propojení. Je zapotřebí více investic do informační a komunikační infrastruktury a technologií, aby byla zajištěna dostatečná dostupnost veřejných služeb pro naplnění potřeb všech obyvatel ostrovních území.

5. Konkrétní připomínky a návrhy

5.1. EHSV se domnívá, že kritéria, která Eurostat používá k definování ostrovů, by měla být přehodnocena z hlediska své přiměřenosti.

⁽¹²⁾ Sdělení Čistá energie pro všechny Evropany.

5.2. EHSV vítá skutečnost, že společný strategický rámec pro období 2014–2020⁽¹³⁾ ukládá členským státům povinnost přihlídnout ke geografickým nebo demografickým rysům a přijmout opatření zaměřená na řešení specifických územních problémů každého regionu s cílem plně uvolnit jejich specifický potenciál rozvoje, čímž jim také pomohou co nejučinněji dosáhnout inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění. Pro dosažení hmatatelnějších výsledků je třeba v tomto směru vyvinout větší úsilí.

5.3. Hlavním úkolem v oblasti podpory konkurenceschopnosti a soudržnosti evropských ostrovů je posílit míru jejich atraktivitu. Podle závěrů „studie Euroislands“⁽¹⁴⁾ je při plánování procesů rozvoje usilujících o inteligentní, udržitelný a inkluzivní růst evropských ostrovů nutné vzít v úvahu dva hlavní faktory: atraktivitu pro život a atraktivitu pro podnikání.

5.4. S ohledem na usnesení Evropského parlamentu o zvláštní situaci ostrovů a usnesení Konference okrajových přímořských regionů EHSV spatřuje následující cestu k posílení atraktivitu:

- považovat v politice soudržnosti pro období po roce 2020 všechny ostrovní regiony a ostrovy sestávající pouze z ostrovů členských států za méně rozvinuté regiony,
- definovat nová a přiměřenější kritéria „státní podpory“,
- aktivovat v GŘ Regio „útvár pro ostrovy“ a zvláštní program pro ostrovy,
- začlenit ustanovení o ostrovní povaze do všech klíčových legislativních aktů EU (dle potřeby).

5.5. EHSV podporuje VR v jeho požadavku na intenzivnější a cílenější podporu z politiky soudržnosti a ostatních politik EU, pokud jde o revitalizaci přístavních měst a oblastí, včetně ostrovů, za využití příležitostí vytvořených územní agendou, městskou agendou, Lipskou chartou a Amsterodamským paktem⁽¹⁵⁾.

5.6. Většina financování v rámci politiky soudržnosti se soustředí do méně rozvinutých regionů. Klasifikace regionů v politice soudržnosti do značné míry vychází z regionálního HDP, což z řady důvodů není dokonalý ukazatel.

5.6.1. S ohledem na závěry EHSV týkající se přezkumu strategie Evropa 2020 v polovině období by měly být zkoumány další ukazatele, které by v metodice rozdělování finančních prostředků u strukturálních fondů doplnily HDP. Výsledkem tohoto scénáře by měl být nárůst financování pro ostrovní území. EHSV vyzývá Komisi, aby vedle HDP vypracovala i další ukazatele, které budou zohledňovat hospodářskou, sociální a environmentální zranitelnost ostrovů.

5.6.2. Evropské ostrovy by za zohlednění přístupu „nad rámec HDP“ mohly být považovány za „méně rozvinuté oblasti“. V tomto případě by všechny evropské ostrovy mohly využívat fondů soudržnosti k realizaci a provádění strategických infrastruktur a bylo by možné také navýšit a upravovat částku podpory podnikům pro konkurenceschopnost a soudržnost těchto oblastí podle míry jejich atraktivitu.

5.6.3. Komise by měla prozkoumat přidanou hodnotu programu inovativních akcí pro ostrovy s cílem určit a vyzkoušet inovativní řešení pro udržitelný rozvoj ostrovů na období po roce 2020.

5.6.4. Vzhledem ke geomorfologickým a hospodářským specifikům některých evropských ostrovů (pobřežních oblastí, vnitrozemských a horských oblastí) je možné uplatnit inovativní přístup zaměřený na podporu doplňkovosti mezi ESI fondy a synergií mezi strategiemi na podporu „modrého růstu“ a „rozvoje venkova“.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽¹³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013 („nařízení o společných ustanoveních“), článek 10 a příloha I.

⁽¹⁴⁾ The Development of the Islands – European Islands and Cohesion Policy* (Rozvoj ostrovů – Evropské ostrovy a politika soudržnosti) (EUROISLANDS) – Evropský program ESPON 2013.

⁽¹⁵⁾ <http://cor.europa.eu/cs/activities/opinions/Pages/opinions-and-resolutions.aspx>.

III

(Přípravné akty)

EVROPSKÝ HOSPODÁŘSKÝ A SOCIÁLNÍ VÝBOR

523. PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ ESHV VE DNECH 22. A 23. ÚNORA 2017

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Kosmická strategie pro Evropu

[COM(2016) 705 final]

(2017/C 209/03)

Zpravodaj: **Mindaugas MACIULEVIČIUS**

Konzultace	Evropská komise, 26. 10. 2016
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci	9. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	30. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	199/02/03

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV vítá sdělení Evropské komise nazvané „Kosmická strategie pro Evropu“ a podporuje navržené pokyny. Obsahují řadu nových prvků, k nimž patří otevření se občanské společnosti, zaměření se na malé a střední podniky, podněcování výzkumu a vývoje a potřeba zajistit dostatečný přísun finančních prostředků do činností v kosmickém prostoru, a to i mobilizací soukromého kapitálu.

1.2. EHSV vybízí Komisi, aby v tomto směru pokračovala a aby si stanovila ještě ambicióznější cíle. První část sdělení je nazvána „Maximalizace přínosů vesmíru pro společnost a hospodářství EU“ a zahrnuje mnohá z doporučení, která Výbor učinil ve svém projektu „Vesmír a společnost“.

1.3. EHSV je si vědom dvojí povahy vesmírných kapacit. Nicméně opakuje, že jednoznačně podporuje vesmírnou politiku zaměřenou na **civilní potřeby** (mír a spolupráce) a současně uznává význam využívání systémů monitorování vesmíru pro účely veřejné bezpečnosti a ochrany. Toto dvojí využití je jedním z faktorů úspěchu integrovaných a harmonizovaných politik sloužících k zajištění blahobytu evropských občanů.

1.4. Vzhledem k dosavadním vynikajícím výsledkům z hlediska přesnosti a spolehlivosti EHSV doufá, že Komise vypracuje nařízení, na jehož základě se stane využívání systému Galileo jakožto geolokalizačního systému v Evropě prioritou a v některých konkrétních případech bude upřednostňováno.

1.5. Investice plánované na nadcházející roky jsou pro programy Copernicus a Galileo dostačující, ale je třeba je zaručit. Příští rok bude zahájena diskuse o novém víceletém finančním rámci Unie. Výbor by si přál, aby byly přiděleny dodatečné prostředky na vypořádání se s novými výzvami, které přináší změna klimatu a potřeba zajistit bezpečnost a bránit se před vnějšími hrozbami. Na podporu vývojových činností kosmického odvětví by mohly být použity program Horizont 2020 a strukturální fondy.

1.6. EHSV žádá Komisi, aby spolu s Evropskou investiční bankou identifikovala nové možnosti financování s cílem pobídnout soukromé investory, aby brali kosmické odvětví v potaz. Komise by za tímto účelem mohla spolupracovat a pořádat setkání na úrovni jednotlivých zainteresovaných členských států, během nichž by byli zástupci bank a podniků a institucionální investoři vyzýváni k zamyšlení se nad novými formami investic, včetně klastrů pro oblast vesmíru.

1.7. EHSV se domnívá, že dlouhodobý úspěch kosmické strategie EU lze zaručit pouze aktivním zapojením všech členských států. Toho bude možné dosáhnout prostřednictvím konkrétních a cílených opatření pro budování kapacit, jejichž cílem bude především pomoci členským státům s nově vznikajícími kapacitami a zájmy v oblasti vesmíru. Tato opatření by se dala začít realizovat mimo jiné pořádáním školení, informačních akcí a konzultací (zaměřených na technické aspekty i na uživatele), prováděním demonstračních projektů a regionálních iniciativ, zajištěním součinnosti mezi pokročilými členskými státy a těmi, které jsou v této oblasti nováčky, a zavedením dalších individuálně uzpůsobených opatření, která pomohou uspokojit potřeby členských států.

1.8. Prvořadý význam má vzdělávání a zvyšování povědomí veřejnosti, pokud jde o přínosy informací a dat získaných díky činnostem v kosmickém prostoru. Důležité je rovněž zařadit kosmické činnosti do školních osnov a programů vysokoškolského a dalšího vzdělávání.

1.9. Pro budoucnost evropského průmyslu má stěžejní význam odborná příprava technických pracovníků a inženýrů. Ke klíčovým prvkům evropské kosmické strategie musí patřit posílení evropského trhu práce, zkvalitnění infrastruktury pro cvičení a zkoušky, centra excelence a celoživotní učení a neustálé pozvedávání vědomostí a dovedností, včetně vědy o vesmíru, na novou, vyšší úroveň.

1.10. Výbor vyzývá Komisi, aby za tímto účelem prověřila možnost vytvoření jednotného portálu, na němž by byly prezentovány veškeré činnosti prováděné různými organizacemi a agenturami. Tento portál by měl být přístupný všem zájemcům z řad veřejnosti a provozovatelům a měl by vyzdvihovat přínosy všech probíhajících činností a označovat možné příležitosti v kosmickém odvětví, zejména pro malé a střední podniky.

1.11. Výbor ve svém nedávno vydaném stanovisku k evropské iniciativě v oblasti *cloud computingu* ⁽¹⁾ zdůraznil „kritické body, které Evropě brání využívat potenciálu dat, zejména v souvislosti s nedostatečnou interoperabilitou, roztržitostí struktur a jejich uzavřením vůči dalším příspěvkům a výměnám“. Stejně problémy zjevně existují také v pozemní infrastruktuře evropského vesmírného systému a musí být co nejdříve odstraněny.

1.12. Evropa má vynikající infrastrukturu pro vypouštění družic, přičemž nová generace nosných raket (například Ariane a Vega) přináší významné úspory, zčásti díky větší spolupráci mezi členskými státy. Rozvoj opětovně použitelných nosičů družic povede k podstatnému snížení nákladů a umožní přístup ke kosmickým činnostem zemím, které nemají prostředky na zajištění efektivní infrastruktury v kosmickém prostoru.

1.13. Roste zájem o využívání malých družic pro komunikační a monitorovací systémy. I na trhu v oblasti pozorování Země se očekává značný rozmach trhu s malými družicemi díky novým aplikacím. EU se tudíž bude muset zaměřit na vyvíjení minidružic a nanodružic, aby mohla tohoto trhu využít. Současně to bude příležitostí nejen pro menší členské státy, ale i pro soukromé provozovatele. EHSV nicméně zdůrazňuje, že takovýto nárůst počtu méně nákladných družic monitorujících zemský povrch povede k obrovskému množství údajů. Přednostní důraz by měl být kladen na ochranu soukromí všech občanů a uživatelů prostřednictvím dobré informovanosti a kvalitní právní úpravy ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 487, 28.12.2016, s. 86 (odstavec 3.5).

⁽²⁾ Viz stanovisko EHSV Úř. věst. C 125, 21.4.2017, s. 51.

1.14. Zaručení přístupu k vesmírné infrastruktuře a její bezpečnosti patří k prioritám, které bude Komise muset vzít v úvahu. Je nezbytné spolupracovat s jinými zeměmi, aby se zabránilo soupeření o nejvýhodnější oběžné dráhy a nezájmu o řešení problému kosmického odpadu. Proto je nutné zintenzivnit diplomatické aktivity související se správou kosmického prostoru. EHSV zároveň doporučuje, aby EU podporovala inovace v oblasti odstraňování kosmického odpadu.

1.15. Na důležitost této spolupráce upozornily také nedávné schůzky na celosvětové úrovni⁽³⁾. Byly na nich identifikovány čtyři pilíře: hospodářství, společnost, přístupnost a diplomacie. EHSV těmto záležitostem vždy věnoval velkou pozornost a iniciativně vyzdvihoval jejich význam z hlediska hospodářství a společnosti.

1.16. Proto je nezbytné zavést nový přístup k využívání dat, v jehož rámci bude usnadněn přístup malým a středním podnikům, bude zajištěno, že si občané a malé a střední podniky budou vědomi možnosti získat bez jakékoli diskriminace přístup k těmto informačním kanálům s daty velkého objemu, zvýší se ochrana proti kybernetickým útokům a budou průběžně vyvíjeny nové aplikace prostřednictvím cílených iniciativ využívajících tvořivost našich výzkumných pracovníků, vysokých škol a podniků. EHSV zdůrazňuje, že podle Aarhuské úmluvy musí být usnadněno využívání dat velkého objemu za účelem ochrany životního prostředí a náklady na toto využívání musí být dostupné.

2. Shrnutí návrhu Komise

2.1. EU má v současnosti druhý největší veřejný rozpočet pro oblast vesmíru na světě a je největším institucionálním zákazníkem pro služby související s vypouštěním družic v Evropě. Je vlastníkem vesmírných systémů přední světové úrovně, jako je program Copernicus pro pozorování Země a EGNOS a Galileo pro družicovou navigaci a geolokalizaci. V období let 2014–2020 bude jenom samotná EU investovat 12 miliard EUR do činností v kosmickém prostoru.

2.2. Kosmické technologie se v každodenním životě evropských občanů staly nepostradatelnými. Kromě toho mají řešení vycházející z výzkumu vesmíru přínosy v celé řadě oblastí, včetně zvládnutí katastrof, zemědělství, dopravy, energetické infrastruktury a celosvětových výzev. Kosmické technologie, údaje a služby mohou podpořit čtené politiky EU a klíčové politické priority. Vesmír má pro Evropu také strategický význam – upevňuje její úlohu jako globálního aktéra, je přínosem pro její bezpečnost a obranu a pomáhá zvyšovat zaměstnanost, růst a investice. Evropa má prosperující odvětví výroby družic, které představuje přibližně 33 % otevřeného světového trhu, a dynamické odvětví navazujících služeb s velkým počtem malých a středních podniků. Hodnota evropského kosmického odvětví byla v roce 2014 odhadnuta na 46–54 miliard EUR, což odpovídá 21 % hodnoty globálního kosmického odvětví.

2.3. Komise na základě článku 189 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU) navrhuje novou kosmickou strategii pro Evropu zaměřenou na čtyři strategické cíle:

A. Maximalizace přínosů vesmíru pro společnost a hospodářství EU, čehož se dosáhne prostřednictvím:

- a) podpory využívání vesmírných služeb a údajů a
- b) pokroku ve vesmírných programech EU a plnění nových potřeb uživatelů.

B. Podpora celosvětově konkurenceschopného a inovačního evropského kosmického odvětví, čehož se dosáhne prostřednictvím:

- a) podpory výzkumu, inovací a rozvoje dovedností a
- b) podpory podnikání a nových obchodních příležitostí.

C. Posílení evropské autonomie v přístupu do vesmíru a jeho využívání ve stabilním a bezpečném prostředí, čehož se dosáhne prostřednictvím:

- a) zachování autonomního přístupu Evropy do vesmíru;
- b) zajištění přístupu ke kmitočtovému spektru;
- c) zajištění ochrany a odolnosti kritické evropské vesmírné infrastruktury a

⁽³⁾ Fórum na vysoké úrovni – Vesmír jako hybná síla udržitelného socioekonomického rozvoje, Dubaj, 24. listopadu 2016.

d) posílení synergií mezi civilními a bezpečnostními činnostmi ve vesmíru.

D. Posílení úlohy Evropy jako globálního aktéra a podpora mezinárodní spolupráce.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV vždy velmi aktivně podporoval Komisi a zainteresované strany v záležitostech týkajících se vesmíru.

3.2. EHSV ve svých stanoviscích týkajících se vesmíru vytyčil řadu priorit:

- zavedení proaktivních politik na podporu malých a středních podniků a zaměstnanosti;
- zapojení členských států s nově vznikajícími vesmírnými kapacitami a zájmy v oblasti kosmických činností;
- podstatné zlepšení evropského řízení;
- zapojení občanské společnosti do strategického rozhodování;
- investice do odvětví a zdůraznění významu financování a investičních fondů;
- podpora výzkumu a vývoje, propagace studijních programů na všech úrovních v oblasti letectví a kosmonautiky a technologií;
- rozvoj spolupráce v oblasti vesmíru mezi evropskými, vnitrostátními a regionálními orgány, podniky a konečnými uživateli.

4. Konkrétní připomínky

4.1. Kosmická strategie a VFR⁽⁴⁾ – finanční hlediska

4.1.1. Ambiciózní strategie vyžaduje ambiciózní rozpočet. Podle Komise je rozpočet EU v oblasti vesmíru druhý největší na světě. Sestává z rozpočtu Evropské unie, samostatných rozpočtů členských států pro oblast vesmíru a rozpočtu Evropské kosmické agentury (ESA). Rozpočet USA je téměř čtyřikrát větší než rozpočet EU. Je velice obtížné odhadnout skutečné výdaje Ruska a Číny v oblasti vesmíru, protože nejsou veřejně dostupné veškeré údaje související s jejich činnostmi v kosmickém prostoru. Na druhou stranu, srovnáváme-li rozpočty na oblast vesmíru jakožto procento HDP, je Evropa až na šestém místě.

4.1.2. Ambiciózní cíle Evropské komise vyžadují mobilizaci rozsáhlých investic, které si samotný veřejný sektor jednoduše nemůže dovolit. Pro podporu rozvoje výzkumu a nových aplikací má zásadní význam zapojení soukromých investorů, bankovního sektoru, investičních fondů a dalších finančních institucí.

4.1.3. Sdělení dostatečně nezdůrazňuje ani nepodporuje stěžejní úlohu malých a středních podniků, již by mělo posílit, zejména co se týče inovativních startupů. Věnuje se sice větší pozornost jejich silným stránkám, pokud jde o inovace, ale navrhovaná finanční řešení neuspokojují skutečné potřeby tohoto odvětví, k nimž patří chronický nedostatek finančních prostředků. Bankovní systém se zdráhá podporovat inovace vzhledem k vysokým rizikům, která jsou s tím spojena. Mnoho malých a středních podniků se nemůže účastnit veřejných nabídkových řízení, neboť jsou mnohdy uzpůsobena na míru velkým subjektům. Proto je třeba poskytnout malým a středním podnikům větší podporu zavedením nabídkových řízení pro podniky této velikosti. Krok správným směrem by rovněž představovaly subdodavatelské smlouvy na větší projekty, které by byly otevřenější pro širší spektrum malých a středních podniků. Zde hraje významnou úlohu Horizont 2020 a jiné programy v oblasti výzkumu a vývoje a je třeba jich co nejvíce využívat z pohledu malých a středních podniků.

4.1.4. EHSV je znepokojen možnými důsledky vystoupení Spojeného království z EU a jeho dopadem na evropské činnosti v kosmickém prostoru. Spojené království patří k členským státům, jež mají v oblasti vesmíru vedoucí postavení. EU by tudíž měla zvážit možné způsoby spolupráce s touto zemí v oblasti vesmíru.

⁽⁴⁾ Víceletý finanční rámec (VFR).

4.2. Budování kapacit v členských státech

4.2.1. Ne všechny členské státy EU se intenzivně podílejí na činnostech v kosmickém prostoru a bohužel ne všechna odvětví (včetně soukromého a veřejného sektoru) docenují přínosy těchto činností. Například ve veřejném sektoru lze kosmické činnosti účinně využívat v řadě různých oblastí, mimo jiné za účelem aktualizovaného sledování území, sledování účinnosti zateplování domů, odhalování nezákonných skládek atd.

4.2.2. Aby byla zajištěna konkurenceschopnost kosmického odvětví EU, je naprosto nezbytné zapojit do kosmických činností všechny členské státy s nově vznikajícími kapacitami a zájmy v oblasti vesmíru, společně s jejich zainteresovanými subjekty, podnikateli, výzkumnými pracovníky a dalšími institucemi. Komise by měla navrhnout konkrétní opatření.

4.3. Správa

4.3.1. Výbor je potěšen tím, že dospěla k závěru nedávná diskuse týkající se správy, na niž EHSV poukázal v řadě svých předchozích stanovisek. Na zasedání Rady ESA na úrovni ministrů v prosinci 2016 byla schválena strategie ESA (včetně přidělení rozpočtových prostředků na různé programy na období 2017–2021). Strategie EU a ESA se již neliší a vzájemně se doplňují.

4.4. Navazující služby a požadavky na infrastrukturu

4.4.1. Je **naléhavě nutné** zřídit centra pro data velkého objemu, která by uchovávala, předběžně zpracovávala a analyzovala data získaná ze systému Copernicus. Pro vývoj nových nástrojů v této oblasti je rovněž velmi důležitá schopnost využívat historická data ve spojení s programem Copernicus.

4.4.2. EU se zavázala k dodržování ambiciózní dohody COP21 a k uskutečňování cílů udržitelného rozvoje. EHSV zdůrazňuje, že pro úspěšné splnění místních i celosvětových závazků mají klíčový význam družicové monitorovací systémy a pozemní zařízení pro zpracování dat velkého objemu. V souvislosti se změnou klimatu je jednoznačně zapotřebí vyvinout nové nástroje, k čemuž EHSV vyzval v předchozích stanoviscích, například ve stanovisku NAT/696 ⁽⁵⁾.

4.4.3. Jak bylo sjednáno v dohodě COP21, při pohlcování nynějších úrovní CO₂ v atmosféře hraje významnou úlohu odvětví LULUCF ⁽⁶⁾. Lesy pohlcují uhlík a každodenní přesné sledování stavu lesů může zabránit nezákonnému kácení stromů a podpořit aktivní obhospodařování lesů, včetně sázení většího počtu rychle rostoucích stromů a včasného odhalování a prevence lesních požárů. Současné návrhy EU, které umožňují, aby byly emise CO₂ v odvětvích, jako je průmysl nebo doprava, kompenzovány pohlcováním uhlíku lesy nebo rozšiřováním lesů, kladou mnohem větší důraz na hospodářské, sociální a environmentální aspekty. Tyto návrhy jasně poukazují na to, že jsou naléhavě nutné monitorovací nástroje vycházející ze systému Copernicus. Tyto nástroje mají mimořádný význam z mezinárodního hlediska, jelikož mohou být využívány k přesnému monitorování skutečné míry pokroku v oblasti zmírňování a absorbování v různých státech na celém světě.

4.4.4. EHSV je si vědom toho, že družicové monitorovací systémy a datová centra mají velký význam pro udržitelnou výrobu potravin v budoucnosti. Jsou velkým přínosem zejména pro přesné zemědělství, v neposlední řadě proto, že Galileo i GNSS umožňují snížit spotřebu fosilních paliv. Kromě toho dokáže software využívající snímky systému Copernicus v různých spektrech určit přesně ty polní plochy, kde je míra vláhý nebo živin buď nedostatečná, nebo nadměrná, díky čemuž lze upravit množství vody a živin a šetřit tak sladkou vodou a minimalizovat používání hnojiv a pesticidů. To podstatně zvyšuje udržitelnost zemědělských systémů, podporuje včasné odhalování a prevenci onemocnění rostlin, umožňuje předpovídat budoucí úrodu a zaručuje jak významný hospodářský prospěch, tak velmi příznivý sociální a environmentální dopad.

4.4.5. Měla by být dále rozvíjena přesná meteorologie s cílem usnadnit včasné odhalování a prevenci nebo připravenost na extrémní povětrnostní podmínky, což může omezit ztrátu potravinové produkce v zemědělských podnicích a také ochránit před ohrožením lidské zdraví a majetku.

⁽⁵⁾ Stanovisko EHSV Sdílení úsilí do roku 2030 a využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) (Úř. věst. C 75, 10.3.2017, s. 103).

⁽⁶⁾ Využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF).

4.5. Poskytování informací, vzdělávání a zvyšování povědomí

4.5.1. V roce 2014 zahájil EHSV svůj projekt Vesmír a společnost, v jehož rámci zdůraznili partneři potřebu dosáhnout pokroku tím, že bude celá společnost zapojena do diskuse o významu úlohy Evropy v kosmickém odvětví. Jestliže chceme porozumět očekáváním a potřebám evropské občanské společnosti, musí být náležitě konzultována.

4.5.2. Sdělení Komise se o této strategické výzvě vůbec nezmiňuje, byť v roce 2016 proběhla veřejná konzultace o kosmické strategii pro Evropu. Diskuse o politice pro oblast vesmíru se tradičně omezovala na velké subjekty a jednoduše opomíjela skutečnost, že chceme-li vytvořit trh orientovaný na spotřebitele, musí být spotřebitelé informováni o výhodách a příležitostech, které mohou technologie nabídnout, a musí si je uvědomovat.

4.5.3. Každý velký aktér má individuální strategii komunikace, ale chybí společná vize nebo strategický plán, které by mohly být prezentovány široké veřejnosti. EHSV se domnívá, že strategie nebude možné dosáhnout, nebudou-li do akčního plánu zapojeni účastníci z řad občanské společnosti, ať již veřejní, nebo soukromí.

4.5.4. Na regionální, vnitrostátní a evropské úrovni by měla být pořádána setkání pro konečné uživatele. Měly by být také organizovány informační kampaně, na kterých se budou aktivně podílet místní orgány.

4.5.5. EHSV vyzývá Komisi a hlavní partnery, aby ve spolupráci s veřejnými a soukromými organizacemi a podnikateli spustili portál Vesmír a společnost. Poskytování informací a zvyšování povědomí by měly patřit k nejdůležitějším prioritám nové politiky pro oblast vesmíru, jejímž cílem bude v konečném výsledku reagovat na skutečné potřeby veřejnosti.

V Bruselu dne 30. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o rámcích pro preventivní restrukturalizaci, druhé šanci a opatřeních ke zvýšení účinnosti postupů restrukturalizace, insolvence a oddlužení a o změně směrnice 2012/30/EU

[COM(2016) 723 final – 2016/0359 (COD)]

(2017/C 209/04)

Zpravodaj: **Antonello PEZZINI**

Spoluzpravodajka: **Franca SALIS-MADINIER**

Konzultace	Evropský parlament, 16. 1. 2017 Evropská rada, 25. 1. 2017
Právní základ	Článek 114 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Jednotný trh, výroba a spotřeba
Přijato ve specializované sekci	9. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	220/2/7

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV podporuje návrh směrnice o preventivní restrukturalizaci a o druhé šanci, a z tohoto důvodu předkládá návrhy organizované občanské společnosti, jejichž cílem je doplnění obsahu.

1.2. S ohledem na obsah a na nutnost doplnit předpisy pro vnitřní trh se EHSV přiklání k tomu, aby návrh nabyl podobu nařízení a bez obav dále směřoval k co možná největší harmonizaci stávajících systémů.

1.3. EHSV trvá na tom, aby ve směrnici byla formálně stanovena povinnost vedení podniku informovat zaměstnance předem a v průběhu jednání a konzultovat s nimi. Zejména ve fázi včasné restrukturalizace je třeba věnovat větší pozornost zájmům zaměstnanců, stejně jako v řízení o insolvenční je za účelem ochrany práv zaměstnanců v tomto kontextu potřeba výslovně poukázat na čl. 5 odst. 2 směrnice 2001/23/ES.

1.4. EHSV vyzývá Komisi, aby do směrnice zakotvila jako základní zásadu povinnost „předjímat“ insolvenční tím, že bude vypracován „kodex řádného chování“. Za tímto účelem EHSV navrhuje vhodně do směrnice začlenit zásadu „social warning“.

1.5. EHSV doporučuje začlenit do směrnice přednostní zásadu, jejímž cílem bude zajistit, aby se v případě insolvence stali přednostními věřiteli všichni zaměstnanci ve všech členských státech. Kromě toho EHSV doporučuje vytvořit, pokud neexistuje, vnitrostátní vzájemný fond pojištění rizik, který by ve všech členských státech zaručoval vyplácení mezd zaměstnanců. Do takového fondu (který již v některých členských státech existuje) by mohli zaměstnavatelé vkládat příslušný příspěvek. Státy by se mohly podílet na správě tohoto fondu a být jeho garanty.

1.6. EHSV doporučuje Komisi, aby urychleně stanovila způsoby a lhůty včasného odhalení potíží podniku.

1.7. Odborníci a experti, jakož i soudní úředníci, kteří jsou vyzváni, aby v takovém případě konali, musí mít odpovídající všeobecné vzdělání a rozsáhlé zkušenosti, které jim umožní působit v dosud málo probádaných oblastech.

1.8. Je potřeba prověřit kritéria spolehlivosti podnikatelů související s čestným profesionálním jednáním, na něž příslušné orgány vydají vhodná osvědčení. Tato osvědčení opravňují k poskytnutí druhé šance.

1.9. EHSV vyzývá k tomu, aby se v souvislosti se směrnicí uvažovalo o tom, že zneužití insolvenčního řízení pro popření práv zaměstnanců ze strany vedoucího pracovníka je nezákonné, a v důsledku toho vedoucí pracovník, který je použije, nebude moci využít možnost přerušování vymáhání nároků nebo výhodu druhé šance.

1.10. EHSV oceňuje, že soudům je přisuzována okrajová úloha a že zasahují pouze v případě nutnosti.

1.11. EHSV zdůrazňuje společenskou hodnotu podniku a úsilí o zachování jeho činnosti pomocí rychlých, nezatažujících a včasných kroků. Je to v souladu s hodnotami Smlouvy o EU (článek 3) a s dobrou vírou podnikatele.

2. Insolvenční režim podniku v EU

2.1. Dne 20. května 2015 přijaly Evropský parlament a Rada Evropské unie nařízení (EU) 2015/848 – dále jen „nařízení“ – o insolvenčním řízení mezi různými státy.

2.2. Nový právní předpis se zabývá novými aspekty cílů v oblasti insolvenčního práva, podle nichž již postupy v rámci konkurzního řízení nejsou považovány za čistě likvidační, ale za nástroje, které zajistí zachování organizačních prostředků podniku, a tím i právo zaměstnanců na práci, a tam, kde to bude možné, zajistí přežití podniku.

2.3. V různých členských státech, kde se spíše než likvidace podniků používají postupy restrukturalizace, je míra uspokojení pohledávek 83 % oproti 57 % ⁽¹⁾.

2.3.1. Kromě toho se doba trvání řízení v jednotlivých státech výrazně liší ⁽²⁾ a je od několika měsíců až po několik let.

2.3.2. I možnosti, jak uplatňovat postupy restrukturalizace před vyhlášením insolvence, jsou velmi různé.

2.3.3. Studie provedené v poslední době ⁽³⁾ ukázaly, že předpisy v oblasti konkurzního práva nejsou zcela vhodné a že existují příliš velké rozdíly v právních předpisech jednotlivých členských států, které tak vytvářejí překážky pro volný pohyb investic na jednotném trhu.

2.4. U podnikatelů, jejichž míra „ekonomické úmrtnosti“ je v prvních pěti letech fungování přibližně 50 % ⁽⁴⁾, je cílem využití možnosti přerušování vymáhání nároků v okamžicích, kdy je krize zjevná, a následně možnost oddlužení nejdéle do tří let, čímž se zbaví nálepky úpadku, a v případě poctivého podnikatele se tak podpoří druhá šance.

2.5. Významnou inovací směřující k vytvoření jednotného evropského soudního prostoru je vytvoření systému elektronického propojení tzv. „insolvenčních rejstříků“, které budou muset být zřízeny v každém členském státě a budou přístupné bezplatně prostřednictvím evropského portálu e-justice, a to do června 2019.

2.6. Podle Komise dojde každoročně v Evropě k úpadku 200 000 podniků, což představuje 1,7 milionu ztracených pracovních míst. Pokud bychom v oblasti insolvence a restrukturalizace měli účinnější postupy, mohli bychom tomu často zabránit.

2.7. Z přezkumu provádění doporučení EK týkajícího se restrukturalizace a druhé šance z roku 2014 vyplynulo, že navzdory reformám provedeným v oblasti insolvence jsou předpisy stále ještě příliš rozdílné a v některých zemích jsou i nadále neúčinné či vůbec neexistují. V akčním plánu pro vytváření unie kapitálových trhů z roku 2015 byl oznámen legislativní podnět týkající se platební neschopnosti podniků, včetně včasné restrukturalizace a druhé šance.

⁽¹⁾ Světová banka, index „Doing Business“, 2016.

⁽²⁾ Viz SWD(2016) 357 final.

⁽³⁾ <https://webcast.ec.europa.eu/insolvency-conference>; http://ec.europa.eu/justice/civil/files/insolvency/impact_assessment_en.pdf COM(2015) 468 final, 30.9.2015 (insolvenční řízení, s. 25–26); SWD(2015) 183 final, 30.9.2015 (Insolvency, s. 73-78) a další.

⁽⁴⁾ Podle bleskového průzkumu Eurobarometr 354 (2012), který také ukázal, že 43 % Evropanů by kvůli obavám z neúspěchu vůbec nezačalo podnikat.

2.8. Na iniciativu EK by mělo být nahlíženo i ve světle několika doporučení, která předkládáme, abychom zdůraznili mimo jiné, že:

- rozdíly ve vnitrostátních právních předpisech týkajících se insolvence mohou přinášet neopodstatněné konkurenční výhody nebo nevýhody,
- na otázku insolvenčních režimů je třeba nahlížet z hlediska pracovních právních předpisů, neboť různé definice pojmů „práce“ a „zaměstnanec“ mohou v případě insolvence negativně ovlivnit práva zaměstnanců v rámci EU,
- nedostatečná harmonizace, pokud jde o klasifikaci věřitelů, může snížit předvídatelnost výsledků soudních řízení,
- případní věřitelé nebo jediný věřitel by neměli mít možnost zneužívat insolvenční řízení či ho využívat strukturálně,
- je třeba zavést opatření, která by zabránila spekulativnímu výběru jurisdikce („forum shopping“).

3. Návrhy Evropské komise

3.1. Návrh Komise, jehož právním základem jsou články 53 a 114 SFEU, se soustředí zejména na tři hlavní skutečnosti:

- společné zásady používání rámců pro včasnou restrukturalizaci, které pomohou podnikům pokračovat v činnosti a zachovat pracovní místa,
- předpisy, které umožní podnikatelům, aby využili druhou šanci a nejdéle do tří let dosáhli oddlužení,
- opatření určená členskými státy, jejichž cílem je zvýšit účinnost insolvenčních řízení, restrukturalizace a oddlužení, s následným zkrácením lhůt, snížením nadbytečných nákladů řízení, odstraněním právní nejistoty na straně věřitelů a investorů a vyšším podílem vymožených nesplacených úvěrů.

3.2. Nové předpisy přinášejí některé základní zásady, které zajišťují, aby „rámce“ v oblasti insolvence a restrukturalizace byly konzistentní a účinné v celé EU:

- podniky, které mají finanční problémy, zejména malé a střední podniky, budou mít přístup do systémů včasného varování, aby mohly odhalit zhoršování stavu a včas zajistit restrukturalizaci,
- flexibilní „rámce“ pro preventivní restrukturalizaci musí zjednodušit soudní řízení, pokud jde o lhůty, náklady a složitost,
- nejvýše čtyřměsíční odklad pro dlužníka před uplatněním výkonných opatření s cílem podpořit jednání, která by vedla k účinné restrukturalizaci,
- neexistence možnosti, aby věřitelé a menšinoví akcionáři, kteří s ní nesouhlasí, blokovali plány na restrukturalizaci, avšak plná ochrana jejich legitimních zájmů,
- ochrana nového a dočasného financování tak, aby se zvýšila možnost účinných restrukturalizací,
- plná ochrana pracovního práva v průběhu preventivní restrukturalizace v souladu s právními předpisy týkajícími se zaměstnanců platnými v EU,
- jednotné vzdělávání a jednotná specializace konkurzních správců a soudců v EU,
- plné využívání a používání nových informačních technologií pro online plnění, oznamování a sdělování s cílem zaručit větší účinnost a urychlit insolvenční řízení, restrukturalizaci a poskytnutí druhé šance.

3.3. Návrh nové směrnice dále zohledňuje jednotlivé aspekty řízení „v rámci fungující firmy“, kdy si podnikatel podrží kontrolu nad svými vlastními kroky, neboli *automatic stay*, tedy období čtyř měsíců, během něhož není věřitelům dovoleno činit individuální kroky, pokud jde o vymáhání pohledávek.

4. Konkrétní připomínky k textu Komise

4.1. Hlava I. Oddlužení

4.1.1. Co se týče dobrovolného používání režimu navrženého pro postupy oddlužení spotřebitelů, staví se EHSV – v návaznosti na řadu svých již přijatých stanovisek – důrazně proti této možnosti, jež je v rozporu s jeho požadavky vznesenými v souvislosti s nevyhnutelnou potřebou specifického režimu pro předlužení spotřebitelů.

4.2. Hlava II. Předvídání a systémy včasného varování

4.2.1. EHSV soudí, že by bylo vhodné upřesnit rozsah a dosah oblasti působnosti směrnice (typ podniků, počet zaměstnanců). Zvláštní pozornost je potřeba věnovat malým a středním podnikům a jejich vlivu na lokální ekonomiku.

4.2.2. Existuje široká shoda na tom, že je nezbytné pomoci podnikům s včasnou restrukturalizací tak, aby mohly zachránit pracovní místa a zachovat vlastní hodnotu a aby se rovněž dostalo podpory poctivým podnikatelům.

4.2.3. Bylo by účelné a vhodné stanovit, podle jakých kritérií mohou být vedoucí pracovníci považováni za „poctivé“. Tato objektivní kritéria by měla být ve směrnici stanovena a formálně uvedena. Nelze opomenout ani fenomén taktických insolvenčních řízení, která se používají s cílem vyhnout se zákonné odpovědnosti a neberou ohled na zaměstnance a jejich práva. Ty, kteří tyto postupy používají, musí od jejich používání odrazovat nemožnost využít přerušení vymáhání nároků a druhé šance.

4.2.4. Do všech etap musí být neustále zapojeni zaměstnanci a odborové organizace prostřednictvím skutečných konzultací a informací poskytovaných v dostatečném předstihu. Představitelé zaměstnanců a odborové organizace musí mít právo navrhnout alternativní řešení na záchranu pracovních míst a musí mít nárok na experta.

4.2.5. Pokud rámec preventivní restrukturalizace vykazuje klíčové obecné a společné prvky, měl by se řídit společným a jednotným protokolem na úrovni EU.

4.2.6. EHSV navrhuje, aby ve všech členských státech byly stanoveny postupy směřující k vytvoření vnitrostátního vzájemného fondu pojištění rizik, který bude zaručovat výplatu mezd zaměstnancům. Do takového fondu by mohli zaměstnavatelé vkládat příslušný příspěvek. Státy by se mohly podílet na správě tohoto fondu a být jeho garanty⁽⁵⁾.

4.2.7. Aby bylo možné chránit pracovní místa a vyhnout se propouštění, je třeba podporovat „social warning“, neboli povinnost podniku informovat s dostatečným předstihem všechny zúčastněné strany o potížích podniku a varovat je. Toto pravidlo jež je potřeba přijmout vhodným způsobem pro každý specifický případ, bude navíc užitečným pokusem, jak jasným způsobem zajistit poctivé a sociálně odpovědné chování podnikatele.

4.2.7.1. Je třeba podporovat kulturu sdílení se zástupci zaměstnanců, odborovými organizacemi, jinými zastupitelskými organizacemi či jinými zúčastněnými stranami.

4.2.8. Cílem, který je třeba sledovat, je omezení zásahů soudního/správního orgánu, který je až příliš často vyzýván, aby předčasně a radikálně řešil problémy s insolvencí.

4.2.9. Na vnitrostátní úrovni a na úrovni EU je třeba uplatňovat zásadu patřičného informování zástupců zaměstnanců a projednávání s nimi (směrnice 2009/38/ES o evropské radě zaměstnanců) a uznávat jejich právo a jejich ochranu při vyhlášení varování, neboť právě oni jsou často jako první obeznámeni s nefunkčností projevující se v podniku („whistleblower as means of prevention“).

4.2.10. Je třeba lépe objasnit čl. 3 odst. 3. Zejména by se měly specifikovat parametry, na jejichž základě by mohly být podniky vyloučeny z mechanismu včasného varování (počet zaměstnanců, obrat atp.).

(⁵) Návrh, který již v roce 1764 uvedl Cesare Beccaria ve svém pojednání O zločinech a trestech.

4.3. *Hlava III. Rámce pro preventivní restrukturalizaci*

4.3.1. Uplatnění příznivého a proaktivního obecného rámce založeného na harmonizaci zkušeností a postupů.

4.3.2. Aby bylo možné realizovat obsah článku 114 SFEU, tedy vytvořit vnitřní trh, je třeba, aby Komise zajistila harmonizaci insolvenčních řízení, která jsou dnes v jednotlivých státech příliš rozdílná, a to i pomocí aktů v přenesené pravomoci.

4.3.3. Stejným způsobem je na úrovni Unie potřeba navrhnout a harmonizovat vhodné předinsolvenční postupy, které by zohledňovaly důvody, jež brání normálnímu toku financí a jsou někdy spojovány s opožděním plateb⁽⁶⁾.

4.3.4. Je třeba stanovit pravidla řádného chování pro ty, kdo dávají příkazy, a pro poskytovatele služby, které by stanovily maximální lhůty pro platby za plnění.

4.3.5. Jindy jsou důvody způsobeny politickými motivy nezávislými na schopnostech podnikatele.

4.3.6. Ochrana nového financování a prozatímního financování musí být zajištěna pomocí společných předpisů a způsobů chování, které by působily jednotně v různých zemích a mohly by chránit i legitimní stanoviska vyjadřovaná menšinami.

4.3.7. Některé regionální správní orgány v evropských zemích již zavedly „subjekty s paritním zastoupením“⁽⁷⁾, jejichž úkolem je včasné zásahy, pokud se objeví nutnost zásahu na pomoc podniku v nesnázích⁽⁸⁾.

4.3.8. Bylo by třeba vypracovat studii o těchto „organizacích“ a vyvodit poučení z nejdůležitějších zkušeností.

4.3.9. Vytvoření „subjektů s paritním zastoupením“ s rozsáhlými pravomocemi, s jasnými vizemi (*foresight*) a s jasně stanovenými cíli v sociální oblasti by mohlo pomoci zaplnit mezery v oblasti předpovědí a strategických inovací, které celkově oslabily oblast zaměstnávání a přispěly k hospodářské krizi, která v různých formách postihuje Evropu od roku 2008.

4.3.10. Jak nástroje pro včasnou restrukturalizaci, tak „druhá šance“ představují výhody pro podnikatele, který dodržel postupy v rámci varování a předpovědí a žádá o použití těchto výhod, přičemž jejich cílem je vytvořit předpoklady pro zapojení věřitelů (v první řadě zaměstnanců a odborů).

4.3.10.1. Z tohoto důvodu je důležité, aby podnikatel, který požádal o použití těchto výhod, byl povinen dát neprodleně k dispozici vlastním partnerům při jednání (zaměstnancům, odborům, věřitelům obecně, orgánům určeným pro řešení krize) veškeré vlastní účetní doklady (rozvahy a příslušné přílohy, bankovní a pojišťovací dokumenty, účetnictví týkající se skladového hospodářství atd.) a umožnil jakýkoli druh kontroly vlastní činnosti.

4.3.10.2. To by nejen znamenalo, že dodržuje zásadu transparentnosti, ale umožnilo by to i účinnost některých ze základních opatření určených a stanovených na základě této směrnice.

4.3.10.3. Okamžitý přístup k veškeré dokumentaci podniku by tak mohl umožnit:

- pochopení skutečné hospodářské situace podniku ze strany všech zúčastněných subjektů a vypracování opatření vhodných k nápravě krizové situace v co nejkratším možném čase,
- odpovídající informování věřitelů (zaměstnanců a dalších, a to i prostřednictvím vlastních expertů) při účasti na jednáních s cílem schválit plán nebo při navrhování alternativních opatření a vyjadřování vlastního informovaného stanoviska nebo hlasu k součástem plánu restrukturalizace (článek 8),

⁽⁶⁾ Na základě studií provedených akademií v Avignonu jsou opožděné platby příčinou „úmrtnosti“ nejméně 30 % podniků.

⁽⁷⁾ Složené z odborníků z regionálních správních orgánů, zástupců úvěrových institucí a sociální sféry.

⁽⁸⁾ Viz např. „Organismo di vigilanza e di sostegno delle aziende in difficoltà“ (Organizace pro dohled a podporu podniků v nesnázích) vytvořená v autonomním regionu Sicílie v březnu 2016 – Regione autonoma della Sicilia, assessorato alle Attività produttive (odbor výrobních činností).

- odpovídající informování odborníků (čl. 17 odst. 3), jakož i soudního orgánu a příslušných expertů (článek 13) v případech, kdy jsou vyzváni, aby posoudili plán restrukturalizace,
- správnější hodnocení poctivosti podnikatele (čl. 22 odst. 1), neboť z přezkumu dokumentace je možno vyvodit, jakým způsobem se podnikatel zadlužil (zda v dobré nebo ve zlé víře) a zda bylo řízení zahájeno včas, jakmile se objevily první signály krize podniku.

4.3.11. Posouzení dopadu restrukturalizace by mělo zahrnovat účinky na zaměstnanost, neboť pokud jsou známy předem, je možno přijmout vhodná opatření na záchranu pracovních míst, například opatření týkající se vzdělávání a rozvoje dovedností zaměstnanců.

4.3.12. Co se týče kapitoly 5 článku 18: ředitelům by mělo být zakázáno snižovat majetek podniku pod úroveň nezbytnou pro vy pořádání závazků vzniklých vůči zaměstnancům.

4.4. **Hlava IV. Přístup k oddlužení (druhá šance)**

4.4.1. EHSV ve svém stanovisku k insolvenčním řízením z roku 2013, na něž se vztahuje i toto stanovisko, mimo jiné zdůraznil:

- že v něm uvedená „druhá šance“ by měla pomáhat podnikatelům, kteří se poučili z chyb, jichž se dopustili, a jsou schopni na základě promyšleného podnikatelského plánu začít znovu,
- že zaměstnanci by měli být lépe chráněni, neboť ve všech členských státech by měli být uznáváni jako kategorie „privilegovaného věřitele“,
- že systematické využívání soudců se nezdá být nejlepším řešením, a vyzval Komisi, aby uvažovala o možnosti zřídit nové orgány,
- že povinnost členských států zlepšit kvalitu předpisů v oblasti zveřejňování je pozitivním přínosem, neboť se tak vytváří elektronický registr příslušných soudních rozhodnutí.

4.4.2. Předpisy týkající se druhé šance, které jsou vyhrazeny pro podnikatele po prvním neúspěchu, musí být jasné a v zemích EU společné, jak uvádí článek 114 o jednotném trhu, a musí se vztahovat i na zaměstnance, kteří v důsledku prvního neúspěchu podnikatele neutrpěli žádné škody a nebyli postiženi žádným zlým úmyslem podnikatele.

4.4.3. Tvrdost postupů v mnoha státech až příliš často podpořila někdy drastické kroky ze strany konkurzních správců.

4.4.4. Kroky, které je třeba jednotně a otevřeně přijmout ve všech státech EU, musí přeměnit starou úlohu konkurzních správců na novou úlohu „správců rozvoje zaměstnanosti“ prostřednictvím široké a hluboké kulturní a technické přípravy, a to mj. s pomocí elektronických postupů, s nimiž počítá „portál evropské elektronické spravedlnosti“ a jež jsou rozvíjeny nařízením (EU) 2015/848.

4.4.5. Zjednodušení, které je navrhováno za účelem zpřístupnění druhé šance, je chvályhodné. V tomto smyslu se zdá být důležité to, že předlužený podnikatel může být po vypršení příslušné lhůty zbaven svých dluhů, aniž by se musel znovu obracet na soudní nebo správní orgán (čl. 20 odst. 2).

4.5. **Hlava V. Opatření ke zvýšení účinnosti postupů**

4.5.1. Bylo by užitečné, aby počáteční a další vzdělávání „členů soudních a správních orgánů, které se zabývají restrukturalizací, insolvenčí a druhou šancí“ bylo organizováno přímo Komisí (a to i prostřednictvím agentur).

4.5.2. Je nezbytná harmonizace požadavků kladených na odborníky, kteří působí uvnitř EU: pro tyto subjekty by měly být zavedeny minimální standardy, jako je vzdělání a odborná kvalifikace, tyto subjekty by měly být jako takové registrovány a měla by být zavedena odborná odpovědnost a profesní etický kodex.

4.5.3. Je nezbytné vytvořit nástroje vnitřního dohledu, účetních postupů, předkládání zpráv a kontroly s cílem aktivovat a posílit účinnost těchto postupů.

4.6. Hlava VI. Monitorování postupů

4.6.1. Jak bylo připomenuto v odstavci 4.3.10.1, jen včasný a celkový přístup k dokumentaci podniku by mohl zaručit pravost a úplnost údajů, které je třeba shromáždit, aby bylo monitorování postupů účinné (článek 29).

4.6.2. Srozumitelnost a úplnost dokumentace musí být podpořena prováděcím aktem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o rámci pro ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran, kterým se mění nařízení (EU) č. 1095/2010, (EU) č. 648/2012 a (EU) 2015/2365

[COM(2016) 856 final – 2016/0365 (COD)]

(2017/C 209/05)

Zpravodaj: **Antonio GARCÍA DEL RIEGO**

Konzultace	Rada Evropské unie, 7. 2. 2017 Evropský parlament, 13. 2. 2017
Právní základ	články 114 a 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato ve specializované sekci	8. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	226/2/2

1. Závěry a doporučení

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vítá navrhovaný „rámec pro ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran“⁽¹⁾, jehož cílem je přiblížit se konečnému a harmonizovanému postupu ozdravení a řešení krize při zúčtování prostřednictvím ústředních protistran v EU, a schvaluje jak jeho cíle, tak metodu.

1.2. EHSV zdůrazňuje, že je nanejvýš důležité provést stávající rozhodnutí skupiny G20 pro globální správu ústředních protistran i konkrétní doporučení Stálého výboru pro spolupráci v oblasti regulace a dohledu Rady pro finanční stabilitu (FSB SRC), pracovní skupiny FSB pro řízení restrukturalizace, Výboru pro platební a vypořádací systémy (CPSS), Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO) a Basilejského výboru pro bankovní dohled (BCBS) do harmonizovaných závazných právních předpisů zajišťujících řádné a bezpečné rovné globální podmínky.

1.3. EHSV by tedy uvítal flexibilitu za účelem uzpůsobení navrhovaného nařízení budoucímu vývoji mezinárodního konsenzu v oblasti regulace ústředních protistran, tj. doporučení Rady pro finanční stabilitu (FSB)⁽²⁾.

1.4. Podle názoru EHSV má transformace stávajícího systému jednotlivých řešení ústředních protistran podle mezinárodních doporučení a vnitrostátních orgánů dohledu v konečné nařízení o ozdravných postupech a řešení krize, které bude jasné, jednoduché, důkladné a komplexní, jakož i přiměřené a schopné obstát i v budoucnosti v kontextu ostatních právních předpisů, například směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank, naprosto mimořádný význam.

1.4.1. Za této situace zastává EHSV názor, že existence jediného orgánu příslušného k dohledu nad ústředními protistranami a jediného orgánu k řešení krize by zlepšila jejich schopnost shromažďovat odborné zkušenosti a data a také zajišťovat, aby ústřední protistrany prováděly nové nařízení standardizovaným způsobem v celé Evropě, což by odstranilo stávající nejednotnost různých vnitrostátních orgánů dohledu, jejichž kritéria a nástroje dohledu se do určité míry liší.

⁽¹⁾ COM(2016) 856 final.

⁽²⁾ Viz rovněž vhodný příklad: „EBA and ESMA call to clarify margin requirements between CRR and EMIR“ (Evropský orgán pro bankovníctví a Evropský orgán pro cenné papíry a trhy požadují vyjasnění maržových požadavků mezi nařízením o kapitálových požadavcích a nařízením o infrastruktuře evropských trhů), 18. 1. 2017. Doporučení obsažená ve zprávě mají za cíl zabránit zdvojování požadavků u derivátových transakcí, a vyhnout se tak zvýšenému regulačnímu riziku a zvýšeným nákladům na monitorování ze strany příslušných orgánů.

1.5. S ohledem na ústřední úlohu Evropské centrální banky (ECB) v jednotném mechanismu dohledu pro bankovní odvětví (SSM), její stávající pravomoci zajišťovat účinné a spolehlivé zúčtovací, platební a vypořádací mechanismy⁽³⁾ i na její úlohu při poskytování přístupu k peněžním prostředkům centrální banky pro ústřední protistrany EHSV důrazně doporučuje zvážit využití nebo rozšíření působnosti ECB, aby se tak stala evropským centrálním orgánem dohledu nad ústředními protistranami v rámci jednotného mechanismu dohledu i centrálním orgánem příslušným k řešení krize v rámci ECB Eurosystemu.

1.6. EHSV se domnívá, že by měly být pro orgány dohledu v této oblasti předepsány další nástroje monitorování, aby bylo možné získat komplexní představu o rizikové pozici jednotlivých členů ve více ústředních protistranách (včetně ústředních protistran ze třetích zemí) a ústředních protistran na různých trzích a vytvářet modely potenciálních dominových efektů na pozice v ústředních protistranách. Orgány dohledu, nejlépe pak centrální orgán dohledu, by měly mít pravomoc provádět své vlastní holistické zátěžové testy a podle potřeby získávat čtvrtletní, měsíční či denní přehled o rizikové pozici a aktivech snižujících rizika příslušných ústředních protistran spolu s ročním zátěžovým testem ústřední protistrany prováděným ESMA v rámci nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR).

1.7. I když EHSV předpokládá, že dojde k přirozené poslušnosti nejprve s řešením krize jednoho nebo více jednotlivých členů clearingového systému podle směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank a poté v případě potřeby s ozdravnými postupy a řešením krize jedné nebo více ústředních protistran, mělo by být upřesněno, že existují scénáře, v nichž by mělo být upřednostněno ozdravení jedné nebo více ústředních protistran oproti ozdravení jedné nebo více bank, které jsou významnými členy clearingového systému těchto ústředních protistran.

1.8. EHSV žádá, aby ozdravné plány ústřední protistrany určovaly nástroje a opatření na opětovné sladění účetnictví ústřední protistrany, neboť tento návrh ani neurčuje, jaké konkrétní možnosti by měly ozdravné plány obsahovat nebo vyloučit.

1.9. Podle názoru Výboru by měla být věnována pečlivá pozornost tomu, jak by mohly být ovlivněny nefinanční smluvní strany a oddělená aktiva klientů nepřímých účastníků clearingového systému v případě využití nástrojů pro rozdělení pozic a ztrát, tj. v případě ukončení smluv a snížení hodnoty případných zisků splatných ze strany ústřední protistrany těm členům clearingového systému, kteří neselhali. Stejně tak Výbor vítá, že současný návrh neobsahuje „úpravy počáteční marže“, neboť by se nejednalo o přiměřený nástroj pro ozdravné postupy a řešení krize, ani „úpravy zisků variační marže“, neboť je třeba očekávat zajištěné pozice.

1.10. Podle názoru EHSV by měla být z navrhovaného právního předpisu odstraněna jakákoli výslovná zmínka o možnosti rekapitalizace ústředních protistran z peněz daňových poplatníků a měla by být vyloučena zvláště pro ústřední protistrany ze třetích zemí. Příslušné orgány by měly navrhnout možnost mimořádné veřejné podpory v případech, kdy to považují za vhodné, čímž by tato podpora zůstala mimořádná. Nyní zahrnutá možnost mimořádné veřejné podpory za určitých podmínek by mohla vytvořit situaci morálního hazardu. To by rovněž mělo umožnit realizaci jednotného orgánu dohledu a jednotného orgánu pro řešení krize politicky přijatelnější z hlediska jednotlivých členských států.

1.10.1. V této souvislosti EHSV požaduje, aby bylo dodržování těchto nebo podobných závazných norem požadováno i v případě ústředních protistran, které mají povolení podle nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR)⁽⁴⁾ v rámci rozhodnutí o „rovnocennosti“ jako clearingové organizace ze třetích zemí (ústřední protistrany ze třetích zemí).

1.11. EHSV navrhuje, aby byla pravomoc orgánu příslušného k řešení krize ukončit určitou smlouvu nebo všechny smlouvy týkající se clearingových služeb určité ústřední protistrany využívána velmi restriktivně, jestliže ústřední protistrana podporuje spotové trhy a zúčtovává hotovostní produkty.

⁽³⁾ Jedním ze základních úkolů Eurosystemu je *podporovat plynulé fungování platebních systémů* (čl. 127 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie a článek 3 odst. 1 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky). Právní základ pravomoci Eurosystemu v oblasti platebních systémů a systémů vypořádání je obsažen v čl. 127 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie. Podle článku 22 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky „*ECB a národní centrální banky mohou poskytovat facility a ECB může vydávat nařízení proto, aby byly zajištěny účinné a spolehlivé zúčtovací a platební mechanismy uvnitř Unie a ve styku se třetími zeměmi*“.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů.

1.12. EHSV se domnívá, že pozastavení povinnosti clearingů při řešení krize jedné ústřední protistrany je nutno uplatňovat s ohledem na potenciální dopady na jiné ústřední protistrany, které mají povolení poskytovat clearingové služby ve stejné třídě aktiv.

2. Souvislosti

2.1. Jak směrnice Evropské unie o ozdravných postupech a řešení krize bank, tak Dodd-Frankův zákon ve Spojených státech vyžadují, aby systémově významné banky vypracovaly dokumenty ve smyslu „dříve vysloveného přání pacienta“, které jim umožní řádně ukončit činnost v případě krize, a to s omezenými nakažlivými účinky na širší finanční trhy. S povinným centrálním clearingem v návaznosti na nařízení EMIR a Dodd-Frankův zákon se význam ústředních protistran pro celkovou bezpečnost a zdraví finančního systému ještě zvýšil. Proto je kromě zajištění odolnosti ústředních protistran vyžadováno i důkladné plánování ozdravných postupů a řešení krize, aby bylo zabezpečeno, že větší závislost na centrálním clearingů nepovede ke vzniku nové kategorie subjektů, „jejichž velikost nedovoluje jejich selhání“.

2.1.1. Ačkoli je selhání ústřední protistrany statisticky nepravděpodobné vzhledem k jejímu zvláštnímu obchodnímu modelu a zaměření na řízení rizik, mohla by ústřední protistrana v důsledku své ústřední úlohy na trhu jakožto systémově významná finanční instituce způsobit rozsáhlé šíření nákazy ve finančním systému a vyvolat dominový efekt s dopadem na členy clearingového systému a na trhy, které podporuje. Jedná se o událost s nízkou pravděpodobností, ale velkým dopadem.

2.2. Ústřední protistrany hrají ve finančním systému klíčovou úlohu, neboť řídí složitou síť vztahů rizik selhání protistrany. Činí tak zejména tím, že i) vstupují mezi smluvní strany obchodující na jednom nebo více finančních trzích (regulovaných nebo mimoburzovních (OTC) a ii) chrání se proti selhání svých uživatelů tím, že od kupujícího i prodávajícího vybírají přiměřené marže a zajištění a provádějí opatření ke sdílení ztrát (tzv. postupnou ochranu proti selhání, která se využije v extrémních případech, kdy se jednotlivé marže ukáží být nedostatečné) ⁽⁵⁾.

2.3. Účastník ústřední protistrany nese v porovnání s dvoustranným zúčtováním snížená rizika, neboť využívá mnohostranného započtení, přiměřeného zajištění a sdílení ztrát. Ústřední protistrany provádějí vzájemné započtení čistých závazků účastníků (dlouhých a krátkých pozic) u jednotlivých produktů a určují jediný mnohostranný zůstatek pro každý produkt/účastníka bez ohledu na totožnost protistrany před novací. Jestliže existuje významná korelace produktů, může ústřední protistrana určit marže účastníků křížově u všech produktů (stanovení marží ve vztahu k portfoliu), což jim umožní kompenzovat riziko držením pozic u produktů v korelaci.

2.4. Aby bylo možné plně využít přínosů ústředních protistran, musí ústřední protistrany 1) účinně řídit svá rizika a mít k dispozici dostatečné finanční zdroje a 2) podléhat silnému regulatornímu dohledu a požadavkům dohledu. Za prvé musí být ústřední protistrany dostatečně odolné v tom smyslu, že jejich finanční zdroje (včetně požadavků na marži, předem financovaných fondů pro riziko selhání a zdrojů likvidity) jim s vysokou pravděpodobností umožní přestát selhání členů clearingového systému a jiné zátěžové události. Za druhé musí mít ústřední protistrany ozdravné plány, které jim umožní rozložit nadměrné ztráty a generovat dodatečnou likviditu bez přílišného zatížení členů clearingového systému a jiných finančních institucí, z nichž mnoho je pravděpodobně samo o sobě systémově významných. A konečně musí existovat důvěryhodné plány řešení krize ústřední protistrany.

2.5. V roce 2009 se vedoucí představitelé G20 zavázali, že zajistí, že všechny standardizované smlouvy o OTC derivátech budou zúčtovány prostřednictvím ústředních protistran. Větší využívání centrálního clearingů derivátů má zvýšit finanční stabilitu tím, že:

- zvýší mnohostranné započtení;
- bude po účastnících trhu s deriváty vyžadovat, aby složili dostatečné hodnoty variační a počáteční marže;
- pomůže s řešením selhání velkých účastníků trhu s deriváty;

⁽⁵⁾ Evropská rada pro systémová rizika, „ESRB Report to the European Commission on the systemic risk implications of CCP interoperability arrangements“ (Zpráva ESRB Evropské komisi o dopadech systémových rizik na dohody o interoperabilitě ústředních protistran), leden 2016.

— zvýší transparentnost trhu s deriváty a přispěje ke zjednodušení transakčních sítí ⁽⁶⁾.

2.6. Na mezinárodní úrovni již v roce 2014 Výbor pro platební a vypořádávací systémy (CPSS) a Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry (IOSCO) a Rada pro finanční stabilitu (FSB) vydaly pokyny týkající se ozdravných postupů a řešení krize infrastruktur finančního trhu včetně ústředních protistran. Kromě toho jsou ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran důležitými prioritami probíhajících mezinárodních plánů činnosti vypracovaných v roce 2015.

2.7. Na úrovni EU vydala Evropská komise (na základě výše zmíněné činnosti na mezinárodní úrovni) návrh ⁽⁷⁾ legislativního režimu ozdravných postupů a řešení krize ústředních protistran, který je tématem tohoto stanoviska.

3. Poznámky a připomínky

3.1. Navrhované nařízení

3.1.1. EHSV konstatuje, že regulatorní požadavky na ústřední protistrany jsou dnes důraznější než před krizí. Zásady CPMI-IOSCO pro infrastruktury finančního trhu stanoví komplexní rámec odolnosti a ozdravných postupů ústředních protistran.

3.1.2. EHSV oceňuje významnou práci výboru CPMI a organizace IOSCO na řešení otázky odolnosti a ozdravných postupů ústředních protistran na mezinárodní úrovni.

3.1.3. Výbor by proto chtěl, aby mechanismus v navrhovaném nařízení umožňoval pružné přizpůsobení budoucímu vývoji mezinárodního konsenzu v oblasti regulace ústředních protistran, tj. doporučením Rady pro finanční stabilitu.

3.1.4. V důsledku toho Výbor schvaluje navrhované nařízení, v němž jsou mezinárodní normy (které v současné době uplatňují ústřední protistrany poněkud odlišně v závislosti na právním a regulatorním prostředí) sdruženy do jediného standardizovaného souboru harmonizovaných a heterogenních povinností podle práva EU.

3.1.5. EHSV upozorňuje, že je důležité uplatnit ucelený přístup ke změnám dalších souvisejících právních předpisů, tj. směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank, a zajistit, aby nástroje pro uložení moratoria (článek 5 a článek 10 směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank) a další mechanismy nadále vylučovaly povinnosti platby nebo plnění vůči určitým platebním systémům, ústředním protistranám, centrálním depozitářům cenných papírů a centrálním bankám, aby nedošlo k nerovnováze portfolií a k zajištění držných ústředními protistranami nebo převáženými do ústředních protistran.

3.1.6. V této souvislosti EHSV předpokládá, že dojde k přirozené posloupnosti nejprve s řešením krize jednoho nebo více jednotlivých členů clearingového systému podle směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank a poté v případě potřeby s ozdravnými postupy a řešením krize jedné nebo více ústředních protistran, jejichž významnými členy tito účastníci clearingového systému jsou. Mohly by existovat scénáře, v nichž by bylo upřednostněno ozdravení jedné nebo více ústředních protistran oproti ozdravení jedné nebo více bank, které jsou významnými členy clearingového systému těchto ústředních protistran.

3.1.6.1. Podle zásad Výboru pro platební a vypořádávací systémy a Mezinárodní organizace komisí pro cenné papíry by měly být zdroje pro selhání systémově významných ústředních protistran dostatečné pro to, aby vydržely odolat selhání minimálně dvou členů clearingového systému, kteří by mohli způsobit největší celkovou úvěrovou expozici ústředním protistranám v mimořádných, ale možných podmínkách (tzv. „Cover 2“). Pokud členové clearingového systému, kteří překračují expozici ve smyslu Cover 2 vůči jedné nebo více ústředním protistranám, selhali a je s nimi nakládáno v souladu se směrnicí o ozdravných postupech a řešení krize bank, musí být důsledky pro ústřední protistrany a ostatní neselhávající členy clearingového systému zohledněny ve všech rozhodnutích týkajících se problémových obecných zúčtovatelů podle této směrnice.

⁽⁶⁾ Viz předsedové FSB SRC, FSB RESG, BCBS, CPMI a IOSCO, „2015 CCP Workplan“ (Pracovní plán pro ústřední protistrany na rok 2015), duben 2015.

⁽⁷⁾ COM(2016) 856 final.

3.1.6.2. Ústřední protistrany je v rámci tohoto navrhovaného právního předpisu eventuálně třeba stabilizovat a podpořit ještě předtím, než může být na tyto problémové členy clearingového systému uplatněn postup podle směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank. Rovněž by mohly existovat scénáře, při nichž by mohlo dojít u neselhávajících členů clearingového systému k selhání prostřednictvím použití nástrojů stanovených v navrženém právním předpisu, a poté by se na ně vztahovala směrnice o ozdravných postupech a řešení krize bank. Pokud by to však přispělo ke stabilizaci ústřední protistrany, která poskytuje služby více členům clearingového systému, měly by mít stabilizace ústřední protistrany přednost před stabilizací jednotlivého člena clearingového systému.

3.2. Mimořádná opatření ve veřejném zájmu musí být přiměřená a nesmí využívat veřejných prostředků

3.2.1. Výbor poukazuje na to, že navrhované nařízení je zacíleno na tržní situace, které jsou extrémní a výjimečné; je však mimořádně důležité, aby režim ozdravných postupů a řešení krize umožňoval pokračování kriticky potřebných služeb ústředních protistran, aniž by byly využity veřejné prostředky nebo jakákoli forma veřejné podpory platební schopnosti či jiná forma vládních nástrojů finanční stabilizace, veřejné kapitálové podpory nebo přechodného veřejného vlastnictví. Nyní výslovně zahrnutá možnost mimořádné veřejné finanční podpory za určitých podmínek by měla být odstraněna, aby nedocházelo k situaci morálního hazardu tím, že by chybně motivovala účastníky clearingového systému, aby v rané fázi nepřispívali k ozdravnému postupu a řešení krize ústřední protistrany a čekali, zda a jak bude poskytnuta mimořádná veřejná podpora, čímž by záměrně akceptovali, či dokonce vyvolávali přelévání důsledků do veřejného sektoru.

3.2.2. Vzhledem k tomu, že nelze přesně předpovědět konkrétní scénáře, na které bude režim ozdravných postupů a řešení krize uplatněn, měly by si ústřední protistrany ponechat určitou pružnost při návrhu a provádění ozdravných nástrojů, aby byly schopny zvládnout různé situace selhání. Přílišná preskriptivnost by mohla vést k neefektivní rigiditě. Nejprve by tedy měly mít ústřední protistrany možnost provést proces řízení selhání a nakonec realizovat svůj ozdravný plán, nežli zasáhnou orgány příslušné k řešení krize, neexistují-li důkazy o tom, že ozdravný plán pravděpodobně selže nebo ohrozí finanční stabilitu.

3.3. Odlišný režim pro nefinanční smluvní strany a oddělené účty klientů

3.3.1. Nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR) stanoví povinnosti a požadavky platné pro finanční i nefinanční smluvní strany, které uzavírají derivátové smlouvy. Finanční smluvní strany zahrnují banky, pojišťovny, investiční správce, penzijní fondy, subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů a alternativní investiční fondy, zatímco nefinanční smluvní strany zahrnují nefinanční smluvní strany+ (subjekty s průběžnými třicetidenními hrubými pomyslnými hodnotami derivátových pozic ve výši nejméně 1 miliardy EUR pro úvěrové a akciové deriváty a/nebo 3 miliard EUR pro úrokové swapy, měnové, komoditní a jiné nástroje) a nefinanční smluvní strany-. Kromě toho existují subjekty třetích zemí, na něž se může nepřímo vztahovat nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR), když provádějí operace s partnery v EU.

3.3.1.1. Povinnost clearingů v rámci EMIR se uplatní v případech, že se jedná o OTC derivátovou smlouvu mezi dvěma finančními smluvními stranami, jednou finanční smluvní stranou a jednou nefinanční smluvní stranou+ nebo mezi dvěma nefinančními smluvními stranami+ či mezi finanční smluvní stranou/nefinanční smluvní stranou+ a subjektem ze třetí země, na nějž by se vztahovala povinnost clearingů, pokud by byl usazen v EU. Výjimky z těchto požadavků skončí v průběhu roku 2017.

3.3.2. Po uplynutí platnosti všech výjimek budou nefinanční smluvní strany určité velikosti jakožto přímí nebo nepřímí účastníci ústřední protistrany dotčeny nařízením o ozdravných postupech a řešení krize v důsledku povinnosti centrálně zúčtovávat určité třídy OTC derivátových smluv⁽⁸⁾. Tím by nefinančním smluvním stranám a klientům penzijních fondů mohly vzniknout nezamýšlené závazky kvůli kombinaci tohoto nařízení a clearingové povinnosti, což by vytvořilo ještě pevnější vazbu mezi reálnou ekonomikou/správci aktiv a systémově významnými finančními institucemi.

3.3.3. EHSV tudíž žádá Komisi, aby v navrhovaném rámci ozdravných postupů a řešení krize zvažila odlišný přístup k nefinančním smluvním stranám (zvláště k těm výrobním společnostem, které zajišťují fyzické vystavení riziku v reálné ekonomice) – v případech, kdy jsou veřejné orgány nuceny přijmout mimořádná opatření ve veřejném zájmu, která by potenciálně mohla mít přednost před běžnými majetkovými právy a alokovat ztrátu na konkrétní zúčastněné strany a jako poslední možnost zadržet platby zisků ústřední protistranou ve prospěch nefinančních smluvních stran.

⁽⁸⁾ V souladu s články 5 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů.

3.3.4. (Penzijní) fondy a jiné subjekty, které spravují peníze pro drobné investory a investují na kapitálových trzích, budou povinny držet pozice v ústředních protistranách, a to přímo nebo nepřímo prostřednictvím členů clearingového systému. Tyto subjekty podléhají dohledu ze strany členských států a přísným omezením pro své investice, aby se zajistilo, že nevystaví koncové zákazníky přílišnému riziku. Kromě toho je vnitrostátní regulační orgány nebo fiduciární povinnosti nutí k tomu, aby nepřímo držely pozice v klientských účtech, a měly by být odděleny. Nařízení EMIR vytvořilo možnost zvláštní ochrany aktiv nepřímých účastníků clearingového systému zavedením oddělení a přenositelnosti aktiv klientů.

3.3.5. Vzhledem k rozsáhlé regulaci se investoři do takových (penzijních) fondů domnívají, že existuje zvláštní ochrana jejich aktiv prostřednictvím národních i evropských právních předpisů. Navrhovaný právní předpis by však umožnil získat přednost před běžnými majetkovými právy a alokovat ztrátu na konkrétní zúčastněné strany, jakož i zadržet platby zisků od ústřední protistrany, což by mělo dopad i na klientské a oddělené klientské účty. EHSV žádá Komisi, aby zajistila, že možnost přednosti před běžnými majetkovými právy (ukončení smluv/rozdělení ztrát/zadržení zisků) se nebude týkat (segregovaných) klientských účtů.

3.4. **Přechod a rovnocennost třetích zemí**

3.4.1. EHSV naléhavě žádá Komisi, aby zajistila, že přechod na harmonizovaný systém bude předmětem řádného dohledu a bude synchronizován s požadavky na ústřední protistrany ze třetích zemí, aby se předešlo stavu, který by mohl vést k regulační arbitráži a ke konkurenční nevýhodě ústředních protistran z EU tím, že by ústředním protistranám ze třetích zemí umožnil nabízet služby na méně bezpečném základě, a tudíž za nižší cenu.

3.4.2. U všech zemí, u nichž Evropská komise plánuje přijmout rozhodnutí „o rovnocennosti“, musí být jako důležitý faktor zvažována jasná pravidla a předpisy pro ozdravné postupy a řešení krize. U všech zemí, u nichž Evropská komise rozhodnutí „o rovnocennosti“ již přijala⁽⁹⁾, musí být toto rozhodnutí přezkoumáno ve světle pravidel a předpisů pro ozdravné postupy a řešení krize ve třetích zemích, aby bylo zajištěno, že existují rovnocenné režimy pro ozdravné postupy a řešení krize ústředních protistran pro ústřední protistrany ze třetích zemí, které nabízejí služby na jednotném trhu EU, a že rozhodnutí evropských kolegií k řešení krize jsou v právním prostředí dané třetí zemi vymahatelná. Jako minimální požadavek by měly být povinné dohody o výměně informací o systémovém riziku s regulačním orgánem ústřední protistrany ze třetí země a orgánem/orgány dohledu nad ústřední protistranou a orgánem příslušným k řešení krize dané ústřední protistrany v EU a účast těchto regulačních orgánů v tzv. „skupinách krizového řízení“.

3.4.3. Podle nařízení EMIR může Evropská komise požádat Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA), aby poskytl technické poradenství ve věci rovnocennosti některých jurisdikcí mimo EU, které hostí významné trhy s deriváty nebo ústřední protistrany, které požádaly o uznání⁽¹⁰⁾.

3.4.4. Do budoucna EHSV požaduje, aby klíčové prvky, které bude ESMA posuzovat, zahrnovaly právní předpisy takových třetích zemí upravující ozdravné postupy a řešení krize, aby byly zajištěny rovné podmínky a předešlo se regulační arbitráži a následným zbytečným rizikům pro účastníky jednotného trhu EU a potenciálně pro daňové poplatníky v EU v důsledku služeb poskytovaných ústředními protistranami ze třetích zemí. Je naprosto nezbytné mít rovné mezinárodní podmínky a omezit expozici daňových poplatníků v EU na rizika, která lze řídit v rámci EU.

3.5. **Jediný evropský orgán dohledu a jediný evropský orgán příslušný k řešení krize**

3.5.1. Podle názoru EHSV musí EU a jednotlivé členské státy z hlediska lidských, finančních a technických zdrojů posílit kapacitu svých orgánů dohledu, aby mohly chápat rizika a řízení rizik ústředních protistran na všech úrovních. EHSV zastává názor, že orgány dohledu jsou dnes příliš závislé na odbornosti nadnárodních organizací a samotných ústředních protistran. Tato závislost na odborných znalostech by mohla být zvláště riziková v případě, že by orgány dohledu potřebovaly v krátké době převzít pravomoc nad ústřední protistranou, která má problémy, tedy pokud by bylo odvoláno a následně nahrazeno vrcholné vedení nebo správní rada ústřední protistrany nebo pokud by došlo k výkonu pravomocí řešit krizi.

⁽⁹⁾ Úplný a aktuální seznam naleznete zde: <https://www.esma.europa.eu/regulation/post-trading/central-counterparties-ccps>.

⁽¹⁰⁾ Předpokládá se, že Komise využije technického poradenství ESMA k vypracování případných prováděcích aktů podle čl. 25 odst. 6, čl. 13 odst. 2 a čl. 75 odst. 1 nařízení EMIR týkajících se rovnocennosti právního a dohledového rámce třetích zemí (zemí mimo EU).

3.5.2. EHSV je toho názoru, že existence jediného orgánu příslušného k dohledu nad ústředními protistranami a k řešení krize by zlepšila schopnost těchto orgánů shromažďovat odborné zkušenosti a data a také zajišťovat, aby ústřední protistrany prováděly nové nařízení standardizovaným způsobem v celé Evropě. Tím by bylo možné odstranit riziko vyhýbání se regulatorním požadavkům nebo arbitráže. Kromě toho by bylo možné nahradit současný nesourodý dohled nad ústředními protistranami. V dnešní době regulace uplatňuje přístup na základě vnitrostátního dohledu, který stanoví nařízení EMIR, a pro dohled nad ústředními protistranami vytváří kolegia okolo vnitrostátních regulačních orgánů. EHSV je však přesvědčen, že v případě extrémního zátěžového scénáře, kdy jedné nebo více ústředním protistranám hrozí selhání, by centralizovaný přístup zajistil maximální efektivnost, neboť rozhodnutí je třeba přijímat holisticky a s ohledem na více ústředních protistran, na členy clearingového systému atd.

3.5.2.1. EHSV se domnívá, že regulace ústředních protistran zvolená v roce 2012 v rámci nařízení EMIR vedla k nesourodému řešení dohledu nad ústředními protistranami⁽¹¹⁾, kdy byly dohledem nad ústředními protistranami v různých zemích pověřovány centrální banky, vnitrostátní regulační orgány pro bankovníctví nebo orgány dohledu nad burzami. Tento názor potvrdilo vzájemné hodnocení, které podle článku 21 nařízení EMIR provedl Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (ESMA) pod názvem „Dohledové činnosti týkající se požadavků na marže a zajištění ústředních protistran“ a bylo zveřejněno dne 22. prosince 2016. V něm ESMA jasně uvádí, že je nutné zlepšit sblížení dohledu mezi vnitrostátními orgány dohledu.

3.5.2.2. Zpráva (v mezích své omezené působnosti) již určila řadu oblastí, v nichž se dohledový přístup mezi vnitrostátními orgány dohledu liší, a obsahuje doporučení, jak zlepšit jednotnost postupů dohledu. U každého vnitrostátního regulačního orgánu byla zřízena kolegia (v nichž dochází ke značnému překrývání účastníků z hlediska klíčových ústředních protistran), která by při případném selhání více ústředních protistran měla pracovat souběžně. Vzhledem k vývoji v posledních několika letech by v roce 2017, kdy se v ústředních protistranách budou stále více propojovat trhy s kotovanými a OTC deriváty, měl být zvažován nový centralizovaný přístup.

3.5.3. S ohledem na ústřední úlohu ECB v jednotném mechanismu dohledu navrhuje EHSV zvážit rozšíření působnosti ECB, aby se stala evropským centrálním orgánem dohledu nad ústředními protistranami v rámci jednotného mechanismu dohledu. Aby nedošlo k internímu střetu zájmů, měla by ECB/Eurosystém sama převzít úlohu centrálního orgánu příslušného k řešení krize. To by bylo proveditelné buď v rámci její stávající působnosti, nebo s jejím přiměřeným rozšířením. Jedním ze základních úkolů ECB je „podporovat plynulé fungování platebních systémů“⁽¹²⁾. Většina evropských ústředních protistran je registrována jako platební systémy, aby bylo dosaženo neodvolatelnosti zúčtování⁽¹³⁾. Kromě toho jsou některé významné ústřední protistrany v eurozóně (tj. LCH SA a Eurex Clearing) licencovány a regulovány jako úvěrové instituce.

3.5.4. Podle článku 22 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky *Evropská centrální banka může vydávat nařízení proto, aby byly zajištěny účinné a spolehlivé zúčtovací a platební mechanismy uvnitř Unie a ve styku se třetími zeměmi*. Tím již je dána regulatorní úloha týkající se spolehlivosti clearingových systémů. Alternativou by bylo zřízení nového evropského centrálního orgánu dohledu nad ústředními protistranami, což je považováno za časově náročnější a nákladnější.

3.5.5. Centrální orgán dohledu pro banky i ústřední protistrany v rámci jednotného mechanismu dohledu by rovněž respektoval skutečnost, že většina systémově významných bank je členy velkého počtu ústředních protistran (např. JPMorgan, která je členem 70 ústředních protistran na celém světě⁽¹⁴⁾), a tudíž by selhání jednoho z těchto významných členů vyvolalo souběžné dražby při selhání v ústředních protistranách, kterých je banka v selhání členem.

3.5.6. Jedním politickým předpokladem pro zavedení jednotného orgánu dohledu a orgánu příslušného k řešení krize z hlediska jednotlivých členských států je již požadované zrušení veškeré rekapitalizace ústředních protistran prostřednictvím peněz daňových poplatníků v podobě mimořádné veřejné finanční podpory za určitých podmínek.

⁽¹¹⁾ Seznam ústředních protistran a regulačních orgánů naleznete zde: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/ccps_authorized_under_emir.pdf.

⁽¹²⁾ Viz čl. 127 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie a čl. 3 odst. 1 statutu Evropského systému centrálních bank a Evropské centrální banky.

⁽¹³⁾ Seznam platebních systémů naleznete zde: https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/designated_payment_and_securities_settlement_systems.pdf.

⁽¹⁴⁾ Viz Financial Times, JPMorgan tells clearers to build bigger buffers (JP Morgan radí clearingovým systémům, aby vytvářely větší rezervy), 11. září 2014, autoři: Sam Fleming a Philip Stafford.

3.6. *Nepovinné pozastavení povinnosti clearingů při řešení krize*

3.6.1. Orgán příslušný k řešení krize ústřední protistrany nebo příslušný úřad člena clearingového systému ústřední protistrany, v níž je řešena krize, může požádat Komisi, aby dočasně pozastavila povinnost clearingů, kterou stanoví čl. 4 odst. 1 navrhovaného nařízení u konkrétních tříd OTC derivátů při splnění určitých podmínek.

3.6.2. Je však obtížné stanovit, jak by byli ve velmi zátěžových tržních podmínkách zejména menší členové clearingového systému v krátké době znovu schopni řídit pozice dvoustranným postupem. Kromě toho se povinnost clearingů opírá o konkrétní třídy OTC derivátů napříč všemi ústředními protistranami a není omezena jen na jednu ústřední protistranu. V důsledku toho by pozastavení povinnosti clearingů mělo potenciálně dopad na další ústřední protistrany oprávněné poskytovat clearingové služby pro tytéž produkty. Je potřeba zajistit, aby pozastavení povinnosti clearingů bylo pro jiné ústřední protistrany nepovinné. Tyto ústřední protistrany by navíc pro tyto a jiné třídy derivátů mohly mít ujednání o křížovém stanovení marží, takže návrat na dvoustranný trh bude mít nezamýšlené dominové efekty.

3.6.3. EHSV se proto domnívá, že pozastavení povinnosti clearingů při řešení krize je nástrojem pro řešení, který je nutno uplatňovat tak, aby neměl dopad na jiné ústřední protistrany, které mají povolení poskytovat clearingové služby ve stejné třídě aktiv.

3.6.4. Žádost vnitrostátního regulačního orgánu by potenciálně mohla mít celoevropský dopad, což podle názoru Výboru nabízí další argument pro celoevropský jediný orgán dohledu nad ústředními protistranami a jediný orgán příslušný k řešení krize.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 575/2013, pokud jde o pákový poměr, ukazatele čistého stabilního financování, požadavky na kapitál a způsobilé závazky, úvěrové riziko protistrany, tržní riziko, expozice vůči ústředním protistranám, expozice vůči subjektům kolektivního investování, velké expozice, požadavky na podávání zpráv a na zveřejňování informací, a kterým se mění nařízení (EU) č. 648/2012

[COM(2016) 850 final – 2016/0360 (COD)]

Nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 806/2014, pokud jde o schopnost úvěrových institucí a investičních podniků absorbovat ztráty a provést rekapitalizaci

[COM(2016) 851 final – 2016/0361 (COD)]

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2014/59/EU o schopnosti úvěrových institucí a investičních podniků absorbovat ztráty a provést rekapitalizaci a o změně směrnic 98/26/ES, 2002/47/ES, 2012/30/EU, 2011/35/EU, 2005/56/ES, 2004/25/ES a 2007/36/ES

[COM(2016) 852 final – 2016/0362 (COD)]

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2013/36/EU, pokud jde o osvobozené subjekty, finanční holdingové společnosti, smíšené finanční holdingové společnosti, odměňování, opatření a pravomoci v oblasti dohledu a opatření na zachování kapitálu

[COM(2016) 854 final – 2016/0364 (COD)]

(2017/C 209/06)

Zpravodaj: **Daniel MAREELS**

Konzultace	Evropský parlament, 1. 2. 2017 Rada Evropské unie, 2. 2. 2017 a 20. 2. 2017 Evropská komise, 17. 2. 2017
Právní základ	články 114 a 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato ve specializované sekci	8. 3. 2017
Datum přijetí na plenárním zasedání	30. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	177/0/1

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV velmi vítá balíček návrhů Komise a doufá, že účinně přispěje k dokončení práce vykonané v období po krizi za účelem reformy finančního sektoru.

1.2. Výbor sdílí **globální a integrovanou vizi**, již bylo použito a která těmto návrhům umožňuje sladit a sjednotit několik důležitých cílů z různých oblastí, aniž by to uškodilo zásadám. Tento přístup umožňuje učinit pokrok v řadě významných oblastí na cestě k udržitelnější a společně evropské budoucnosti a dokončení HMU.

1.3. V první řadě to platí pro **cíle v bankovním a finančním prostředí**. Podle Výboru přispívají tato rozličná navržená opatření nepopíratelně k **posílení** evropského **obezřetnostního rámce a rámce pro řešení krize** bank. To je zásadní pro požadované **snížení rizika ve finančním sektoru** a pro **zvýšení odolnosti institucí**. Zásadní význam má finanční stabilita a zdravý finanční systém, který přispívá ke stabilnímu a udržitelnému hospodářskému růstu. Kromě toho je tu ještě stínové bankovníctví, jímž je třeba se zabývat a regulovat jej.

1.4. Podle Výboru dovoluje zejména skutečnost, že návrhy snižují riziko, **pokročit** nejen v další výstavbě **bankovní unie**, ale zároveň i ve zřizování jejího třetího pilíře, jímž je **evropský systém pojištění vkladů**. To je o to důležitější, protože plnohodnotná bankovní unie je jedním ze základních předpokladů pro dokončení HMU, o jejíž realizaci je třeba bezodkladně usilovat. Určité konkrétní úpravy v návrzích pak jsou užitečné pro úsilí o vytvoření **unie kapitálových trhů**.

1.5. Výbor považuje rovněž za důležité, že tyto návrhy představují pozitivní přínos pro hlubší **obnovení důvěry klientů a spotřebitelů** ve finanční sektor. Proto lze s potěšením konstatovat, že se pracuje jak na řešení problému „subjektů, jejichž velikost nedovoluje jejich selhání“, prostřednictvím opatření v oblasti celkové schopnosti absorbovat ztráty, tak na zefektivnění a větší účinnosti pravidel pro „rekapitalizaci z vnitřních zdrojů“. V každém případě zůstává prvořadou prioritou to, že v případě krize banky se nesmí využít veřejných prostředků nebo peněz daňových poplatníků.

1.6. Výbor dále vítá pozornost věnovanou **financování ekonomiky**. V současném kontextu nejistoty a změn a v době, kdy míra investic zůstává nízká, nelze ponechat bez povšimnutí žádnou příležitost vytvořit **nové a dodatečné příležitosti** pro **trvalé a udržitelné hospodářské oživení** reálné ekonomiky, které jde ruku v ruce s **růstem, dalšími investicemi a pracovními místy**.

1.7. Banky musí plnit významnou úlohu zprostředkovatelů na kapitálových trzích a bankovní úvěry zůstanou i v budoucnu bez pochyby nejvýznamnějším zdrojem financování pro rodiny a malé a střední podniky. I když jsou návrhy krokem vpřed k vytvoření vhodných podmínek, v nichž budou banky moci tuto úlohu sehrát, přesto však vyvstává otázka, zda nelze úsilí ve prospěch malých a středních podniků, které tvoří páteř evropského hospodářství, dále posílit a zintenzivnit. EHSV požaduje zejména potvrzení a rozšíření „podpůrného koeficientu pro malé a střední podniky“⁽¹⁾, díky němuž mohou banky vyčleňovat méně kapitálu na úvěry pro malé a střední podniky. Výbor se rovněž zasazuje za podobný přístup k podnikům sociální ekonomiky.

1.8. Výbor rovněž pozitivně hodnotí skutečnost, že se **bere v potaz** řada **specifičností EU**, mj. na základě „výzvy ke sdělení skutečností“. To platí mimo jiné pro úpravy s ohledem na mezinárodní dohody, které lze v těchto návrzích nalézt, v rámci globální reformy finančního sektoru. Ty budou ve prospěch financování hospodářství.

1.9. Vzhledem k tomu, že předložené návrhy představují novou, ale nikoli poslední etapu **reformy finančního sektoru**, jež byla po krizi odsouhlasena na mezinárodní úrovni, je pro Výbor nadále důležité, aby **Evropa** hrála během současných a budoucích mezinárodních činností **vedoucí úlohu**. Je třeba vytvořit mezinárodní minimální pravidla a chránit evropské hodnoty a zájmy. V každém případě je důležité, aby nebyla akceptována žádná narušení v neprospěch evropských institucí.

1.10. Naopak, když jde o dopad regulace nezbytné diverzity v rámci evropského finančního sektoru, je Výbor toho názoru, že se zatím nedostatečně zohledňuje stav malých a nekomplexních bank. Předložené návrhy zatím dostatečně nezohledňují specifičnosti a možnosti tohoto typu institucí. To platí především pro **zásadu proporcionality**. Výbor se domnívá, že spíše než současný roztržitý a omezený přístup by měl v popředí stát strukturovanější a dalekosáhlejší přístup, který bude prospěšný pro více subjektů a ve více oblastech. Těmto druhům subjektů nesmí být ukládány nadměrné obtížné povinnosti ani náklady.

1.11. Je rovněž v zájmu všech zúčastněných a zainteresovaných stran, regulačních orgánů i institucí, aby bylo při uplatňování nových předpisů vyvíjeno úsilí o **jasnost a právní jistotu**, k čemuž bude ostatně třeba poskytnout dostatečnou lhůtu pro provádění. K tomu, aby se zabránilo případným negativním dopadům na financování ekonomiky, je žádoucí rychle přijmout přechodná legislativní opatření týkající se nových IFRS 9⁽²⁾. Tento sektor se ostatně musí postavit celé řadě výzev, mimo jiné v souvislosti s technologickým a digitálním vývojem, nízkými úrokovými sazbami a řadou dalších událostí v důsledku krize.

⁽¹⁾ V anglickém jazyce se používá „podpůrný koeficient pro malé a střední podniky“.

⁽²⁾ IFRS – International Financial Reporting Standards (mezinárodní standardy účetního výkaznictví).

Doplňující závěry

1.12. Pokud jde o posílení obezřetnostního rámce, Výbor vítá zvýšenou pozornost věnovanou úloze regulačních orgánů a možnostem, které jim byly přiděleny. Předpisy a dohled se vzájemně doplňují a musí plnit svou úlohu, mimo jiné za účelem dosažení lepší harmonizace předpisů a postupů a proto, aby bylo v případě potřeby možné postupovat efektivněji a účinněji.

1.13. V souvislosti s rámcem pro řešení krizí lze pozitivně hodnotit integraci režimu pro celkovou schopnost absorbovat ztráty (TLAC) a minimální požadavky na kapitál a způsobilé závazky (MREL) a stanovenou harmonizaci, jež vnitrostátní třídění podřízených dluhových nástrojů integruje do insolvenčního řízení. Tím dojde k harmonizaci režimu a ke zlepšení provozní použitelnosti režimu absorpce ztrát.

2. Souvislosti ⁽³⁾

2.1. Komise dne 23. listopadu 2016 zveřejnila několik návrhů reforem v oblasti regulace bank. Přispívají k provádění textů sestavených na základě činností Basilejského výboru pro bankovní dohled a Rady pro finanční stabilitu a s ohledem na výsledky výzvy ke sdělení skutečností zorganizované Komisí za účelem posouzení efektivity a účinnosti současných bankovních právních předpisů.

2.2. Tyto legislativní návrhy ⁽⁴⁾ slouží ke změně stávajících bankovních právních předpisů. Jde zejména o:

2.2.1. **nařízení o kapitálových požadavcích (CRR) a směrnici o kapitálových požadavcích (CRD) z roku 2013.** Zahrnují obezřetnostní požadavky na úvěrové instituce (banky) a investiční společnosti a předpisy týkající se správy a dohledu;

2.2.2. **směrnici o ozdravných postupech a řešení krize bank a nařízení o jednotném mechanismu pro řešení krizí z roku 2014.** Obsahují pravidla pro ozdravné postupy a řešení krize institucí v úpadku a zřizují jednotný mechanismus pro řešení krizí.

2.3. Tyto návrhy sledují několik cílů: Mezi jinými zejména:

2.3.1. větší odolnost institucí EU a podporu finanční stability,

2.3.2. zlepšení úvěrové kapacity bank s cílem podpořit hospodářství Evropské unie, a

2.3.3. usnadnění úlohy bank při realizaci hlubších a likvidnějších evropských kapitálových trhů v zájmu vytvoření unie kapitálových trhů.

2.3.4. Zároveň – a to je třeba na tomto místě zmínit – se pracuje na přesnějším a širším uplatňování „zásady proporcionality“ ve prospěch malých nebo nekomplexních bank.

2.4. Stručně lze klíčové prvky ⁽⁵⁾ uvedených návrhů shrnout takto:

2.4.1. Pokud jde o cíl uvedený v bodě 2.3.1:

2.4.1.1. uložení kapitálových požadavků citlivěji reagujících na rizika, zejména v oblasti tržního rizika, úvěrového rizika protistran a expozice vůči ústředním protistranám;

2.4.1.2. prováděcí metodiky, které jsou schopny lépe zohlednit skutečná rizika, jimž jsou banky vystaveny;

2.4.1.3. zavedení závazného pákového poměru (LR ⁽⁶⁾) v hodnotě nejméně 3 %, aby se institucím zamezilo ve využívání nadměrného pákového efektu;

⁽³⁾ Tento text vychází mimo jiné z informací, které o návrzích šířila Komise (mj. tiskové zprávy a otázky a odpovědi).

⁽⁴⁾ Viz postup 2016/0360/COD, postup 2016/0361/COD, postup 2016/0362/COD a postup 2016/0364/COD.

⁽⁵⁾ Rozhodně se nejedná o vyčerpávající prezentaci všech opatření.

⁽⁶⁾ Zkratka podle anglického „leverage ratio“.

2.4.1.4. uložení závazného ukazatele „čistého stabilního financování“ (NFSR⁽⁷⁾) s cílem řešit přílišnou závislost krátkodobého financování z jiných zdrojů než klientských vkladů a snížit dlouhodobé finanční riziko;

2.4.1.5. požadavek na globální systémově významné instituce⁽⁸⁾ (G-SII⁽⁹⁾), aby udržovaly minimální úroveň kapitálu a další nástroje, které kryjí ztráty v rámci řešení krize. Tento požadavek, známý jako „celková schopnost absorbovat ztráty“ (TLAC⁽¹⁰⁾), se začlení do stávajícího systému MREL⁽¹¹⁾, který platí pro všechny banky. Díky tomu bude EU případně moci lépe řešit krize globálních systémově významných institucí v úpadku, přičemž finanční stabilita bude ochráněna a riziko pro daňové poplatníky sníženo na minimum. Navíc harmonizace zavádí „hierarchii věřitelů“ s cílem vytvořit rovné podmínky pro případ rekapitalizace z vnitřních zdrojů při řešení krize banky.

2.4.2. V souvislosti s cíli uvedenými v bodě 2.3.2 (a do určité míry i v bodě 2.3.4), jde o to:

2.4.2.1. zvýšit kapacitu bank, pokud jde o poskytování úvěrů malým a středním podnikům a financování projektů infrastruktury;

2.4.2.2. snížit administrativní zátěž nekomplexních malých bank v souvislosti s některými pravidly v oblasti odměňování, zejména u odměn s odloženou platností a odměn pomocí nástrojů, jako jsou akcie;

2.4.2.3. zajistit, aby pravidla CRD/CRR byla přiměřenější a nezatěžovala tolik menší a méně komplexní instituce, protože některé ze současných požadavků týkajících se poskytování informací, podávání zpráv a složitých obchodních portfolií pravděpodobně nelze zdůvodnit obezřetnostními argumenty.

2.4.3. Pokud jde o cíl uvedený v bodě 2.3.3, cílem je:

2.4.3.1. předejít nepřiměřeným kapitálovým požadavkům pro pozice v obchodním portfoliu, včetně těch, které se týkají činností v rámci tvorby trhu;

2.4.3.2. snížit náklady na emisi/držení určitých nástrojů (krytých dluhopisů, vysoce kvalitních sekuritizačních nástrojů, státních dluhopisů, derivátů pro zajišťovací účely);

2.4.3.3. zamezit negativní motivaci institucí, které jednájí jako zprostředkovatelé pro klienty ve vztahu k obchodům zúčtovaným ústřední protistranou.

3. Poznámky a připomínky

3.1. Obecné připomínky

3.1.1. Tyto návrhy je zcela nepochybně třeba uvítat. Představují další doplnění a upřesnění důležité práce, která byla po krizi vykonána s cílem reformovat finanční sektor. Zároveň zohledňují skutečnost, že banky v Evropě budou i v budoucnu hrát významnou úlohu ve společnosti a zejména při financování ekonomiky. Banky musí plnit významnou úlohu zprostředkovatelů na kapitálových trzích a bankovní úvěry zůstanou nejvýznamnějším zdrojem financování v Evropě pro rodiny a podniky a dozajista i malé a střední podniky. To nesmí být ohroženo.

3.1.2. Výbor v první řadě oceňuje komplexní a integrovaný přístup, který při vypracovávání těchto návrhů převládá a který zohlednil různé důležité společenské cíle a žádoucí směřování. To, že byl tento přístup konkrétně využit při sestavování předložených návrhů, aniž by došlo k popření těchto zásad, patří mezi největší úspěchy. Jedno se nikdy nesmí stát na úkor druhého.

3.1.3. V obtížném a složitém politickém, společenském a hospodářském kontextu a s řadou důležitých nadcházejících výzev vytváří smíření a sjednocení několika důležitých cílů ze vzdálených oblastí nezanedbatelný potenciál pokroku v různých oblastech na cestě k udržitelnější a společné evropské budoucnosti. Vyvážený přístup přispívá rovněž k hlubšímu obnovení důvěry.

⁽⁷⁾ Zkratka podle anglického „net stable funding ratio“.

⁽⁸⁾ V této chvíli se toto opatření dotýká 13 evropských bankovních skupin.

⁽⁹⁾ Zkratka podle anglického „global systemically important institution“ (označení pro G-SIB v terminologii podle CRR) (G-SIB, Global Systemically Important Banks).

⁽¹⁰⁾ Zkratka podle anglického „total loss absorption capacity“.

⁽¹¹⁾ Zkratka podle anglického „minimum requirement for eligible liabilities and own funds“. V češtině se mluví o „minimálních požadavcích na kapitál a způsobilé závazky“.

3.1.4. Výbor rovněž vítá, že jsou zohledněny výsledky „výzvy ke sdělení skutečností“⁽¹²⁾, neboť to na jedné straně umožnilo použít harmonický přístup a zapojení všech zainteresovaných stran, a na straně druhé vytříbenější a rozmanitější přístup, a to v rámci stanovených cílů.

3.1.5. Pro Výbor zůstává nadále velmi důležité, aby bankovní systém byl odolný a dostatečně kapitalizovaný, což je podmínkou a základem pro udržování finanční stability.

3.1.6. O nic menší význam nemají ani opatření na podporu hospodářství a jeho účinného financování, aby bylo možné do maximální možné míry podpořit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst.

3.1.7. Zároveň jsou tyto návrhy díky skutečnosti, že snižují riziko, takové povahy, že mohou přispět k pokračující realizaci bankovní unie⁽¹³⁾, a v očích Výboru jsou také klíčovým prvkem, který musí dovolit rovněž dosáhnout pokroku při realizaci jejího třetího pilíře, jímž je evropský systém pojištění vkladů. Bankovní unie zase představuje jeden ze základních pilířů HMU, o jehož rychlé provedení je třeba usilovat. Tyto návrhy budou přínosem i pro vybudování unie kapitálových trhů⁽¹⁴⁾, což je další přidaná hodnota.

3.1.8. Tyto návrhy představují novou etapu na cestě k obnově důvěry ve finanční sektor a banky, nikoli však etapu poslední. Výbor doufá, že v dalších krocích bude možné pracovat ve stejném duchu. To platí především pro otázky, o nichž se v této chvíli a mimo jiné v rámci dokončování rámce Basel III⁽¹⁵⁾ ještě diskutuje⁽¹⁶⁾ a pro něž se v poměrně krátké době očekávají výsledky. Každopádně jde o to nadále v tomto sektoru snižovat riziko, aniž by ty nepřiměřeně zasáhlo evropský bankovní sektor.

3.1.9. Kromě toho je pravděpodobně rovněž důležité sledovat mezinárodní souvislosti, zejména když se nyní ukázalo, že některé dohody týkající se celosvětové reformy finančního sektoru jsou neevropskými partnery vykládány jinak nebo méně striktně. To však nesmí ohrozit komplexní reformní program, který byl dohodnut na úrovni skupiny G20 po odeznění finanční krize, ani nesmí na celosvětové úrovni vést k příliš velkým neshodám nebo příliš velké roztržitosti v neprospěch institucí usazených v EU.

3.1.10. Je důležité, aby tyto návrhy poskytly finančnímu sektoru a účastníkům dostatečnou jasnost a jistotu. Správně financovaný, diverzifikovaný sektor fungující v jednotném evropském prostoru musí mít možnost řešit i jiné výzvy, například takové, které souvisejí s technologickým a digitálním vývojem, nízkými úrokovými sazbami a řadou dalších problémů v důsledku krize, jakými jsou např. úvěry v selhání⁽¹⁷⁾ v některých zemích.

3.1.11. Na závěr Výbor na tomto místě opakuje své dřívější stanovisko, že stínovým bankovníctvím je třeba se zabývat a regulovat jej. Potenciální rizika, která se v něm ukrývají, je rovněž třeba dostat pod kontrolu a dohled ve jménu posílení finanční stability. Zároveň je třeba vytvořit rovné podmínky pro všechny a mezi všemi, kteří jsou činní ve finančním prostředí.

3.2. **Obezřetnostní rámec a související navrhovaná opatření**

3.2.1. Výbor kladně hodnotí pozornost věnovanou obezřetnostnímu rámci a jeho dalšímu doplnění a posílení prostřednictvím různých sazeb a dalších opatření, která jsou v předložených návrzích stanovena. Tyto návrhy mohou počítat s kladným přijetím už proto, že se tak děje s patřičně odlišeným přístupem a dbá se mimo jiné na to, aby financování ekonomiky nebyly kladeny zbytečné překážky.

3.2.2. Výbor vítá zvýšenou pozornost, která je věnována úloze regulačních orgánů v tomto prostředí, ochotě svěřit jim další možnosti a dospět k větší a lepší harmonizaci předpisů a postupů. To je důležité nejen proto, aby bylo možné předejít příliš velkým rozdílům v zacházení s bankami, ale i z hlediska rozšířeného uplatňování zásady proporcionality.

⁽¹²⁾ COM(2016) 855 final.

⁽¹³⁾ Úř. věst. C 177, 18.5.2016, s. 21.

⁽¹⁴⁾ Úř. věst. C 133, 14.4.2016, s. 17.

⁽¹⁵⁾ Někdy se mu také říká opatření Basel IV.

⁽¹⁶⁾ To se týká mj. činností v souvislosti s provozním a úvěrovým rizikem, jakož i interních modelů bank. Další dosud nevyřešenou otázkou na úrovni rámce Basel je navrhování norem pro rizika vlád. Tím je třeba se zabývat i na mezinárodní a evropské úrovni.

⁽¹⁷⁾ Úř. věst. C 133, 14.4.2016, s. 17.

3.3. **Rámec pro řešení krizí**

3.3.1. V souladu se svými dřívějšími stanovisky Výbor vítá skutečnost, že se nové návrhy zabývají problematikou „subjektů, jejichž velikost nedovoluje jejich selhání“. Zavedení TLAC pro evropské instituce G-SII v rámci požadavků MREL, včetně obecně použitelné ⁽¹⁸⁾ a individualizované části ⁽¹⁹⁾, zároveň umožňuje harmonizovaný a individuálně přizpůsobený přístup.

3.3.2. Tím to ovšem nekončí. Jak již bylo zmíněno dříve ⁽²⁰⁾, úplné provádění rámce Basel III, Rada pro finanční stabilitu (FSB) a nalezení řešení pro banky, jejichž velikost nedovoluje jejich selhání („too big to fail“), v souladu s mezinárodními dohodami (G20) musí (nadále) patřit mezi priority programu pro nadcházející rok. Cílem musí i nadále být posílit stabilitu a odolnost finančního sektoru a zároveň předejít tomu, aby se v budoucnu muselo k záchraně bank využít veřejných prostředků. Kromě toho je třeba dále prověřit, jak by bylo možné snížit vysokou úroveň veřejného dluhu, který drží banky, aby bylo usnadněno uplatňování mechanismu pro řešení krizí ⁽²¹⁾. To by přispělo i k dokončení bankovní unie ⁽²²⁾.

3.3.3. Výbor také obzvláště vítá návrh Komise provést větší harmonizaci hierarchie věřitelů vytvořením nové třídy aktiv, a to při uplatňování režimu rekapitalizace z vnitřních zdrojů, za účelem zajištění rovných podmínek mezi různými členskými státy ⁽²³⁾.

3.4. **Opatření týkající se lepšího financování reálné ekonomiky a zejména malých a středních podniků**

3.4.1. Je samozřejmě velmi pozitivní, že tato různá navrhovaná opatření byla posouzena z hlediska jejich dopadu na financování reálné ekonomiky a že bylo vykonáno vše potřebné, aby byla zlepšena úvěrová kapacita bank.

3.4.2. Výbor vítá zejména to, že byla velká pozornost věnována poskytování úvěrů malým a středním podnikům, které jsou a budou páteří evropského hospodářství. Zajišťují investice a pracovní místa.

3.4.3. To platí zejména pro upevňování a další rozšiřování podpůrného koeficientu pro malé a střední podniky („SME supporting factor“). Výbor žádá, aby se pečlivě prozkoumalo, zda by nebylo možné tento faktor uplatnit v širším měřítku, ve prospěch co největšího počtu úvěrů a malých a středních podniků. Stejně tak Výbor žádá, aby Komise vyvinula zvláštní úsilí za účelem posílení hospodářství těch členských států, které byly hospodářskou krizí nejvíce oslabeny.

3.4.4. Výbor je také toho názoru, že by mělo být vynaloženo srovnatelné úsilí ve prospěch sociální ekonomiky a ve prospěch subjektů činných v této oblasti. Především by mohl být vytvořen „podpůrný koeficient pro sociální podniky“.

3.5. **Další rozvoj unie kapitálových trhů**

3.5.1. Ačkoli se nejedná o jejich nejdůležitější součást, Výbor oceňuje, kolik pozornosti bylo v návrzích věnováno dalšímu rozvoji unie kapitálových trhů.

3.5.2. V souladu se svými dřívějšími stanovisky ⁽²⁴⁾ v této oblasti se Výbor domnívá, že regulační a dohledový rámec by měl umožnit rozvoj silných stránek kapitálových trhů a slabé stránky, například nadměrná či nepřiměřená rizika, by měl držet na uzdě. Nový systém musí být odolný vůči nepříznivým účinkům případných nových krizí. To také znamená, že je třeba větší konvergence a spolupráce v oblasti mikroobezřetnostního a makroobezřetnostního dohledu jak na evropské, tak na vnitrostátní úrovni.

3.6. **Proporcionalita a snížení správních nákladů**

3.6.1. Výbor předně nadále zdůrazňuje, že je velmi důležité znovu potvrdit nutnost existence diverzifikovaného bankovního prostředí ⁽²⁵⁾. To je třeba nejen ve prospěch stability, ale umožňuje rovněž nejlepším možným způsobem vyhovět potřebám a požadavkům všech, ať už jde o střadatele, investory, spotřebitele, nebo podnikatele.

⁽¹⁸⁾ Tzv. „Pillar 1 MREL requirement“.

⁽¹⁹⁾ Tzv. „Pillar 2 MREL requirement“.

⁽²⁰⁾ Úř. věst. C 451, 16.12.2014, s. 10.

⁽²¹⁾ Viz mj. https://ec.europa.eu/epsc/publications/five-presidents-report-series/further-risk-reduction-banking-union_en.

⁽²²⁾ Úř. věst. C 271, 19.9.2013, s. 8.

⁽²³⁾ Viz stanovisko EHSV ECO/429 Reforma bankovního sektoru – Hierarchie stanovená pro případy úpadku. Dosud nezveřejněno v Úředním věstníku.

⁽²⁴⁾ Úř. věst. C 133, 14.4.2016, s. 17.

⁽²⁵⁾ Úř. věst. C 251, 31.7.2015, s. 7.

3.6.2. Výbor s potěšením vítá skutečnost, že několik z předložených návrhů vychází ze zásady proporcionality, jejíž vhodné uplatňování bylo dříve označeno za největší problém malých a nekomplexních bank ⁽²⁶⁾.

3.6.3. Výbor se také domnívá, že se bral příliš malý ohled na situaci těchto bank. Předložené návrhy dostatečně nezohledňují specifickosti a možnosti tohoto typu institucí.

3.6.4. Výbor se domnívá, že spíše než současný roztržitý a omezený přístup by měl v popředí stát strukturovanější a dalekosáhlejší přístup zásady proporcionality.

3.6.5. Konkrétně by zásada proporcionality měla spočívat nejen na velikosti příslušných institucí, ale je třeba zohlednit i následující aspekty: i) zvláštní znaky různých obchodních modelů, ii) různé institucionální formy těchto bank a iii) konkrétní cíle, o které usilují různé finanční instituce činné na trhu.

3.6.6. Těmto institucím nesmí být ukládány nadměrně obtížné povinnosti ani náklady. Doporučuje se naopak větší flexibilita s ohledem na některé konkrétní aspekty, jako např. oznamovací povinnost. Měla by být pečlivě zvážena doplňující ustanovení, která mají za cíl snížení administrativní zátěže.

3.6.7. Rovněž je třeba uplatňovat rovné podmínky pro všechny takové instituce bez ohledu na jejich právní formu.

3.6.8. Obecněji lze říci, že v rámci stanovených zásad a za předpokladu, že regulační orgány budou mít v případě potřeby možnost rychle a přiměřeně zasáhnout, Výbor je zastáncem toho, aby zásada proporcionality došla co největšího uplatnění, a to jak co do počtu institucí, které ji mohou využívat, tak co do oblastí a příležitostí, v nichž je uplatňována.

4. Konkrétní připomínky

4.1. S ohledem na význam konkrétního a účinného provádění navržených opatření je nezbytné, aby finanční instituce měly na provedení nových předpisů dostatečně dlouhou dobu. To vyžaduje, aby Evropský orgán pro bankovníctví urychleně vypracoval technické a prováděcí normy, nebo aby lhůta stanovená pro provedení začala běžet teprve ve chvíli, až tyto orgány stanoví všechny podrobnosti dotčených právních předpisů.

4.2. Aby bylo možné vyhnout se případným negativním dopadům na financování reálné ekonomiky, které by mohlo mít uvedení v platnost nových (IFRS) 9 ⁽²⁷⁾, či tyto dopady neutralizovat, je Výbor zastáncem rychlého přijetí přechodných legislativních opatření, která jsou v souvislosti s tímto novým mezinárodním standardem účetního výkaznictví plánována.

V Bruselu dne 30. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽²⁶⁾ Úř. věst. C 251, 31.7.2015, s. 7.

⁽²⁷⁾ Nařízení Komise (EU) 2016/2067 ze dne 22. listopadu 2016, kterým se mění nařízení (ES) č. 1126/2008, kterým se přijímají některé mezinárodní účetní standardy v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1606/2002, pokud jde o Mezinárodní standard účetního výkaznictví 9 (Úř. věst. L 323, 29.11.2016, s. 1).

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Výzva ke sdělení skutečností: regulační rámec EU pro finanční služby

[COM(2016) 855 final]

(2017/C 209/07)

Zpravodajka: **Milena ANGELOVA**

Konzultace	Komise, 23. 11. 2016
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato ve specializované sekci	8. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	226/4/5

1. Závěry a doporučení

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vítá, že byla poprvé předložena výzva ke sdělení skutečností, která je inovativním, informativním a užitečným nástrojem k posuzování dopadu legislativních iniciativ na úrovni EU, a doufá, že se v budoucnu stane běžnou praxí.

1.2. EHSV podporuje závěr výzvy ke sdělení skutečností, v němž se zdůrazňuje, že základní zásady nedávných finančních reforem nelze obecně zpochybňovat a že nová pravidla posílila stabilitu a odolnost finančního systému. EHSV připomíná význam regulačního rámce EU pro finanční služby pro urychlení dokončení unie kapitálových trhů.

1.3. Pokud jde o otázku proporcionality, vítá EHSV přístup, který zasazuje reformu do kontextu širšího záměru spočívajícího v lepším vyvážení cíle finanční stability a růstu. Vyzývá členské státy, aby při provádění pravidel EU do vnitrostátního práva nevytvářely zbytečnou administrativní zátěž a omezení. Připomíná normotvůrcům úrovni EU i členských států, že by se měli naplánovat přiměřené podmínky pro vstup nových právních předpisů v platnost a pro jejich uplatňování, tak aby měly všechny zainteresované strany čas se jim přizpůsobit.

1.4. EHSV doporučuje, aby byly zejména v souvislosti s regulačním rámcem pro finanční služby důkladně monitorovány aspekty provedení do vnitrostátního práva, které jsou v pravomoci členských států, a aby byly zavedeny příslušné kontroly provádění s cílem zajistit rovné podmínky a podpořit další rozvoj unie kapitálových trhů.

1.5. EHSV souhlasí s tím, že bankám je třeba věnovat zvláštní pozornost, neboť poskytují veřejnosti důležité služby obecného zájmu a jsou hlavním zdrojem financování malých a středních podniků. Finančnímu systému EU dominují univerzální banky, což značně ztěžuje práci normotvůrců, jelikož v tomto odvětví je třeba neustále pečlivě dbát na rovnováhu mezi svobodou podnikání a přijímaným rizikem na jedné straně a potřebou stability na straně druhé.

1.6. EHSV proto vyzývá evropské subjekty s rozhodovací pravomocí, aby urychlily strukturální reformy bankovníctví a našly řešení tohoto aspektu legislativního návrhu Komise⁽¹⁾, který se v postupu spolurozhodováním dostal na slepou kolej. EHSV připomíná, že právní předpisy nepředstavují vždy nejvhodnější politickou reakci, a vyzývá Komisi, aby pokud možno volila i přístupy nelegislativní a tržní.

⁽¹⁾ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o strukturálních opatřeních zvyšujících odolnost úvěrových institucí EU (COM(2014) 43 final).

2. Obecné připomínky

2.1. EHSV vítá snahu Evropské komise předložit výzvu ke sdělení skutečností ještě před zavedením regulačních návrhů pro finanční služby a doporučuje, aby se to stalo běžnou součástí legislativního procesu. Tento přístup se uplatňuje vůbec poprvé a EHSV se domnívá, že by měl být považován za osvědčený postup, jež je třeba uplatňovat i v budoucnosti. EHSV rovněž oceňuje skutečnost, že tento přístup důrazně podporuje i Evropský parlament ⁽²⁾.

2.2. EHSV oceňuje skutečnost, že Komise svou výzvou ke sdělení skutečností posunula svou regulační metodiku o krok dál, neboť se zabývá celou oblastí regulace finančních služeb a hodnotí vzájemné působení jednotlivých právních předpisů. Vyzývá Komisi, aby zvažila širší využití tohoto přístupu ve svých budoucích legislativních iniciativách. Tento přístup je v souladu s programem REFIT ⁽³⁾ a programem zlepšování právní úpravy ⁽⁴⁾.

2.3. EHSV vítá úsilí Komise ohledně úkolu normotvůrců vytvořit řádný základ pro rozvoj bankovníctví (a finančního sektoru obecně), aby mohlo plnit svou důležitou a nenahraditelnou funkci při podpoře udržitelného hospodářského růstu a tvorbě pracovních příležitostí.

2.4. Aby bylo možné účinně rozvíjet dosažené výsledky a aby toto úsilí neztrácelo na síle, vybízí EHSV Komisi, aby dále a do hloubky analyzovala nashromážděné příklady nesrovnalostí, překrývání a nezamýšlených interakcí mezi jednotlivými právními předpisy.

2.5. Vzhledem k naléhavé potřebě obnovit a podporovat růst v EU vybízí EHSV k dosažení cílů v oblasti obezřetnostního dohledu způsobem, který bude více zaměřen na růst. Jelikož jsou bankovní úvěry pro převážnou většinu podniků v EU, zejména pro malé a střední podniky, stále hlavním zdrojem financování, měla by být při přípravě nových pravidel stěžejní prioritou snaha zabránit narušení toku finančních prostředků do ekonomiky.

2.6. Pokud jde o otázku proporcionality, vítá EHSV přístup, který zasazuje reformu do kontextu širšího záměru spočívajícího v lepším vyvážení cíle finanční stability a cílů. EHSV zdůrazňuje, že je třeba usilovat o to, aby tato zásada byla uplatňována i na úrovni členských států a aby členské státy při provádění právních předpisů EU do vnitrostátního práva nevytvářely zbytečnou administrativní zátěž a omezení. Toto úsilí je v souladu se snahou odstranit administrativní zátěž vyplývající ze zdvojování různých požadavků a jejich vzájemné neslučitelnosti. Potřeba harmonizace by měla být vyvážena potřebou uznání rozmanitosti, zajištění přiměřené regulace a podporou vhodného využívání prostoru pro uvážení.

2.7. EHSV vyzývá Komisi, aby při přípravě návrhů směrnic brala v úvahu skutečnost, že jednotlivé členské státy provádějí směrnice do vnitrostátního práva odlišně. Některé země postupují příliš přísně a doslovně, čímž zbavují směrnice zamýšlené flexibility a často tak svému domácímu průmyslu samy kladnou mnohem přísnější podmínky než jiné země. Jiné země využívají prostor pro uvážení, aniž by se příliš ohlížely na smysl příslušných právních předpisů. Tímto způsobem se vytvářejí nerovné podmínky a dochází k maření jednoho z hlavních účelů právních předpisů. EHSV proto navrhuje velmi podrobné monitorování rozdílů v provádění do vnitrostátního práva a vhodné kontroly způsobu provádění právních předpisů.

2.8. EHSV v zásadě podporuje návazná opatření, která Komise ve svém sdělení navrhuje ⁽⁵⁾, a vyzývá Komisi, aby příslušné legislativní akty, až budou připraveny, předložila k rozsáhlé konzultaci se zainteresovanými stranami v příslušných odvětvích.

⁽²⁾ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P8-TA-2016-0006&language=CS>.

⁽³⁾ http://ec.europa.eu/info/law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/refit-making-eu-law-simpler-and-less_cs.

⁽⁴⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Zlepšování právní úpravy k dosažení lepších výsledků – agenda EU (COM(2015) 215 final).

⁽⁵⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů Výzva ke sdělení skutečností: regulační rámec EU pro finanční služby (COM(2016) 855 final).

2.9. Během svého dalšího postupu by Komise měla zvážit skutečnost, že v řadě případů jsou lhůty pro provedení předpisů o finančních službách do vnitrostátního práva vázány na přijetí rámcových právních předpisů (úroveň 1). K zajištění řádného provedení je však třeba mít přesnou představu o podrobných prováděcích opatřeních (úroveň 2). Proto jsou lhůty pro provedení, které jsou vázány na právní předpisy úrovně 1, často příliš krátké. Je tedy třeba, aby byly lhůty pro provedení vázány na přijetí konečných podrobných prováděcích opatření (úroveň 2). EHSV vítá skutečnost, že Komise spolupracuje s členskými státy na přípravě plánu provádění, a bude pozorně sledovat další vývoj.

3. Obecné připomínky k návazným opatřením

3.1. *Snížení zbytečných regulačních omezení týkajících se financování ekonomiky*

3.1.1. EHSV vítá navrhované úpravy v hlavních oblastech nařízení o kapitálových požadavcích (tzv. balíček CRR2), aby byla zajištěna kapacita bank financovat ekonomiku ⁽⁶⁾.

3.1.1.1. Za velmi vhodnou považuje EHSV myšlenku úpravy ukazatele pákového poměru, aby se zohlednila diverzita ve finančním sektoru EU a zajistil přístup ke clearingovým službám a financování veřejného rozvoje.

3.1.1.2. EHSV vítá návrh zavádět ukazatel pákového poměru postupně a dolaďovat jej tak, aby se zajistilo řádné fungování aktivit EU v oblasti financování obchodu, trhů derivátů a repo trhů.

3.1.2. Malé a střední podniky po celé Evropě stále považují bankovní úvěry za svůj hlavní zdroj financování ⁽⁷⁾. EHSV oceňuje záměr Komise rozšířit uplatňování podpůrného koeficientu pro malé a střední podniky na úvěry převyšující 1,5 milionu EUR ⁽⁸⁾. Současně vyzývá Komisi, aby kladla zvláštní důraz na posuzování toho, zda je bankovní financování dostatečné, a přijala opatření k účinnějšímu nasměrování bankovního financování tak, aby splňovalo specifické potřeby malých a středních podniků v závislosti na jejich různých rizikových profilech, fázích rozvoje, umístění odvětví atd. EHSV rovněž navrhuje, aby Komise zvážila možnost uplatňovat podpůrný koeficient pro malé a střední podniky při potenciálním zvýšení požadavků na vlastní financování v případech proticyklických nebo systémových rizik, protože jinak by poskytování úvěrů malým a středním podnikům mohlo být omezeno.

3.1.3. EHSV by přivítal výrazné omezení zvýhodnění dluhového financování, aby se zlepšila ekonomická odolnost a rozdělení kapitálu, čímž by došlo ke zvýšení atraktivity majetkové účasti pro emitenty akcií i pro investory.

3.1.4. S ohledem na vytvoření unie kapitálových trhů ⁽⁹⁾ EHSV zdůrazňuje, že by společnosti měly mít přístup k různým druhům trhů v celé EU v závislosti na svojí velikosti, rozsahu činnosti a konkrétních vlastnostech.

3.1.5. Regulační rámec EU pro finanční služby je potřebnou příležitostí k lepšímu řešení nezbytné rozmanitosti ve výběru pro investory a spotřebitele a k vytvoření prostředí, které bude podněcovat inovace finančních produktů.

3.2. *Zvýšení proporcionality pravidel, aniž by byly ohroženy cíle obezřetnostního dohledu*

3.2.1. EHSV zdůrazňuje, že je třeba prosazovat postupné dokončení bankovní unie, a konstatuje, že je v tomto ohledu nutné úplné a včasné provádění právních předpisů.

3.2.2. EHSV vyzývá Komisi, aby pokračovala v úsilí o dokončení nařízení o strukturální reformě bank. Výbor zdůrazňuje, že je třeba zefektivnit obsah a frekvenci povinně podávaných zpráv a zjistit, jaké údaje jsou skutečně potřebné, sladit vzorové dokumenty, provést zjednodušení a zajistit výjimky pro malé a střední podniky, pokud jsou nutné.

⁽⁶⁾ COM(2016) 850 final.

⁽⁷⁾ Informační zpráva EHSV *Přístup k financím pro malé a střední podniky a podniky se střední kapitalizací v období 2014–2020: příležitosti a výzvy*.

⁽⁸⁾ Nařízení o kapitálových požadavcích, článek 501 (Úř. věst. L 176, 27.6.2013, s. 1).

⁽⁹⁾ Úř. věst. C 383, 17.11.2015, s. 64.

3.2.3. EHSV vybízí Komisi, aby při přezkumu nařízení o infrastruktuře evropských trhů (EMIR) prozkoumala dopad, který by mohlo mít snížení kvality kolaterálu přijatého ústředními protistranami na jejich odolnost, a aby zvažila, zda by určití účastníci trhu, jako jsou penzijní fondy, neměli být trvale vyňati z ústředního zúčtování, pokud by jejich účast snižovala stabilitu celkového finančního systému z důvodu přijetí alternativního zajištění nehotovostním kolaterálem.

3.2.4. V souladu se zásadou proporcionality EHSV navrhuje, aby:

- namísto pouhého snížení frekvence povinně podávaných obecně platilo, že malé banky a jiné malé finanční instituce nebudou do určité prahové hodnoty podléhat některým požadavkům na podávání zpráv. V opačném případě by regulační náklady pro malé instituce mohly způsobit narušení trhu, které by zvýhodňovalo specifické formy organizací a velkých podniků;
- jestliže splňují určité standardy, nebyly malé banky a malé finanční instituce obecně nadměrně zatěžovány administrativními požadavky. Tyto standardy by měly být pod přísným dohledem, aby nedošlo ke ztrátě důvěry.

3.3. *Snížení nepatřičné regulační zátěže*

3.3.1. EHSV je přesvědčen, že úspěšné dokončení unie kapitálových trhů by mělo umožnit všem společnostem v EU bez ohledu na velikost, odvětví a fázi životního cyklu uživatelsky vstřícný, jednoduchý a cenově dostupný přístup na kapitálový trh EU. EHSV doufá, že směrnici o prospektu bude provázet účinný legislativní akt úrovně 2, což by mělo podpořit kotování, zejména malých a středních podniků, a vytvořit příznivější režim pro získávání finančních prostředků.

3.3.2. Ačkoli EHSV uznává, že vnitrostátní orgány dohledu mají lepší informace o charakteristikách místních trhů, současně varuje, že by to v žádném případě nemělo být záminkou pro nadměrnou regulaci a že požadavky na vnitrostátní úrovni by neměly být přísnější než ustanovení právních předpisů EU.

3.3.3. EHSV vyjadřuje znepokojení nad rostoucí složitostí právních předpisů, která se promítá do většího množství, větší podrobnosti a více vrstev regulace a dohledu na všech úrovních – mezinárodní, evropské a vnitrostátní. Uznává ovšem, že finanční trhy jsou velmi složité, a vyžadují proto komplexnější regulaci, varuje nicméně i před jejím možným negativním dopadem na investice. EHSV se domnívá, že právní předpisy nepředstavují vždy nejvhodnější politickou reakci, a vyzývá Komisi, aby pokud možno volila i přístupy nelegislativní a tržní.

3.4. *Zajištění větší konzistentnosti a orientace regulačního rámce na budoucnost*

3.4.1. EHSV by uvítal přístup k regulaci založený na riziku, aby se u týchž rizik uplatňovala tatáž pravidla. V této souvislosti poukazuje na přínosy diverzifikace aktiv, pokud jde o jejich třídu i původ, neboť umožňuje lépe diverzifikovat rizika a vyhovět potřebám investorů.

3.4.2. EHSV upozorňuje, že na úrovni EU je zapotřebí začít urychleně provádět iniciativy podporující rozsáhlejší a kvalitnější finanční vzdělávání⁽¹⁰⁾, v nichž by se měly zohlednit konkrétní potřeby jednotlivých členských států. Zvláštní důraz je třeba klást na malé a střední podniky, včetně toho, jak lépe využívat možnosti, které nabízí kapitálové trhy.

3.4.3. Při směřování financování do reálné ekonomiky, i do náležitě rozvinutého místního prostředí, plní důležitou roli zprostředkovatelé, zejména podnikatelská sdružení.

3.4.4. V souladu se závěry svého předchozího stanoviska⁽¹¹⁾ EHSV zdůrazňuje, že konzultace ohledně retailových finančních služeb byla příliš rozsáhlá, a navrhuje uplatnit v budoucím akčním plánu pro retailové finanční služby cílenější přístup, který by přinesl hmatatelnější výsledky. EHSV se rovněž domnívá, že při vypracovávání tohoto akčního plánu by měl být značný díl pozornosti věnován také ochraně spotřebitele.

⁽¹⁰⁾ Úř. věst. C 318, 29.10.2011, s. 24.

⁽¹¹⁾ Úř. věst. C 264, 20.7.2016, s. 35.

3.4.5. EHSV plně podporuje, aby při koncipování budoucích pravidel bylo prioritou zohlednění technologického rozvoje. Naléhavě však vyzývá Komisi, aby v této snaze neopomíjela hrozby spojené s kybernetickou bezpečností. Zdůrazňuje, že v rámci integrovaného přístupu k dokončení unie kapitálových trhů je třeba se soustředit na vytvoření jednotného digitálního trhu a probíhající reformy v oblasti práva společností a správy a řízení společnosti.

3.4.6. EHSV navrhuje, aby byla mezi navazující opatření zahrnuta i další revize směrnice o transparentnosti, která se zaměří na oznamování významných účastí. Tato oznamování se v jednotlivých členských státech liší a někdy se dokonce liší i mezi jednotlivými kótovanými společnostmi. Jedná se o zbytečnou administrativní zátěž pro investory, čemuž je třeba zabránit prostřednictvím úplné harmonizace, protože se jedná o překážku, která brání vytvoření unie kapitálových trhů.

3.4.7. Obecněji vzato přeshraničním investicím brání skutečnost, že investoři musí při investování do kótovaných společností, které mají sídlo v jednom z 28 členských států, brát v úvahu 28 samostatných regulačních režimů. Významným krokem k vytvoření unie kapitálových trhů by bylo přijetí podrobných nařízení namísto směrnic. Nařízení by měla být doplněna o dohled a prosazování na evropské úrovni.

4. Další kroky

4.1. EHSV podporuje plné začlenění členských států, které nejsou členy eurozóny, do bankovní unie.

4.2. V souladu se závěry svého nedávného stanoviska ⁽¹²⁾ EHSV zdůrazňuje, že revize směrnice o prospektu by se měla zaměřit na snižování nákladů a zjednodušení postupů pro malé a střední podniky a současně by měla správně nastavit rovnováhu, pokud jde o ochranu investorů. EHSV zdůrazňuje, že posouzení dopadů a analýza nákladů a přínosů by měly zahrnovat podrobná hodnocení dopadu opatření úrovně 2, která tvoří významnou součást regulačního rámce EU v oblasti financí.

4.3. EHSV žádá Komisi a příslušné orgány dohledu, aby se zabývaly interakcí mezi mezinárodními standardy účetního výkaznictví a obezřetnostními požadavky a aby přezkoumaly dopad daňového účetnictví na vlastní zdroje.

4.4. EHSV chce současně Komisi upozornit na skutečnost, že právní předpisy se někdy mění tak často, že vznikají zmatky a v důsledku toho je pak velmi obtížné, nebo dokonce nemožné, aby je instituce či jednotlivci dodržovali. Změna postupů a formulářů vyžaduje správné načasování, a proto by Komise před zaváděním nových změn měla poskytnout určitý čas.

4.5. Komise musí zajistit dostatek času na řádné provádění právních předpisů na vnitrostátní úrovni i v případě, že je během procesu vypracování právních předpisů úrovně 2 konzultován evropský orgán dohledu. V opačném případě je třeba lhůty pro provádění prodloužit (jako u strukturovaných retailových investičních produktů a pojistných produktů s investiční složkou), jinak by v nejhorším případě měli podniky a jejich zaměstnanci příliš málo času na to, aby se s novými právními předpisy seznámili dříve, než je budou muset dodržovat.

4.6. EHSV je pevně přesvědčen, že vedle regulačního úsilí je třeba změnit i kulturu a chování ve finančním sektoru, a proto vyzývá všechny zainteresované strany, aby vyvíjely soustavné úsilí o důslednější dodržování předpisů, transparentnější řízení vnímavější vůči konkrétním problémům a dlouhodobější orientaci všech účastníků trhu.

4.7. EHSV by s ohledem na povzbuzení hospodářské soutěže na vysoce koncentrovaném trhu uvítal podporování dalších poskytovatelů ratingu. To by mělo rovněž pomoci snížit nadměrné náklady, které vznikají malým a středním podnikům v souvislosti se získáváním externího úvěrového ratingu. EHSV rovněž vyzývá Komisi, aby prověřila další možnosti, jak by úvěrový rating malých a středních podniků bylo možné provádět srovnatelným a cenově dostupným způsobem.

4.8. V zájmu zajištění rychlého a účinného provádění a v souladu s prioritami uvedenými v pracovním programu Komise na rok 2017 ⁽¹³⁾ EHSV doporučuje přijmout opatření, která zaručí, že se členské státy v plné míře zaváží k dodržování lhůt pro provedení směrnic do vnitrostátního práva a zajištění toho, aby byly provedeny v plném rozsahu.

⁽¹²⁾ Úř. věst. C 177, 18.5.2016, s. 9.

⁽¹³⁾ COM(2016) 710 final.

4.9. V souladu s iniciativou zlepšování právní úpravy vyzývá EHSV Komisi, aby usnadnila včasné zapojení všech příslušných zainteresovaných stran včetně skupin odborníků a poradních orgánů, tak aby byla zajištěna vyvážená účast na konzultacích odrážející širokou paletu zainteresovaných stran.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound) a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1365/75

[COM(2016) 531 final – 2016/0256 (COD)]

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 337/75

[COM(2016) 532 final – 2016/0257 (COD)]

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o zřízení Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 2062/94

[COM(2016) 528 final – 2016/0254 (COD)]

(2017/C 209/08)

Zpravodajka: **Christa SCHWENG (AT-I)**

Spoluzpravodajka: **Giulia BARBUCCI (IT-II)**

Konzultace	Rada Evropské unie, 8. 9. 2016
Právní základ	čl. 173 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Zaměstnanost, sociální věci, občanství
Přijato ve specializované sekci	7. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	30. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování	168/0/0
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

1. Závěry

1.1. EHSV bere na vědomí návrh revize nařízení o zřízení tří agentur, a sice Cedefop, Eurofound a EU-OSHA. Výbor vítá zachování vyvážené tripartitní struktury správní rady, přestože v rámci společného přístupu byl navrhován opak. Tripartitní pojetí je výrazem inkluzivního přístupu, který respektuje význam úlohy sociálních partnerů při hledání společných řešení.

1.2. Celkové cíle těchto tří agentur by měly být jednotně a uceleně vymezeny, tak aby „sloužily potřebám všech orgánů a institucí EU, členských států a sociálních partnerů“.

1.3. EHSV hájí názor, že pravomoci týkající se obsazování funkcí a provádění změn ve vnitřních strukturách té či oné agentury by měly být i nadále ponechány řediteli. Pouze ve výjimečných případech, kdy ředitel není schopen vykonávat funkce orgánu oprávněného ke jmenování, by měla rada rozhodnout, že tato pravomoc přechází na jiného zaměstnance s vyšším pracovním postavením.

1.4. EHSV je proti snižování počtu členů výkonné rady, protože tím bude znevýhodněna zájmová skupina, která v současnosti drží funkci předsedy a která by v takovém případě neměla ve výkonné radě žádný jiný hlas. Širší zastoupení ve výkonné radě kromě toho umožňuje informovanější debaty.

1.5. EHSV vítá normalizovaný postup jmenování výkonného ředitele, který probíhá stejně jako jmenování výkonného ředitele EU-OSHA.

1.6. EHSV je přesvědčen, že funkce náměstka ředitele prokázala svou užitečnost a měla by být zachována tam, kde existuje. Vzhledem k dobrému fungování stávajících postupů Výbor žádá, aby všechny tři agentury měly určitou míru flexibility. Konečné rozhodnutí o funkci náměstka ředitele by mělo být ponecháno správní radě.

1.7. EHSV je toho názoru, že navazování styků a spolupráce se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi by mělo vyžadovat pouze schválení správní radou, ve které má Komise své zastoupení.

2. Souvislosti

2.1. Nařízení o zřízení tří agentur – Evropské nadace pro zlepšení životních a pracovních podmínek (Eurofound), Evropského střediska pro rozvoj odborného vzdělávání (Cedefop) a Evropské agentury pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) – budou díky navrženým nařízením uvedena v soulad se společným přístupem k decentralizovaným agenturám. Tento přístup, který Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise přijaly v roce 2012, má sloužit jako základ pro dosažení určité míry normalizace, pokud jde o soudržnost, efektivnost, odpovědnost a transparentnost evropských agentur. Podle tohoto společného přístupu agentury „přispívají k provádění důležitých politik Unie a napomáhají tak všem orgánům, zejména pak Komisi, soustředit se na klíčové úkoly v oblasti tvorby politik. Agentury hrají rovněž úlohu při podpoře rozhodovacího procesu, neboť sdružují technické nebo odborné znalosti, jež jsou k dispozici na evropské i vnitrostátní úrovni, a napomáhají tak k posílení spolupráce mezi členskými státy a EU v důležitých oblastech politik.“ Na rozdíl od ostatních agentur EU mají tyto tři agentury společnou tradici tripartitní správy, kdy zástupci vlád, pracujících a zaměstnavatelů z každého členského státu se z institucionálního hlediska plně podílejí na správě těchto agentur. Tímto pevným zakotvením činnosti agentur v reálných podmínkách členských států je zajištěna tematická i politická relevance jejich práce. Nynější úkol, spočívající v harmonizaci nařízení o zřízení těchto tří agentur, nabízí příležitost k tomu, aby byly určeny a vyzdvíženy konkrétní mechanismy tripartitní správy, které se postupem času v každé z těchto agentur vyvinuly, a aby bylo zajištěno, že zůstanou zachovány zavedené osvědčené postupy.

2.2. Před uveřejněním tohoto společného přístupu bylo provedeno hodnocení všech tří agentur.

3. Shrnutí předložených návrhů

3.1. Právním základem všech tří agentur byl článek 235 Smlouvy o založení EHS (nynější článek 352 Smlouvy o fungování Evropské unie), který však bylo třeba aktualizovat s ohledem na judikaturu Soudního dvora EU. Eurofound a EU-OSHA vycházely z čl. 153 odst. 2 písm. a) SFEU, Cedefop z čl. 166 odst. 4, čl. 165 odst. 4 a článku 149 SFEU.

3.2. Žádná z těchto tří agentur nezískala v důsledku změny nařízení nové úkoly, avšak úkoly všech těchto agentur byly pozměněny s ohledem na současné okolnosti a byla aktualizována zastaralá pojetí.

3.3. Horizontální ustanovení

3.3.1. Všechny tři agentury mají společně to, že členy jejich správní rady nejsou jen zástupci všech členských států a Evropské komise, ale také 28 zástupců vnitrostátních organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců. Tripartitní pojetí je výrazem inkluzivního přístupu, který respektuje význam úlohy sociálních partnerů při hledání společných řešení. Společný přístup stanovil, že se počet zástupců organizací zaměstnavatelů a zaměstnanců musí prudce snížit. To vyvolalo obavy na straně evropských i vnitrostátních organizací sociálních partnerů a původní struktura zůstala zachována.

3.3.2. Členy správní rady jmenuje Rada na čtyři roky. Kromě odborných znalostí v příslušných oborech činnosti těchto agentur musejí mít členové také odpovídající schopnosti v oblasti řízení, správy a rozpočtu. Zástupce zaměstnavatelů a zaměstnanců jmenuje Rada na základě návrhů předložených vrcholnými evropskými organizacemi zaměstnavatelů a zaměstnanců. V případě agentury EU-OSHA bylo až doposud kritériem členství navíc i to, že musí být členem nebo zástupcem v Poradním výboru pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci.

3.3.3. Mezi úkoly správní rady patří: přijímání programového dokumentu, rozpočet, výroční zpráva o činnosti, finanční předpisy, strategie boje proti podvodům, pravidla pro předcházení střetům zájmů a jejich řízení, jednací řád, plány pro komunikaci a šíření informací, pravomoci týkající se obsazování funkcí, jmenování výkonného ředitele a účetního, následná opatření přijímaná na základě zpráv a hodnocení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), rozhodnutí týkající se vnitřní struktury příslušné agentury a pracovní ujednání s orgány třetích zemí a s mezinárodními organizacemi.

3.3.4. Časové lhůty pro přijímání a předávání výročních a víceletých programových dokumentů se nyní harmonizují.

3.3.5. Předseda správní rady a tři místopředsedové jsou vybráni ze zástupců vládní, zaměstnavatelských a zaměstnaneckých zájmových skupin a Komise; jsou zvoleni dvoutřetinovou většinou na období 2 let (v případě EU-OSHA byli až doposud voleni na 1 rok). Správní rada se schází jednou za rok a rozhoduje prostou většinou.

3.3.6. Výkonnou radu (dříve představenstvo) tvoří předseda správní rady, tři místopředsedové, koordinátoři skupin a jeden zástupce Komise. V případě agentury Eurofound a EU-OSHA to znamená snížení počtu členů, protože doposud jich rada mohla mít 11.

3.3.7. Úkolem výkonné rady bylo až do současnosti sledovat provádění rozhodnutí správní rady, avšak na základě nového nařízení získá rozsáhlejší pravomoci: bude připravovat rozhodnutí, aby mohla být přijata správní radou, a sledovat společně s ní provádění následných opatření agentury OLAF a bude poskytovat poradenství a podporu řediteli při provádění rozhodnutí správní rady. V naléhavých situacích mohou výkonné rady všech tří agentur přijmout určitá prozatímní rozhodnutí jménem správní rady ve věcech řízení, včetně těch týkajících se orgánu oprávněného ke jmenování a rozpočtových záležitostí.

3.3.8. Úkoly ředitelů byly v navržené úpravě oproti dřívějším nařízením vymezeny mnohem přesněji. Nová je rovněž možnost rozhodnout s ohledem na zajištění efektivnějšího plnění úkolů agentur o tom, zda má být v jednom nebo více členských státech zřízena jedna nebo více místních kanceláří. Toto rozhodnutí vyžaduje předchozí souhlas Komise, správní rady a dotčených členských států.

3.3.9. Ředitele jmenuje správní rada na 5 let ze seznamu kandidátů navržených Komisí, a to dvoutřetinovou většinou. Funkční období ředitele může být na základě posouzení jeho výkonu jednou prodlouženo. Tento postup jmenování ředitele odpovídá postupu, který používá EU-OSHA. Cedefop a Eurofound mají náměstky ředitele.

3.3.10. Navržená nařízení rovněž harmonizují finanční ustanovení, ustanovení týkající se plánování a platná ustanovení týkající se podávání zpráv s nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 1271/2013 o rámcovém finančním nařízení pro agentury.

3.3.11. Každý návrh nařízení obsahuje také standardní ustanovení o právním statutu, dohodě o sídle, pravidlech pro používání jazyků, transparentnosti a boji proti podvodům, bezpečnostních pravidlech vztahujících se na utajované informace a ustanovení o odpovědnosti, hodnocení a spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi.

4. Obecné připomínky

4.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) zastává názor, že společné normy platné pro všechny tři tripartitní agentury mají být stanoveny na základě stávajících osvědčených postupů, tak jak se vyvinuly. Pravidla a význačné rysy správy by měly být co nejpodobnější, zároveň však musí být respektována zvláštní povaha každé z agentur. Klíčové prvky struktury tripartitní správy by měly být shodné pro všechny tři agentury, a způsoby provádění by měly být pokud možno podobné. Ostatní prvky, jako jsou specifické cíle, úkoly a podpůrné/poradní struktury, by měly být vymezovány zvlášť pro každou agenturu.

4.2. Celkové cíle těchto tří agentur by měly být jednotně a uceleně vymezeny, tak aby „sloužily potřebám všech orgánů a institucí EU, členských států a sociálních partnerů“.

4.3. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) vřele vítá zachování vyvážené, tripartitní struktury správní rady, přestože v návrhu původního návrhu společného přístupu byl navrhován opak. Všechny tři agentury mají povinnosti v oblastech, které úzce souvisejí se světem práce. Z tohoto důvodu jsou pro ně nezbytné odborné znalosti zástupců zaměstnavatelů a zaměstnanců, které umožňují mimo jiné zajistit, aby práce agentur náležitým způsobem odrážela reálné potřeby zaměstnavatelů a zaměstnanců i velmi rozmanité zkušenosti z jednotlivých členských států Unie. Přímá účast těchto skupin ve správní radě zajišťuje lepší spolupráci a pocit vlastní odpovědnosti. Je tak rovněž zajištěno, že v ročním i víceletém programovém plánování budou zohledněny potřeby zaměstnavatelů a zaměstnanců a že agentury je budou mít při plnění svých úkolů na zřeteli.

4.4. Kromě odborných znalostí v příslušných oborech činnosti těchto agentur musejí být při jmenování členů správní rady zohledněny i odpovídající schopnosti v oblasti řízení, správy a rozpočtu. Z hlediska EHSV by hlavním kritériem pro jmenování členů správní rady mělo stále být to, zda mají potřebné znalosti v daném oboru činnosti příslušné agentury. Jakkoli je požadavek určité základní úrovně znalostí v oblasti řízení, správy a rozpočtu zcela smysluplný, důsledné uplatňování této podmínky by nemělo vést k tomu, že odborníci se znalostmi v oboru činnosti agentury se práce správní rady nebudou moci účastnit.

4.5. Úkoly správní rady se podle nové právní úpravy zdaleka neomezují jen na tradiční dozorní funkce spojené s rozpočtem a plánováním, protože správní rada bude moci vykonávat pravomoci v oblasti jmenování jednotlivých pracovníků a změny vnitřních struktur příslušné agentury. EHSV se domnívá, že tento úkol náleží tradičně řediteli a neslučuje se s dozorní funkcí. Navrhuje, aby tyto pravomoci byly správní radě odebrány. EHSV nicméně uznává, že ve výjimečných případech, kdy ředitel není schopen vykonávat funkce orgánu oprávněného ke jmenování, by tato pravomoc měla přejít na zaměstnance s vyšším pracovním postavením. Toto rozhodnutí by měla přijmout rada na základě dvoutřetinové většiny odevzdaných hlasů.

4.6. Funkční období předsedy agentury EU-OSHA by mělo být prodlouženo na dva roky, jako je tomu již v případě obou ostatních agentur. Z hlediska EHSV by měla být doplněna zmínka o rotaci předsednické funkce, která by umožnila prostřídání jednotlivých zájmových skupin, jak je tomu zvykem ve všech agenturách. Mělo by být rovněž stanoveno, že tatáž osoba může zastávat funkci předsedy vícekrát. EHSV upozorňuje na to, že dvouleté předsednictví neumožní, aby všechny zájmové skupiny měly v jednom funkčním období stejnou váhu, a navrhuje proto, aby délka funkčního období předsedy správní rady zůstala stejná jako dopsud, což odpovídá stávající praxi v různých agenturách.

4.7. Navrhuje se, aby byl snížen počet členů výkonné rady a aby jí byly svěřeny další úkoly, jejichž úplný seznam je stanoven. Z praktických důvodů, ale především proto, že výkonná rada vykonává svou činnost v období mezi zasedáními správní rady, EHSV navrhuje, aby seznam jejich úkolů byl uveden výrazem „například“, aby bylo zřejmé, že tento seznam je pouze orientační. Stejně jako správní rada by ani výkonná rada neměla mít pravomoci týkající se jmenování jednotlivých zaměstnanců. Na snížení počtu členů výkonných rad agentury Eurofound a EU-OSHA pohlíží EHSV spíše skepticky. Zejména pro zájmovou skupinu, která má nyní obsazenu funkci předsedy, to bude znamenat znevýhodnění, protože ve výkonné radě už nebude mít žádného svého zástupce. EHSV navrhuje, aby bylo zachováno dosavadní složení, kdy každá zájmová skupina má tři členy.

4.8. Znění odstavce, v němž je stanovena lhůta pro předložení programového dokumentu, je zavádějící. EHSV žádá, aby bylo jednoznačně stanoveno, že návrh programového dokumentu, který sestává z víceleté části, ročního pracovního programu a rozpočtu včetně lidských zdrojů, je přijat radou a zaslán Evropské komisi, Evropskému parlamentu a Radě Evropské unie nejpozději do 31. ledna. Konečné znění programového dokumentu přijme správní rada do 30. listopadu.

4.9. EHSV vítá normalizovaný postup jmenování výkonného ředitele, který probíhá stejně jako jmenování výkonného ředitele EU-OSHA. Doporučoval by nicméně, aby Komise sestavovala užší výběr za přítomnosti pozorovatelů ze všech zájmových skupin.

4.10. Všechny tři agentury mají styčné kanceláře v Bruselu. Z hlediska EHSV není s ohledem na způsob práce těchto agentur zapotřebí, aby měly další kanceláře v členských státech. V nařízeních by se proto mělo odkazovat na již existující bruselské kanceláře a zmínka o možnosti zřízení dalších místních kanceláří by měla být vypuštěna.

4.11. V rámci společného přístupu je funkce náměstka ředitele agentury Eurofound zrušena. EHSV poukazuje na to, že svého náměstka ředitele má rovněž agentura Cedefop, přestože to příslušné nařízení nestanoví. EHSV je přesvědčen, že funkce náměstka ředitele prokázala svou užitečnost. Umožňuje především vyvážené zastoupení zájmů zaměstnavatelů a zaměstnanců ve vedení dotčených agentur, což napomáhá k zapojení sociálních partnerů v rámci tripartitního přístupu. Vzhledem k dobrému fungování stávajících postupů výbor žádá, aby všechny tři agentury měly určitou míru flexibility. Rozhodnutí o nezbytnosti funkce náměstka ředitele by mělo být ponecháno správní radě.

4.12. EHSV vítá, že dohody o sídle mají být uzavřeny se zeměmi, kde mají příslušné agentury své sídlo. Tyto dohody o sídle podepsaly již všechny tři agentury; toto ustanovení tudíž odráží skutečnost, která již nastala.

4.13. Hodnocení, která mají probíhat vždy jednou za pět let, má podle návrhů nařízení provádět Komise. EHSV je přesvědčen, že účast zástupců správní rady usnadní řešení změn, k nimž by mohlo po hodnocení popřípadě dojít.

4.14. Navážou-li agentury styky a spolupráci se třetími zeměmi a mezinárodními organizacemi, musejí k tomu získat předběžné schválení ze strany Komise a následně to uvést ve svém programovém dokumentu. EHSV je toho názoru, že zcela dostatečné je již schválení správní radou, v níž má Komise své zastoupení, a že dvojí schvalování není tudíž nutné.

5. Konkrétní připomínky

5.1. Eurofound

5.1.1. Oproti stávajícímu nařízení byl vypuštěn odkaz na střednědobý a dlouhodobý výzkum, což lze vykládat jako rozhodnutí, že nebudou prováděny evropské průzkumy. Tyto průzkumy jsou sice nákladné, představují však vlajkové lodě agentury Eurofound, protože nejen orgánům EU, členským státům a sociálním partnerům, ale i celé řadě akademických a politických badatelů poskytují jedinečné srovnatelné údaje o celé Evropě, které se týkají nesmírně bohatého a širokého okruhu životních a pracovních podmínek. EHSV oceňuje a podporuje evropské průzkumy, neboť přímo přispívají k dalšímu rozvoji celého evropského projektu.

5.1.2. EHSV vítá skutečnost, že úkoly poradních výborů, které mohou být zřízeny a rozpuštěny správní radou, mají být popsány přesněji.

5.2. Cedefop

5.2.1. EHSV nesouhlasí s tím, jak byl vymezen cíl střediska Cedefop, tj. pomáhat Komisi při přípravě a provádění politik odborného vzdělávání a přípravy a dovedností a kvalifikací. Výbor má za to, že cíl střediska Cedefop by měl být uveden do souladu s oběma dalšími agenturami. Nařízení by tudíž mělo jasně stanovit, že cílem střediska Cedefop je pomáhat spolu s orgány a institucemi EU členským státům a sociálním partnerům s přípravou a s prováděním politik poskytovaním informací o odborné přípravě, dovednostech a kvalifikacích.

5.2.2. EHSV vítá, že návrh Komise odráží skutečnost, že středisko Cedefop v minulosti převzalo nové úkoly. Stávající činnosti střediska Cedefop jdou nad rámec odborného vzdělávání a přípravy a zahrnují činnosti týkající se kvalifikací, zejména evropského rámce kvalifikací, analýzy a prognózy v oblasti dovedností a validaci výsledků neformálního a informálního učení. Výbor nicméně zdůrazňuje, že středisko Cedefop by se mělo i nadále zaměřovat na odborné vzdělávání a přípravu, včetně učňovského vzdělávání a učení se práci, pro všechny (mladé lidi a dospělé) s cílem zlepšovat jejich zaměstnatelnost.

5.3. EU-OSHA

5.3.1. Podle návrhu je cílem agentury EU-OSHA mimo jiné zpřístupňovat právní informace o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci. EHSV se domnívá, že toto ustanovení zasahuje do oblasti, za kterou odpovídá Komise, a proto s ním nesouhlasí.

5.3.2. Vítá skutečnost, že nařízení o agentuře EU-OSHA obsahuje výslovnou zmínku o opatřeních týkajících se zvyšování informovanosti a komunikace, jakož i zmínku o informačních kampaních o ochraně při práci. Od roku 2000 provádí tato agentura dvouleté informační a osvětové kampaně, ve kterých se zaměřuje na nejruznější témata z oblasti ochrany pracovníků, a je tak schopna oslovovat širokou veřejnost a uveřejňovat dobrá, praktická řešení.

5.3.3. Informační síť této agentury, která byla vytvořena již v době založení agentury, představuje klíčový prvek, který umožňuje zajistit, aby zpřístupňované informace byly věcně správné i aby odpovídaly potřebám praxe. Tyto síť navíc fakticky rozšiřují inkluzivní tripartitní evropský přístup i na vnitrostátní úrovni, a propojují tak zástupce orgánů státní správy a sociálních partnerů způsoby, které se osvědčily jako konstruktivní a užitečné. Zapojení vnitrostátních sociálních partnerů do této sítě je tedy velmi důležité, a mělo by být ze strany členských států zaručeno. EHSV se nicméně domnívá, že není realistické, aby agentura mohla měnit podobu vnitrostátní sítě, kterou si příslušný členský stát zvolil na základě určitých konkrétních kritérií. Správní rada by však měla mít možnost vydávat doporučení ohledně členství.

V Bruselu dne 30. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o definici, obchodní úpravě a označování lihovin, používání názvů lihovin v obchodní úpravě a označování jiných potravin a ochraně zeměpisných označení lihovin

[COM(2016) 750 final – 2016/0392 (COD)]

(2017/C 209/09)

Zpravodaj: **Peter SCHMIDT**

Konzultace	Rada, 9. 12. 2016 Evropský parlament, 12. 12. 2016
Právní základ	čl. 43 odst. 2, čl. 114 odst. 1 a článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Zemědělství, rozvoj venkova, životní prostředí
Přijato ve specializované sekci	14. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	211/0/4

1. Závěry a doporučení

1.1. EHSV vítá iniciativu Komise zaměřenou na uvedení stávajícího právního rámce v oblasti lihovin do souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie (SFEU) a sjednocení právních předpisů s novými právními nástroji EU, konkrétně co se týče poskytování informací o potravinách spotřebitelům a režimů jakosti zemědělských produktů a potravin.

1.2. EHSV zejména podporuje vytvoření silnější vazby na zemědělské odvětví. Tato vazba má zásadní význam pro jakost a pověst lihovin vyrobených v EU.

1.3. EHSV sice obecně podporuje změny, jejichž cílem je zajištění souladu se SFEU a usnadnění legislativního procesu, ale bylo by vhodnější, kdyby se kladl důraz spíše na prováděcí akty než na akty v přenesené pravomoci. V některých oblastech by se mělo od možnosti přijmout odchylky zcela upustit.

1.4. EHSV bere na vědomí složitost procesu opětovného uvedení do souladu a vítá vyjasnění a vylepšení v oblastech, jako jsou např. pravidla týkající se označování složených výrazů, narážek a míchaných lihovin a dobrovolné označování původu surovin. Návrh nicméně obsahuje změny některých dalších prvků, které by se měly znovu zvážit, jak je upřesněno dále v tomto stanovisku.

1.5. Pokud jde o zeměpisná označení, EHSV vítá vyjasnění pravidel a postupů týkajících se zeměpisných označení a významu přikládání tradicím a místní/územní produkci.

1.6. EHSV zdůrazňuje, že je důležité zachovat stávající úroveň ochrany v odvětví lihovin, aby bylo zaručeno, že přidaná hodnota i pracovní místa zůstanou v Evropě. Důležité je místo, kde se produkt destiluje a vyrábí, a upravená terminologie by pro toto odvětví neměla znamenat žádné velké změny.

1.7. Pokud jde o obchodní úpravu a označování, Výbor navrhuje několik zlepšení stávajícího návrhu, konkrétně co se týče významu zabránění jakémukoli podvodnému zastupování nebo nedorozumění v souvislosti s napodobeninami chuti, které by spotřebitele mohlo uvést v omyl.

1.8. Přestože to nespadá do konkrétní oblasti působnosti návrhu Komise, EHSV znovu opakuje svá předchozí doporučení ohledně potřeby jednotného a komplexního politického přístupu založeného na zamezení škodlivé konzumaci alkoholu a na propagaci konzumace alkoholu, která zabraňuje zdravotním rizikům a požívání alkoholu mladistvými – nejen v odvětví lihovin, ale i v obecnější rovině. V tomto ohledu mají klíčový význam informace, vzdělávání a zvyšování povědomí a EHSV vítá četné iniciativy veřejného i soukromého sektoru v této oblasti.

2. Úvod

2.1. Navrhovaným nařízením chce Komise uvést stávající nařízení (ES) č. 110/2008⁽¹⁾ o lihovinách do souladu se Smlouvou o fungování Evropské unie (SFEU). Návrh především rozděluje ustanovení přijatá Komisí v rámci uvedeného nařízení mezi akty v přenesené pravomoci a prováděcí akty a zavádí právní základ pro otázky zemědělství⁽²⁾, aby vyzdvihl užší souvislost se zemědělstvím.

2.2. Kromě uvedení do souladu se SFEU se v návrhu zavádí pouze několik menších technických změn, aby byly odstraněny nedostatky zjištěné při provádění nařízení (ES) č. 110/2008 a aby se právní předpisy sjednotily s novými právními nástroji EU, konkrétně co se týče poskytování informací o potravinách spotřebitelům (nařízení (EU) č. 1169/2011⁽³⁾) a režimů jakosti zemědělských produktů a potravin (nařízení (EU) č. 1151/2012⁽⁴⁾).

2.3. Návrh především vyjasňuje některá pravidla pro označování týkající se složených výrazů, narážek a míchaných lihovin, jejichž cílem je zabránit problémům na vnitřním trhu. Zahrnuje také nový článek o označování původu a zavádí jasnější postupy zápisu zeměpisných označení na základě nařízení (EU) č. 1151/2012.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV vítá návrh Komise, který spočívá v zajištění souladu stávajícího nařízení (ES) č. 110/2008 o lihovinách se SFEU a sjednocení právních předpisů s novými právními nástroji EU. Navrhovaný rámec obecně vyjasňuje pravidla pro odvětví lihovin a zajišťuje jejich soudržnost.

3.2. EHSV poznamenává, že Komise konzultovala sdružení výrobců lihovin. Odvětví lihovin v EU, jehož obrat v zahraničí dosáhl v roce 2015 více než 10 miliard EUR, je součástí zemědělsko-potravinářského sektoru, který je největším exportním odvětvím Evropské unie. Toto odvětví v Evropě zajišťuje 1 milion pracovních míst ve výrobě a prodeji a má úzkou ekonomickou a sociální vazbu na zemědělství. Spotřební daň a příjmy z DPH u lihovin každý rok činí přibližně 23 miliard EUR. Mezi lety 1980 a 2014 však spotřeba lihovin klesla o 32 %. V tom se projevují dvě vzájemně nezávislé tendence – tzv. premiumizace a pití menšího množství, zato kvalitnějších nápojů. Od roku 2000 do roku 2015 se například prodej lihovin v pohostinství (hotely, restaurace, kavárny) snížil o 8 % na 23,5 milionu hektolitrů, zatímco obrat se zvýšil o 30 %.

3.3. Přestože je cílem návrhu Komise především zajistit soulad právních předpisů se SFEU, představuje návrh pro odvětví lihovin také příležitost zachovat jakost a tradiční postupy a chránit svou celosvětovou pověst. Návrh zejména objasňuje, jak se který nápoj vyrábí: suroviny, minimální obsah alkoholu pro prodej, maximální obsah alkoholu po destilaci, doba zrání, požadavky na slazení atd. Rozlišování kategorií lihovin pomáhá chránit různé tradice.

3.4. EHSV zdůrazňuje význam posílení vazby na zemědělství. Pro výrobu lihovin by měly být povoleny pouze zemědělské suroviny, což by také zajistilo odbytiště pro základní zemědělské produkty.

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (Úř. věst. L 39, 13.2.2008, s. 16).

⁽²⁾ Čl. 43 odst. 2 SFEU.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1169/2011 ze dne 25. října 2011 o poskytování informací o potravinách spotřebitelům, o změně nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 a (ES) č. 1925/2006 a o zrušení směrnice Komise 87/250/EHS, směrnice Rady 90/496/EHS, směrnice Komise 1999/10/ES, směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/13/ES, směrnice Komise 2002/67/ES a 2008/5/ES a nařízení Komise (ES) č. 608/2004 (Úř. věst. L 304, 22.11.2011, s. 18).

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 1).

3.5. Změny provedené za účelem zajištění souladu se SFEU a usnadnění legislativního procesu jsou obecně pozitivní. Bylo by však vhodnější, kdyby se kladl důraz spíše na prováděcí akty než na akty v přenesené pravomoci. V některých oblastech by se mělo od možnosti přijmout odchylky zcela upustit, zejména pokud by to znamenalo velké změny. Komise například usiluje o pravomoci (čl. 16 odst. 3) k vypracování aktů v přenesené pravomoci, aby bylo možné zapsat název zeměpisného označení v jazyce vývozního trhu, na kterém je uvedení této informace povinné, tj. na nějž by lihoviny bez této informace nemohly být uvedeny. Platné právní předpisy EU to však výrobcům již umožňují, z upraveného textu to však bylo vyňato. Stávající možnost by měla být obnovena a v takovém případě nebude přenesení pravomoci nutné.

3.6. Jedním z hlavních zájmů výrobců lihovin je zachování tradičních postupů a systému zeměpisných označení lihovin. EHSV obecně vítá vyjasnění pravidel pro zeměpisná označení vztahujících se na lihoviny.

3.7. Přestože to nespadá do konkrétní oblasti působnosti návrhu Komise, EHSV znovu opakuje svá předchozí doporučení ohledně potřeby jednotného a komplexního politického přístupu⁽⁵⁾ založeného na zamezení škodlivé konzumaci alkoholu a na propagaci konzumace alkoholu, která zabraňuje zdravotním rizikům a požívání alkoholu mladistvými – nejen v odvětví lihovin, ale i v obecnější rovině. V tomto ohledu mají klíčový význam informace, vzdělávání a zvyšování povědomí. EHSV konstatuje, že se soukromý sektor zapojuje do velkého množství iniciativ a sociálních programů v celé EU, což dokládá, že nadměrnou konzumaci alkoholu – zejména u mladých lidí – je možné omezit⁽⁶⁾.

3.8. Tento návrh Komise se nezabývá otázkou uvádění složek a informací o nutričních hodnotách na etiketách lihovin. EHSV nicméně znovu opakuje, že spotřebitelé mají právo dostávat pravdivé a vyvážené informace o alkoholických nápojích, které jim pomohou činit informovaná rozhodnutí o své spotřebě⁽⁷⁾. Mikrovýrobci a malí výrobci budou k uplatňování pravidel potřebovat podporu. Výbor očekává, že přispěje k probíhající diskusi, kterou zahájila nedávná zpráva Komise⁽⁸⁾ k tomuto tématu.

4. Konkrétní připomínky

4.1. EHSV bere na vědomí složitost procesu opětovného uvedení do souladu a vítá vyjasnění a vylepšení v oblastech, jako jsou např. pravidla týkající se označování složených výrazů, narážek a míchaných lihovin a dobrovolné označování původu surovin. Návrh nicméně obsahuje změny některých dalších prvků, které by se měly znovu zvážit, jako například:

- nahrazení všech výrazů „a/nebo“ jinými výrazy by v žádném případě nemělo vést k nesprávnému výkladu či nedorozumění. EHSV proto navrhuje vložit bod odůvodnění, v němž by bylo zdůrazněno, že všechny výrazy „a/nebo“ byly nahrazeny výrazy obdobného významu a že Komise nemá v úmyslu měnit smysl ustanovení nařízení (EU) č. 110/2008;
- je třeba upřesnit definici výrobních postupů a požadavků na látky určené k aromatizaci;
- výraz „technická dokumentace“ byl nahrazen výrazem „specifikace produktu“, aby byla harmonizována pravidla ve všech čtyřech oblastech, v nichž se užívají zeměpisná označení (potraviny, víno, lihoviny a aromatizovaná vína). V zájmu vyloučení nesprávného výkladu by však měl být vložen bod odůvodnění, který by objasňoval rovnocennost obou výrazů.

4.2. V čl. 8 odst. 5 návrhu Komise se stanoví, že obchodní označení doplněná výrazem „aroma“ (nebo jakýmkoli podobnými výrazy) lze používat pro účely odkazu na látky určené k aromatizaci, které imitují lihoviny nebo jejich použití při výrobě potravin jiné než nápoje. Výbor se domnívá, že by toto ustanovení mohlo být pro spotřebitele zavádějící.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 318, 23.12.2009, s. 10.

⁽⁶⁾ Viz například: HBSC (studie zaměřená na životní styl školou povinných dětí ve věku 11, 13 a 15 let) – shrnutí hlavních zjištění poslední studie HBSC zveřejněné v roce 2016: <http://spirits.eu/files/98/cp.as-095-2016-hbcs-survey-2016-key-messages-final.pdf>; ESPAD (evropský projekt průzkumů ve školách zaměřených na alkohol a jiné drogy, děti ve věku 15–16 let). Ze studie ESPAD vyplývá, že 86 % evropských studentů v současné době uvádí, že za posledních 30 dnů „nebyli opilí“. To představuje 23 % pokles úrovně intoxikace (od roku 2003). Četnost těžké nárazové konzumace alkoholu se od vrcholu v roce 2007 snížila o 28 % (z 18 % v roce 2007 na 13 % v roce 2015). Tento pozitivní vývoj lze pozorovat jak u chlapců, tak u dívek.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 332, 8.10.2015, s. 28.

⁽⁸⁾ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o povinném uvádění seznamu složek a výživových údajů na etiketách alkoholických nápojů, COM(2017) 58 final, 13. března 2017.

4.3. EHSV zdůrazňuje, že v zájmu zachování přidané hodnoty pro výrobce a ochrany zájmů spotřebitelů je důležité zachovat stávající úroveň ochrany v odvětví lihovin, pokud jde o „místo výroby“ na rozdíl od „místa původu“. Nová terminologie by pro odvětví lihovin neměla znamenat žádné velké změny, problematickou otázkou je však místo, kde se produkt destiluje a vyrábí.

4.4. Za sledování neoprávněného používání chráněných zeměpisných označení odpovídají členské státy a Komise by měla být informována o uplatňování pravidel v členských státech, čímž se zajistí vhodný rámec, který umožní odstranit padělané lihoviny z trhu.

4.5. Námitkové řízení, které zúčastněným stranám umožní dosažení dohody, je vítané, jelikož je méně zatěžující a nemá vliv na výsledky.

4.6. Na rejstřík zeměpisných označení lihovin, jenž nahrazuje přílohu III, by se mělo nahlížet jako na způsob modernizace modelu, aniž by byla dotčena práva, závazky nebo transparentnost systému.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zrušují nařízení Rady (EHS) č. 1101/89, nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2888/2000 a (ES) č. 685/2001

[COM(2016) 745 final – 2016/0368 (COD)]

(2017/C 209/10)

Zpravodaj: **Jan SIMONS**

Konzultace	Evropský parlament, 12. 12. 2016 Rada Evropské unie, 19. 12. 2016
Právní základ	články 91 a 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Doprava, energetika, infrastruktura a informační společnost
Přijato ve specializované sekci	15. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	228/3/0

1. Závěry a doporučení

1.1. Po konzultaci s dotčenými zainteresovanými organizacemi EHSV soudí, že návrh Komise přijmout nařízení, kterým se zrušují nařízení Rady (EHS) č. 1101/89 (o dočasném vrakování ve vnitrozemské vodní dopravě), nařízení (ES) č. 2888/2000 (o rozdělování povolení pro jízdu těžkých nákladních vozidel ve Švýcarsku) a nařízení (ES) č. 685/2001 (o povoleních pro jízdu těžkých nákladních vozidel v Bulharsku a Rumunsku před jejich přistoupením k EU) lze podpořit.

2. Souvislosti

2.1. V souvislosti s programem REFIT a úsilím o zdokonalení tvorby právních předpisů a s cílem zajistit legislativní rámec, který je účelný a vysoce kvalitní, jak je uvedeno v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů, kterou uzavřely Evropský parlament, Rada Evropské unie a Evropská komise, navrhuje Komise zrušit tři nařízení, která jsou zastaralá.

2.1.1. Týká se to v první řadě nařízení o dočasném vrakování ve vnitrozemské vodní dopravě z roku 1989, jehož příslušné nástroje k řízení kapacity byly o deset let později zaručeny nařízením (ES) č. 718/1999, aniž by však nařízení z roku 1989 pozbylo platnosti.

2.1.2. Jde však i o dvě nařízení o silniční dopravě.

2.1.2.1. Nařízení z roku 2000 upravuje rozdělování kvót pro švýcarská těžká nákladní vozidla mezi členské státy. Od 1. ledna 2005 jsou těžká nákladní vozidla na základě dohody mezi EU a Švýcarskou konfederací osvobozena od jakýchkoliv kvót nebo povolovacích opatření.

2.1.2.2. Druhé nařízení upravuje rozdělování povolení, jež umožňovala přístup Bulharska a Rumunska k trhu nákladní dopravy před jejich přistoupením k EU v roce 2007, mezi tehdejší členské státy. Po přistoupení těchto dvou zemí k EU v roce 2007 se již povolení neuplatňovala.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV vždy zastával názor, že legislativní rámec musí být vhodný a vysoce kvalitní, ale také transparentní, jasný a snadno použitelný pro členské státy a příslušné zúčastněné strany, v tomto případě v oblasti vnitrozemské vodní dopravy a silniční nákladní dopravy.

3.2. Vzhledem k nejrůznějším důvodům zrušení jmenovaných nařízení tedy podle EHSV již nemá smysl tři stará nařízení rušit.

3.3. EHSV si všiml toho, že Komise označila konzultace se zainteresovanými stranami a posouzení dopadů za „bezpředmětné“. Předmětný návrh má přirozeně – dokonce pozitivní – dopady, totiž aspekty zmíněné výše v odstavci 3.1, přesto však není konzultace (byť jen pro jistotu) nikdy na škodu.

3.4. EHSV proto také vyslechl zástupce dotčených odvětvových organizací. Zdá se však, že ani oni nemají žádné námitky proti návrhu Komise ohledně zrušení všech tří nařízení.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ke společnému sdělení Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – Mezinárodní správa oceánů: příspěvek EU k odpovědné správě oceánů

[JOIN(2016) 049 final]

(2017/C 209/11)

Zpravodaj: **Jan SIMONS**

Konzultace	Evropská komise, 27. 1. 2017
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	REX
Přijato ve specializované sekci	6. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	201/2/2

1. Závěry a doporučení

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) poznamenává, že se opatření společného sdělení zabývají správou jak oceánů, tak moří. Výbor navrhuje změnit název společného sdělení na „příspěvek EU k odpovědné správě oceánů a moří“.

1.2. EHSV sdílí vzrůstající obavy související s potřebou lepší správy a ochrany oceánů v důsledku stále intenzivnějšího tlaku, kterému jsou vystaveny. Po staletí byly světové oceány považovány za příliš rozlehlé na to, aby mohly být dotčeny jakoukoli naší aktivitou, zvýšená lidská činnost je však ohrožuje. Oceány našeho světa čelí neudržitelnému rybolovu, nedostatečné ochraně, cestovnímu ruchu, hustému provozu, znečištění a dopadům změny klimatu, jako je zvyšování hladiny moře a měnící se zastoupení druhů. Stávající rámec pro mezinárodní správu oceánů není s to zajistit udržitelné řízení oceánů a jejich zdrojů. Je zapotřebí neprodleně jednat.

1.3. EHSV vítá společné sdělení Evropské komise (dále jen „Komise“) a vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku (dále jen „vysoká představitelka Unie“) o lepší správě oceánů. Společné sdělení stanoví agendu pro „budoucnost našich oceánů“ – budoucnost, která je ohrožena. Aby však náležitě odráželo naléhavou potřebu jednat, musí ještě Komise a vysoká představitelka Unie stanovit priority, co se týče hrozeb, kterým naše oceány v současnosti čelí.

1.4. Jednou z příčin neúčinné správy světových oceánů jsou nedostatky ve stávajícím mezinárodním rámci pro správu oceánů. EHSV doporučuje, aby Komise a vysoká představitelka Unie tyto nedostatky a nesrovnalosti řešily, ale aby také posílily dodržování stávajících pravidel, například zlepšením provádění rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí. EU by se měla zdržet navrhování nových právních předpisů tam, kde by bylo účinnější lepší nebo koordinovanější provádění stávajících pravidel a předpisů.

1.5. EHSV schvaluje opatření uvedená ve společném sdělení, jejichž cílem je zvýšit naši znalost evropských oceánů. EU by mohla hrát důležitou úlohu při zlepšování správy našich oceánů, zejména podporou vědeckého výzkumu světových oceánů. Musí být zajištěno správné a účinné využívání v současnosti dostupných údajů. O našich mořích existuje velké množství informací, které jsou povětšinou roztržité. EHSV proto důrazně vybízí EU, aby zajistila přeměnu Evropské námořní sítě pro pozorování a sběr dat na celosvětovou námořní síť pro sběr dat. EU by se mohla stát koordinačním střediskem takového výzkumu.

1.6. EHSV naléhavě vyzývá Evropskou unii, aby spolupracovala s partnerskými zeměmi s cílem omezit hrozby a riziko pro námořní bezpečnost (např. pirátství a obchodování s lidmi, zbraněmi a omamnými látkami), přičemž je třeba využít nové Evropské agentury pro pohraniční a pobřežní stráž, Evropské agentury pro námořní bezpečnost (EMSA) a Agentury pro kontrolu rybolovu (EFCA). Využíváním funkčního společného prostředí pro sdílení informací (CISE) se zajistí, že data budou předmětem sběru pouze jednou a budou účinně sdílena mezi členskými státy EU.

1.7. EHSV se domnívá, že budování kapacity pro lepší správu oceánů je zásadní, má-li se dosáhnout udržitelného rozvoje a umožnit rozvojovým zemím využívat oceány a jejich zdroje v souladu s Úmluvou Organizace spojených národů o mořském právu (UNCLOS). Opatření EU určená ve společném sdělení jsou proto vítána, nicméně je třeba, aby Komise a vysoká představitelka Unie upřesnily konkrétní činnosti a nástroje, které umožní dosažení takového budování kapacit.

1.8. EHSV důrazně vybízí ke zřízení fóra EU zainteresovaných osob zaměřeného na oceány a moře po celém světě, zejména s ohledem na to, že správa oceánů je průřezovou otázkou zahrnující řadu zainteresovaných subjektů. Takové fórum by se však mělo vyvarovat zdvojování diskusí, které již probíhají na mezinárodní úrovni. EHSV naléhavě vyzývá Komisi, aby do této iniciativy zapojila všechny zainteresované strany. Pokud chceme dosáhnout účinné správy našich oceánů, je třeba mobilizovat občanskou společnost jako celek.

1.9. EHSV zdůrazňuje, že aby se zamezilo nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, měla by být zavedena účinná kontrola státu vlajky a donucovací nástroje, včetně opatření ke sledování, kontrole a dohledu. Údaje ze všech členských států EU týkající se rybolovu by měly být shromažďovány lépe a náležitě sdíleny. Toho by případně mohlo být dosaženo za použití prostředků z Evropského námořního a rybářského fondu (ENRF).

1.10. EHSV je přesvědčen, že by v rámci správy oceánů měly socioekonomický rozvoj a zachování mořského prostředí být v rovnováze. Je třeba bedlivě, ale i obezřetně přistupovat k technologiím, jež slouží k využívání zdrojů na dně oceánů. Jejich inovativní charakter a význam pro hospodářský rozvoj nesmí zastínit skutečnost, že může dojít k ohrožení životního prostředí, ve kterém tato činnost probíhá. Na základě zkušeností s posuzováním vlivu činností vykonávaných na pevnině na životní prostředí by mohlo být zavedeno podobné místně specifické hodnocení pro využívání zdrojů v oceánech.

2. Kontext společného sdělení

2.1. V červnu 2015 se členské státy Valného shromáždění Organizace spojených národů formálně dohodly na vývoji právně závazného nástroje v rámci úmluvy UNCLOS ohledně ochrany a udržitelného využívání biologické rozmanitosti moří v oblastech mimo jurisdikci jednotlivých států⁽¹⁾. Vzhledem k tomu, že se státy za účelem rozvoje svého hospodářství stále více upínají k oceánům, je většina oblastí v oceánech negativně ovlivněna neudržitelnými činnostmi probíhajícími na moři nebo na pevnině, které jsou umocněny dopady změn klimatu a účinky acidifikace oceánů.

2.2. Evropská unie stanovila agendu pro lepší správu oceánů, která staví na meziodvětvovém mezinárodním přístupu založeném na pravidlech. Sdělení je rovněž reakcí EU na Agendu OSN pro udržitelný rozvoj 2030, zejména pokud jde o cíl udržitelného rozvoje č. 14 „Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje“ coby prvek agendy, jež je ve velké míře vnitřně provázaná. Vychází z politického mandátu, který komisaři Vellovi udělil předseda Komise Juncker s cílem „zapojit se do utváření mezinárodní správy oceánů“.

2.3. Společné sdělení Komise a vysoké představitelky Unie stanoví soubor 14 opatření ve třech prioritních oblastech: 1) zdokonalení mezinárodního rámce pro správu oceánů, 2) zmírnění lidského tlaku na oceány a vytvoření podmínek pro udržitelnou modrou ekonomiku a 3) posílení mezinárodního výzkumu oceánů a shromažďování dat.

2.3.1. Zdokonalení mezinárodního rámce pro správu oceánů

2.3.1.1. Komise a vysoká představitelka Unie vypracovaly opatření pro řešení otázek, jako je zachování a udržitelné využívání biologické rozmanitosti moří v oblastech mimo jurisdikci jednotlivých států, dosažení cíle, aby do roku 2020 mělo 10 % moří a oceánů status chráněných oblastí, a snížení hrozeb a rizik pro námořní bezpečnost, jako je pirátství a obchodování s lidmi, zbraněmi a omamnými látkami.

⁽¹⁾ ARES/69/292.

2.3.2. Zmírnění lidského tlaku na oceány a vytvoření podmínek pro udržitelnou modrou ekonomiku

2.3.2.1. Komise a vysoká představitelka Unie navrhly opatření pro realizaci Pařížské dohody, přičemž se zaměřily na opatření týkající se oceánů, jejichž cílem je boj proti nezákonnému, neregulovanému a nehlášenému rybolovu (NNN) a mořskému odpadu, a na přípravu mezinárodních pokynů týkajících se územního plánování námořních prostor.

2.3.3. Posílení mezinárodního výzkumu oceánů a shromažďování dat

2.3.3.1. Komise a vysoká představitelka Unie vypracovaly opatření, jejichž cílem je zlepšit naše znalosti a zajistit kvalitní vědecké poznatky, aby se dosáhlo udržitelného řízení oceánských zdrojů a snížení lidského tlaku.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV poznamenává, že se opatření společného sdělení zabývají správou jak oceánů, tak moří. Vzhledem ke značné míře vzájemné provázanosti těchto vod Výbor navrhuje, aby společné sdělení bylo přejmenováno na „příspěvek EU k odpovědné správě oceánů a moří“, aby tak byl vyjasněn záběr této iniciativy.

3.2. EHSV uznává zásadní přispění úmluvy UNCLOS, pokud jde o posílení míru, bezpečnosti a spolupráce mezi všemi národy a podporu hospodářského a sociálního pokroku všech národů světa, v souladu se zásadami OSN, i pokud jde o udržitelný rozvoj oceánů a moří.

3.3. EHSV poznamenává, že Valné shromáždění Organizace spojených národů provádí každoroční přezkum vývoje, k němuž došlo v záležitostech týkajících se oceánů a v oblasti mořského práva, a každý rok přijímá dvě rezoluce udávající směr globální integrované politiky – jedna se týká oceánů a mořského práva a druhá udržitelného rybolovu. EU by měla zintenzivnit svou práci s mezinárodními partnery, aby usnadnila provádění opatření určených Organizací spojených národů.

3.4. EHSV je přesvědčen, že by v rámci správy oceánů měly socioekonomický rozvoj a zachování mořského prostředí být v rovnováze. Hlavním cílem správy oceánů by mělo být zajistit mnohostranné využívání mořských zdrojů a prostředí, a to i pro budoucí generace. Těžba zdrojů by neměla poškozovat ekosystém, měla by naopak být s ekosystémem slučitelná a měla by být prováděna odpovědně, za pomoci vhodných politik a struktur správy.

3.4.1. Je třeba bedlivě, ale i obezřetně přistupovat k technologiím, jež slouží k využívání zdrojů na dně oceánů. Jejich inovativní charakter a význam pro hospodářský rozvoj nesmí zastínit skutečnost, že může dojít k ohrožení životního prostředí, ve kterém tato činnost probíhá. Na základě zkušeností s posuzováním vlivu činností vykonávaných na pevnině na životní prostředí by mohlo být zavedeno podobné místně specifické hodnocení pro využívání zdrojů v oceánech.

3.5. EHSV důrazně vybízí ke zřízení fóra EU zainteresovaných osob zaměřeného na oceány a moře, má však za to, že by do něj měla být zapojena i občanská společnost. Takové fórum by mohlo být využíváno jako platforma pro výměnu znalostí, zkušeností a osvědčených postupů ohledně toho, jak zdokonalit správu oceánů. Mohlo by být rovněž využíváno k optimalizaci rozdělování prostředků EU s cílem zajistit lepší správu oceánů a mohlo by podpořit úsilí v oblasti hodnocení hospodářské účinnosti veřejných investic do mořského výzkumu a pozorování.

3.6. EHSV se domnívá, že by Evropská unie měla při předkládání nových návrhů na zlepšení správy oceánů vzít v úvahu celkovou situaci, aby nebyly neúmyslně dotčeny oblasti správy oceánů, které jsou již propracované a dobře fungují. Evropská unie by se rovněž měla vyvarovat zdvojení diskusí, které již probíhají na mezinárodní úrovni.

3.7. EHSV uznává, že nedostatky v právních předpisech mohou umožňovat nehlášenou a neregulovanou činnost, nadměrné využívání mořských zdrojů a ničení ekosystémů na Zemi. Pro řešení uvedených problémů jsou stěžejní vědecké studie těchto ekosystémů společně s lepším pochopením stávající struktury správy, jež umožní odstranit zmíněné nedostatky. EHSV se domnívá, že by EU mohla hrát vedoucí úlohu ve vědeckém výzkumu světových oceánů a mohla by se stát koordinačním střediskem takového výzkumu.

3.8. Kromě určení nedostatků a nesrovnalostí v právních předpisech by jedním z cílů Komise a vysoké představitelky Unie mělo být posílení dodržování stávajících pravidel. Toho by mohlo být dosaženo za použití tržního vlivu EU v některých oblastech politiky, jako je např. rybolov, s cílem zapojit významné subjekty, jak uvedl komisař Vella ve svých připomínkách k opatřením EU proti nezákonnému rybolovu ⁽²⁾.

3.9. EHSV souhlasí s tím, že všechna odvětví musí neustále pracovat na zdokonalování modelu správy oceánů, neboť tlak vyvíjený na naše oceány stále roste. Jako příklad Výbor zmiňuje skutečnost, že se organizace, jako jsou regionální organizace pro řízení rybolovu a Mezinárodní námořní organizace (IMO), snaží zlepšit své zásady správy s cílem posílit stávající strategický rámec.

3.10. EHSV se domnívá, že by Komise a vysoká představitelka Unie měly posoudit případné potřeby týkající se dovedností, schopností a odborné přípravy, a napomoci tak očekávanému rozvoji pracovních míst v mořském a námořním průmyslu, což je otázka, která byla ve sdělení opomenuta.

4. Konkrétní připomínky

4.1. Zdokonalení mezinárodního rámce pro správu oceánů

4.1.1. EHSV vítá odhodlání Komise a vysoké představitelky Unie spolupracovat s členskými státy a mezinárodními partnery s cílem zajistit přijetí, ratifikaci a uplatňování stávajících klíčových globálních nástrojů pro správu oceánů, např. úmluvy Mezinárodní organizace práce (MOP) o práci v odvětví rybolovu, a vypracovat nezbytné nové nástroje, jako je plánovaná prováděcí dohoda úmluvy UNCLOS ohledně oblastí mimo jurisdikci jednotlivých států. EHSV rovněž vybízí Komisi a vysokou představitelku Unie, aby spolupracovaly s IMO s cílem napomoci realizaci a řádnému prosazování jejich nástrojů. Komise musí k dosažení tohoto cíle určit praktické činnosti a nástroje.

4.1.2. EHSV vítá odhodlání Komise a vysoké představitelky Unie zlepšit koordinaci a spolupráci mezi celosvětovými a regionálními organizacemi a partnerství s klíčovými subjekty v oblasti oceánů. To je důkazem snah EU o zavedení integrovaného a meziodvětvového přístupu k řízení s oceánem souvisejících činností, které dosud jsou převážně odvětvové. EHSV důrazně vybízí k tomu, aby se Komise a vysoká představitelka Unie zapojily do sítě UN-Oceans, což je mechanismus, jenž usiluje o posílení koordinace, provázanosti a účinnosti příslušných organizací v rámci systému Organizace spojených národů.

4.1.3. Budování kapacit je zásadní pro dosažení udržitelného rozvoje a umožnění rozvojovým zemím využívat oceány a jejich zdroje udržitelným způsobem a v souladu s úmluvou UNCLOS. Komise a vysoká představitelka Unie však konkrétní opatření EU pro budování kapacit teprve musí stanovit.

4.1.3.1. EHSV poznamenává, že společné sdělení zmiňuje zdroje pro budování kapacit zaměřené na zlepšení udržitelného rozvoje a modré ekonomiky ve Středomoří. Podobné zdroje je nicméně třeba mobilizovat v případě všech evropských moří a také arktické oblasti.

4.1.4. EHSV se vyslovuje pro to, aby byly lépe chráněny zdroje Arktidy jakožto přírodní kapitál budoucích generací a aby byly probíhající změny životního prostředí v tomto regionu považovány za ukazatel evropského a celosvětového pokroku v oblasti ochrany klimatu. EHSV se domnívá, že by Komise mohla mezi subjekty působícími v Arktidě zvýšit povědomí o citlivosti této oblasti a o stále větší potřebě, aby v ní rozvoj probíhal udržitelným způsobem. O zachování arktických oblastí a boj proti změně klimatu nelze usilovat nezávisle na jejich obyvatelích nebo v jejich neprospěch. Místní obyvatelé, kteří usilují o zachování svých kultur, si rovněž přejí využívat možností udržitelného hospodářského a sociálního rozvoje.

4.1.4.1. EHSV se zasazuje za to, aby občanská společnost mohla mít aktivní úlohu při podpoře zájmů a obav místních obyvatel. EU by rovněž mohla pořádat veřejné diskuse, v jejichž rámci by hlavní subjekty mohly prezentovat svou činnost, kterou přispívají k rozvoji dotčené oblasti, a jichž by se účastnili původní obyvatelé. Mohlo by být zváženo zřízení informačního střediska pro Arktidu se sídlem v Bruselu ⁽³⁾.

⁽²⁾ Evropská komise – tisková zpráva *EU acts on illegal fishing: Yellow card issued to Thailand while South Korea & Philippines are cleared* (EU přijímá opatření v oblasti nezákonného rybolovu: Thajsko dostalo žlutou kartu, zatímco Jižní Korea a Filipíny jsou zbaveny obvinění), 21. dubna 2015, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-4806_en.htm

⁽³⁾ Úř. věst. C 75, 10.3.2017, s. 144.

4.1.5. Byl zaznamenán nárůst migrace, k níž dochází za nebezpečných okolností, což zdůrazňuje naléhavou potřebu přijetí opatření k předcházení ztrátám na životech na moři. EHSV proto vítá přijetí nového nařízení (EU) 2016/1624 o Evropské pohraniční a pobřežní stráž, i když Výbor důrazně doporučoval, aby byl zvolen název „Evropská agentura pro pohraniční stráž“. EHSV rovněž schvaluje pozměněná nařízení o Evropské agentuře pro námořní bezpečnost (EMSA) a o Evropské agentuře pro kontrolu rybolovu (EFCA).

4.1.5.1. EHSV ve svém stanovisku ke změně nařízení, kterým se zřizuje EMSA ⁽⁴⁾, uvedl, že oceňuje roli, kterou agentura hraje při zlepšování námořní bezpečnosti v členských státech. Uvedl rovněž, že je velmi důležité uvážlivým způsobem rozšířit úkoly a kompetence agentury EMSA.

4.1.6. EHSV bere na vědomí opatření EU týkající se boje s nelegálním rybolovem a posilování udržitelného řízení oceánských potravinových zdrojů. Společná rybářská politika byla zavedena v 60. letech minulého století a vyžaduje neustálé revize. Výbor vítá proces aktualizace této politiky, jejímž smyslem je udržení kroku s technologickým vývojem s cílem zlepšit zachování a ochranu populací ryb.

4.1.6.1. EHSV zdůrazňuje, že aby se zamezilo nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu, měla by být zavedena účinná kontrola a donucovací nástroje, včetně opatření ke sledování, kontrole a dohledu. Výbor upozorňuje Komisi a vysokou představitelku Unie na skutečnost, že Organizace spojených národů s obavami konstatovala, že účinné řízení mořských rybolovných úlovků je v některých oblastech ztíženo z důvodu nespolehlivých informací. Všechny členské státy EU by proto měly přispět ke zlepšování znalostí ohledně údajů o rybolovu ve svých vodách a k lepšímu sdílení těchto údajů. Toho by mohlo být dosaženo za použití prostředků z ENRF.

4.1.6.2. EHSV vybízí Komisi, aby pokračovala v úsilí o zlepšení pracovní výkonnosti regionálních organizací pro řízení rybolovu. Kromě toho by Komise v rámci integrovaného přístupu k námořním záležitostem měla usilovat o lepší koordinaci mezi různými fóry, například mezi regionálními úmluvami pro mořské prostředí a celosvětovými organizacemi.

4.2. *Zmírnění lidského tlaku na oceány a vytvoření podmínek pro udržitelnou modrou ekonomiku*

4.2.1. EHSV rozhodně podporuje opatření EU, včetně sdělení o realizaci dohody COP21 a zmírnění škodlivého dopadu oteplování oceánů, zvyšování hladiny moří a acidifikace. Výbor rovněž vybízí Komisi a vysokou představitelku Unie, aby byly aktivní a posoudily, jaký dopad mají tyto faktory na modrou ekonomiku, a to nejen u zavedených odvětví, ale také u odvětví vznikajících.

4.2.2. EHSV podporuje Komisi v krocích, jež mají napomoci provedení Dohody o opatřeních přístavních států, která vstoupila v platnost v červnu 2016 jako závazná mezinárodní smlouva, jejímž účelem je boj proti nezákonnému, nehlášenému a neregulovanému rybolovu (NNN). Očekává se, že řádné provádění Dohody o opatřeních přístavních států povede ke zvýšené udržitelnosti tohoto odvětví a bude mít výrazný efekt, jenž se rozšíří napříč celým dodavatelským řetězcem v odvětví rybolovu.

4.2.3. EHSV se domnívá, že na porušování právních předpisů v oblasti rybolovu by se měly vztahovat přísné pokuty. Provedení úmluvy MOP o práci v odvětví rybolovu je důležité proto, aby se zabránilo vykořisťování pracovníků na rybářských lodích a nekalé hospodářské soutěži vyplývající z porušování základních principů a práv v práci. Životní a pracovní podmínky na moři musí odpovídat nejvyšším mezinárodním a unijním standardům.

4.2.4. EHSV konstatuje, že dotace s nepříznivým vlivem na rybolov, ať již se jedná o dotace za účelem zvýšení kapacity loďstev, nebo dotace poskytované rybářům, kteří provozují nezákonný, nehlášený a neregulovaný rybolov, jsou jednou z hlavních příčin nadměrného rybolovu, a vítá proto závazek EU k urychlení kroků k dokončení probíhajících jednání na toto téma ve Světové obchodní organizaci.

4.2.5. Pokud jde o mořský odpad, EHSV se znepokojením konstatuje, že je stále více zřejmý jeho škodlivý vliv na volně žijící živočichy a planě rostoucí rostliny a přírodní stanoviště a na biologickou rozmanitost moří a mořské prostředí. EHSV s velkým znepokojením zdůrazňuje problém mikroplastů, které bez ohledu na to, zda se do moře dostanou přímo, nebo v důsledku rozkladu makroodpadu, zasahují i ty nejdlejší – a v tomto případě i ty nehlubší – oblasti a uvolňují škodlivé chemické látky, které mohou kontaminovat potravinový řetězec.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 107, 6.4.2011, s. 68.

4.2.5.1. EHSV vítá úsilí vyvinuté v rámci každé z regionálních úmluv pro mořské prostředí, jehož cílem je omezení mořského odpadu a předcházení jeho vzniku, např. vytváření příslušných regionálních akčních plánů. EHSV vybízí členské státy EU, aby zlepšily provádění rámcové směrnice o strategii pro mořské prostředí s cílem dosáhnout dobrého stavu mořského prostředí a udržet jej. Komise by k vypracování podobných akčních plánů měla pobídnout i regiony mimo EU.

4.2.5.2. EHSV uznává význam mezinárodních mechanismů, jako je úmluva MARPOL, pro boj se zdroji mořského odpadu z lodí, a vyzývá Komisi, aby v roce 2017 navrhla revizi směrnice o přístavních zařízeních pro příjem lodního odpadu a usilovala tak o ještě větší sladění s oblastí působnosti a definicemi úmluvy MARPOL.

4.2.5.3. EHSV zdůrazňuje, že by EU měla získat lepší znalosti o regionálních charakteristikách, jakož i o zdrojích, objemech, způsobech šíření, tendencích rozšíření, povaze a dopadech mořského odpadu, včetně mikroplastů, a naléhavě vyzývá Komisi a vysokou představitelku EU, aby se zabývaly zdroji odpadu na moři i mořským odpadem z pozemních zdrojů.

4.2.6. EHSV schvaluje opatření Komise a vysoké představitelky Unie zaměřená na dosažení a urychlení úspěšného územního plánování námořních prostor na celosvětové úrovni zapojením všech klíčových zainteresovaných subjektů⁽⁵⁾.

4.2.7. EHSV vyzývá Komisi a vysokou představitelku Unie, aby podnítily regionální a mezinárodní spolupráci za účelem vypracování dlouhodobých, udržitelných mechanismů financování mořských chráněných oblastí, které zajistí, aby tyto oblasti byly dobře řízeny a tvořily ekologicky soudržnou síť.

4.3. Posílení mezinárodního výzkumu oceánů a shromažďování dat

4.3.1. EHSV schvaluje opatření uvedená ve společném sdělení, jejichž cílem je prohloubit znalost evropských oceánů. EHSV proto důrazně vybízí EU, aby zajistila přeměnu Evropské námořní sítě pro pozorování a sběr dat na celosvětovou námořní síť pro sběr dat. EU by se mohla stát koordinačním střediskem takového výzkumu. Nicméně před zahájením shromažďování a analýzy dalších informací musí být zajištěno správné a účinné využívání údajů, jež jsou dostupné již nyní. O našich mořích existuje velké množství informací, které jsou povětšinou roztráštěné.

4.3.2. EHSV vybízí Komisi k podpoře rozsáhlejší mezinárodní spolupráce v oblasti mořského vědeckého výzkumu a technologií, jak navrhuje Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD), coby prostředku pro stimulaci inovací a posílení udržitelného rozvoje modré ekonomiky.

4.3.3. Na závěr EHSV navrhuje, aby Komise a členské státy usilovaly o to, aby na evropské i vnitrostátní úrovni došlo ke zlepšení statistické a metodologické základny pro měření rozsahu a výkonnosti zavedených a nově vznikajících odvětví, jež souvisejí s oceány, a jejich přínosu k hospodářství jako celku.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽⁵⁾ Odkaz na 2. mezinárodní konferenci o územním plánování námořních prostor, kterou společně pořádají GŘ MARE Evropské komise a Mezivládní oceánografická komise organizace UNESCO. Konference proběhne ve dnech 15.–17. března 2017 v sídle organizace UNESCO v Paříži ve Francii.

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie

[COM(2016) 721 final]

(2017/C 209/12)

Zpravodaj: **Christian BÄUMLER**

Spoluzpravodaj: **Andrés BARCELÓ DELGADO**

Konzultace	Komise, 24. 11. 2016
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	REX
Přijato ve specializované sekci	6. 3. 2017
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování (pro/proti/zdrželi se hlasování)	194/0/1

1. Závěry a doporučení

1.1. Evropský hospodářský a sociální výbor (EHSV) prosazuje otevřený a spravedlivý obchod a uznává jeho hodnotu jakožto hnací síly růstu a zaměstnanosti.

1.2. EHSV požaduje rovné podmínky pro evropské vyvážející výrobce a vyvážející výrobce z třetích zemí a účinné nástroje na ochranu obchodu.

1.3. EHSV zastává názor, že celkově návrh Komise nabízí vyvážené řešení otázky statusu Číny jako tržního hospodářství na jedné straně a cíle účinné metodiky výpočtu dumpingu na straně druhé.

1.4. EHSV podporuje návrh Komise, aby dumpingové rozpětí nebylo vypočítáváno pomocí standardní metodiky, ale na základě srovnávacího základu zohledňujícího značně zkreslené výrobní a prodejní náklady. EHSV poukazuje na to, že již ve svém stanovisku z roku 2016 o ochraně udržitelných pracovních míst a růstu v ocelářství vyzval k tomu, aby se pro antidumpingová a antisubvenční šetření čínského dovozu nepoužívala standardní metodika, dokud Čína nesplní pět kritérií EU pro přiznání statusu tržní ekonomiky.

1.5. EHSV vítá záměr Komise používat zvláštní kritéria k určení toho, zda je situace na trhu podstatným způsobem zkreslena. Podotýká však, že by se mělo zohlednit i dodržování norem MOP a mnohostranných dohod o ochraně životního prostředí.

1.6. EHSV vyzývá Parlament a Radu, aby jasně uvedly, že Komise bude vydávat zvláštní zprávy o jednotlivých zemích pro všechny země, v nichž dochází k významnému zkreslení trhu. Cíl se bude vztahovat na všechny země, v nichž bylo v předchozím pětiletém období dohromady zahájeno 70 % antidumpingových šetření.

1.7. EHSV však upozorňuje, že v návrhu Komise na změnu základního antidumpingového nařízení stále existuje prostor pro zlepšení z hlediska účinnosti a proveditelnosti procesu antidumpingového šetření (právní status, proveditelnost a účelnost navrhovaných zpráv), zejména pokud jde o důkazní břemeno, které by nemělo být přesouváno na evropský průmysl.

1.8. EHSV zdůrazňuje, že řízení týkající se antidumpingového a antisubvenčního podnětu musí být přístupné také pro malé a střední podniky.

1.9. EHSV podporuje přechodná ustanovení a režim konzultací, jež Komise navrhuje.

1.10. EHSV naléhavě žádá Komisi, aby v zájmu posílení právní jistoty v maximální možné míře zajistila slučitelnost nové antidumpingové politiky EU s antidumpingovou dohodou WTO.

1.11. EHSV doporučuje, aby politika ochrany obchodu vůči zemím, v nichž dochází k významnému zkreslení trhu, uplatňovala mezinárodně koordinovaný přístup přesahující rámec EU. Je nutná úzká koordinace s hlavními obchodními partnery.

1.12. EHSV vítá návrh Komise provést v antisubvenčním nařízení změny.

1.13. EHSV podotýká, že efektivnost postupů spojených s nástroji na ochranu obchodu souvisí i s návrhem na modernizaci těchto nástrojů z roku 2013, včetně pravidla nižšího cla. EHSV zdůrazňuje, že je mimořádně důležité, aby byl balíček opatření, kterými se modernizují nástroje na ochranu obchodu, v nadcházejících měsících dokončen a přijat, aby byl vytvořen robustní a účinný systém ochrany obchodu a byla zajištěna pracovní místa a růst v EU.

2. Souvislosti a shrnutí dokumentu Komise

2.1. Návrh Komise ⁽¹⁾ mění nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie, a nařízení (EU) 2016/1037 o ochraně před dovozem subvencovaných výrobků ze zemí, které nejsou členy Evropské unie. Změny se týkají antidumpingových výpočtů i antisubvenčního postupu.

2.2. Nový návrh Komise zavádí do základního antidumpingového nařízení změny tím, že ruší rozlišování mezi zeměmi se statusem tržní ekonomiky a zeměmi, které nemají tržní ekonomiku a jsou členy WTO. Metodika „srovnatelných zemí“ se může nadále uplatňovat na země, které nejsou členy WTO a jsou zeměmi bez tržního hospodářství. Standardní metodika se použije na všechny členy WTO, vyjma případů podstatného zkreslení trhu. V takovém případě nový čl. 2 odst. 6 písm. a) stanoví, že běžná hodnota se zjistí početně na základě výrobních nákladů a nákladů na prodej odrážejících nezkrácené ceny nebo na základě srovnávacího základu.

2.3. Jakkoli je nově navrhované nařízení „z hlediska zemí neutrální“, úzce souvisí s uplynutím platnosti pododstavce 15 písm. a) bodu ii) protokolu o přistoupení Číny ke Světové obchodní organizaci (WTO) dne 11. prosince 2016. Důsledky tohoto uplynutí platnosti jsou vykládány různě ⁽²⁾.

2.4. Podle standardní metodiky se požaduje, aby se dumping vypočítával na základě srovnání cen při vývozu do EU s cenami na domácím trhu resp. s náklady na výrobky ve vyvážející zemi. U zemí bez tržního hospodářství však EU v současné době používá tzv. „metodu srovnatelné země“, při níž se za základ pro výpočet berou místo cen domácím trhu ceny a náklady z jiné „srovnatelné země“.

2.5. Nařízení (EU) 2016/1036 o ochraně před dumpingovým dovozem vyjmenovává země WTO, které jsou považovány za netržní ekonomiky ⁽³⁾ a na něž se měla uplatnit „nestandardní“ antidumpingová metodika.

2.6. V důsledku toho, že by uplynutí platnosti pododstavce 15 písm. a) bodu ii) protokolu o přistoupení Číny mohlo být vykládáno jako skutečnost zavazující EU k tomu, aby Číně udělila status tržního hospodářství, však Evropská komise musela počítat s různými scénáři, jak zachovat silné nástroje na ochranu obchodu a současně chránit evropský průmysl před nekalými obchodními praktikami a dodržovat závazky stanovené WTO.

⁽¹⁾ COM(2016) 721 final.

⁽²⁾ Podle odhadů Evropské komise bylo v období 2012–2016 zahájeno 73 nových antidumpingových a antisubvenčních šetření. Z nich se 42 % týkalo Číny, 10 % Indie, 5 % Ruska, 5 % Indonésie a 5 % Turecka. V roce 2016 se většina uložených prozatímních opatření vztahovala především na Čínu, některá na Rusko, Bělorusko a Koreu.

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/1036 ze dne 8. června 2016 o ochraně před dumpingovým dovozem ze zemí, které nejsou členy Evropské unie (kodifikované znění) (Úř. věst. L 176, 30.6.2016, s. 21).

2.7. V roce 2016 probíhala intenzivní diskuse mezi institucemi EU a zainteresovanými stranami. EHSV se do ní zapojil a ve svém stanovisku Případné přiznání statusu tržního hospodářství Číně (v zájmu nástrojů ochrany trhu) a jeho dopady v hlavních průmyslových odvětvích z hlediska zaměstnanosti a růstu⁽⁴⁾ zdůraznil, že EU by neměla přijít o nástroje k zajištění volného a spravedlivého obchodu s Čínou, neboť by byl ztracen nepřijatelný počet pracovních míst (v řádu stovek tisíc). EHSV upozornil na to, že tyto ztráty by se soustředily do určitých odvětví a oblastí, které by to značně postihlo, jako například hliník, jízdní kola, keramika, elektrody, slitiny železa, sklo, papír, solární panely, ocel a pneumatiky. EHSV vyzval Komisi, EP a Radu, aby podpořily mezinárodní spravedlivou hospodářskou soutěž jako způsob, jak aktivně hájit tato pracovní místa a hodnoty evropské společnosti a podpořit příjmy a blahobyt v Evropské unii⁽⁵⁾. Evropský parlament přijal dne 12. května 2016 usnesení o statusu tržního hospodářství Číny.

2.8. Návrh Komise obsahuje orientační seznam kritérií poukazujících na významná zkrácení trhu, jež se týkají zejména intervencí státu v daném odvětví. Útvary Komise by mohly vydávat veřejné zprávy popisující konkrétní situaci týkající se tržních podmínek v kterékoli zemi či kterémkoli odvětví. Tyto zprávy a důkazy, z nichž vycházejí, by rovněž byly založeny do spisu případného šetření týkajícího se dané země či odvětví, tak aby všechny zúčastněné strany měly možnost vyjádřit svá stanoviska a připomínky.

2.9. Kromě nové metodiky pro výpočet dumpingu návrh vymezuje Komise i přechodná ustanovení týkající se opatření na ochranu obchodu a probíhajících šetření. Návrh Komise uvádí, že nový systém se bude vztahovat pouze na případy zahájené až poté, co nová ustanovení vstoupí v platnost. Zavedení nové metodiky nezakládá dostatečný důvod k přezkumu stávajících antidumpingových opatření. Žádosti o přezkum metodiky lze podávat až při zahájení přezkumu daného opatření před pozbýtím platnosti.

2.10. Návrh Komise obsahuje i změny způsobu, jakým EU vyšetřuje subvence poskytnuté vládami ve třetích zemích, a v rámci změny základního antisubvenčního nařízení vyjasňuje, že při výpočtu antisubvenčních opatření lze zohlednit další subvence zjištěné během antisubvenčního šetření nebo jeho přezkumu.

3. Obecné připomínky

3.1. EHSV podporuje otevřenou a spravedlivou obchodní politiku EU. EU (která jedná jménem členských států, neboť společná obchodní politika je výhradní pravomocí EU) prosazuje otevřený obchod a uznává hodnotu obchodu jakožto hnací síly růstu a zaměstnanosti.

3.2. EHSV podporuje účinné nástroje na ochranu obchodu. Ve své obchodní politice EU požaduje, aby domácí i zahraniční výrobci soutěžili za rovných podmínek. Proto se staví proti nekalým obchodním praktikám a uplatňuje vlastní právní předpisy prostřednictvím nástrojů na ochranu obchodu, včetně antidumpingových a kompenzačních opatření.

3.3. EHSV by chtěl poukázat na to, že většina antidumpingových opatření platných vůči dovozům z Číny je soustředěna v určitých odvětvích, přičemž nejvíce se dotýkají ocelářského průmyslu. Tento sektor slouží ve stejné míře jak dodavatelským, tak odběratelským odvětvím. S více než 350 000 přímými pracovními místy a několika miliony pracovních míst v souvisejících odvětvích hraje zásadní úlohu v evropském zpracovatelském průmyslu a evropském hospodářství obecně.

3.4. EHSV zastává názor, že celkově návrh Komise nabízí vyvážené řešení otázky statusu Číny jako tržního hospodářství na jedné straně a cíle účinné a z hlediska zemí neutrální metodiky výpočtu dumpingu na straně druhé.

3.5. EHSV vítá změnu základního antisubvenčního nařízení, která vyjasňuje postup antisubvenčního šetření.

3.6. EHSV navrhuje, aby body odůvodnění obou nařízení jasně uváděly, že změna základního antidumpingového nařízení neznamená udělení statusu tržního hospodářství Číně.

⁽⁴⁾ Úř. věst. C 389, 21.10.2016, s. 13.

⁽⁵⁾ Úř. věst. C 389, 21.10.2016, s. 13.

3.7. EHSV však bere na vědomí, že Čína dne 13. prosince 2016 požádala o konzultace v rámci WTO s USA a EU v souvislosti s tím, že USA a EU neplní antidumpingovou dohodu WTO, a že se tyto konzultace z pohledu EU týkají stávajícího antidumpingového nařízení i jeho navrhované změny, jež je předmětem tohoto stanoviska. Výbor připomíná dřívější právní spory, které dokládají komplexní povahu problémů. EHSV tudíž vyjadřuje obavy týkající se právní jistoty navrhované změny antidumpingového nařízení a vyzývá Komisi, aby vypracovala důkladné odůvodnění slučitelnosti nového systému s antidumpingovými pravidly WTO.

3.8. EHSV poukazuje na to, že žádný z hlavních obchodních partnerů EU nezměnil svou antidumpingovou metodiku, a to ani s ohledem na uplynutí platnosti pododstavce 15 písm. a) bodu ii) protokolu o přistoupení Číny k WTO. Tato strategie souvisí s probíhajícím řízením u WTO na podnět Číny, na jehož výsledek je třeba vyčkat.

3.9. EHSV doporučuje, aby k této záležitosti existoval mezinárodně koordinovaný přístup, který bude přesahovat rámec EU.

3.10. EHSV proto naléhá na Komisi, Parlament a Radu, aby bedlivě sledovaly nový vývoj v oblasti politik ochrany obchodu nejvýznamnějších obchodních partnerů a aby analyzovaly dopad tohoto vývoje na bilanci obchodních toků.

3.11. EHSV poukazuje na to, že Výbor regionů vyzval ke zrušení pravidla nižšího cla ⁽⁶⁾. Parlament v dubnu 2014 doporučil omezit pravidlo nižšího cla v případě pracovního a environmentálního dumpingu. EHSV ve svém stanovisku z roku 2016 také požadoval, aby bylo pravidlo nižšího cla zrušeno u dovozů oceli.

3.12. V tomto ohledu EHSV upozorňuje na skutečnost, že efektivnost postupů spojených s nástroji na ochranu obchodu souvisí i s návrhem na modernizaci těchto nástrojů z roku 2013. EHSV konstatuje, že balíček opatření, kterými se modernizují nástroje na ochranu obchodu, a nová metoda výpočtu dumpingového rozpětí se týkají různých sice těsně spjatých, přesto však technicky a právně nesouvisejících aspektů antidumpingové politiky EU a jejího provádění. EHSV poukazuje na to, že plné využití dumpingového rozpětí by podpořilo cíl spočívající v dosažení podmínek tržního hospodářství ve všech členských zemích WTO, a upozorňuje, že je mimořádně důležité, aby byl balíček opatření, kterými se modernizují nástroje na ochranu obchodu, v nadcházejících měsících dokončen a přijat, aby byl vytvořen robustní a účinný systém nástrojů na ochranu obchodu a byla zajištěna pracovní místa a růst v EU.

4. Konkrétní připomínky

4.1. EHSV podporuje návrh Komise (čl. 2 odst. 6a) na změnu metodiky výpočtu, aby bylo možné použít nestandardní metodiku v případech, kdy v některých zemích existují významná zkresení, a zastává názor, že tato metodika by Komisi umožnila stanovit a změřit skutečný rozsah dumpingu.

4.2. EHSV již ve svém stanovisku z roku 2016 ⁽⁷⁾ o ochraně udržitelných pracovních míst a růstu v ocelářství vyzval k tomu, aby se pro antidumpingová a antisubvenční šetření čínského dovozu nepoužívala standardní metodika, dokud Čína nesplní pět kritérií EU pro přiznání statusu tržní ekonomiky. To je v souladu s usnesením Evropského parlamentu z května 2016.

4.3. EHSV souhlasí s hodnocením Komise, podle něhož jsou ceny a náklady v některých zemích uměle nízké v důsledku státního vlivu, což znamená, že realisticky neodrážejí tržní síly. Ceny a náklady na domácím trhu jsou státními zásahy významně zkreseny. V takových případech by proto ceny na domácím trhu neměly být používány ke srovnání s vývozními cenami.

4.4. EHSV konstatuje, že spouštěcím momentem nového výpočtu je nyní významné zkresení trhu, pro něž nařízení uvádí orientační seznam příkladů. Upozorňuje však také na to, že porušení minimálních pracovních a environmentálních norem může rovněž přispět k narušení hospodářské soutěže mezi podniky z EU a mělo by být zohledněno, zejména je-li to součástí vnitrostátního regulačního rámce. Kromě toho by se měla pečlivě posoudit slučitelnost nové metody s pravidly WTO.

⁽⁶⁾ Úř. věst. C 17, 18.1.2017, s. 13.

⁽⁷⁾ Úř. věst. C 389, 21.10.2016, s. 50.

4.5. EHSV vyjadřuje politování nad tím, že Čína ve WTO požádala o svolání formálního panelu v souvislosti s tzv. „metodou srovnatelné země“, kterou EU používá, a upozorňuje na to, že EU v současné době pracuje na zavedení nové metodiky, která by měla být v souladu se všemi mezinárodními dohodami. EHSV se domnívá, že pokud rozhodnutí WTO dojde k závěru, že ukončením platnosti čl. 15 písm. a) bodu ii) Čína automaticky nezískává status tržního hospodářství a musí dodržovat ostatní závazky, které přijala ve svém protokolu o přistoupení, mělo by být použito metody „srovnatelné země“ zachováno.

4.6. EHSV konstatuje, že podle navrhované právní úpravy může Komise vypracovat a vydávat zprávy popisující konkrétní situaci na trhu v kterékoli zemi či odvětví. Tyto zprávy a důkazy, z nichž vycházejí, by se rovněž staly součástí případného antidumpingového šetření týkajícího se dané země či odvětví a byly by veřejně dostupné. Výrobní odvětví EU by mohlo informace uvedené v těchto zprávách využít i při podávání podnětu či žádosti o přezkum. EHSV však vyjadřuje znepokojení nad tím, že návrh Komise neobsahuje žádné ustanovení o zvýšení stávajícího počtu pracovníků, kteří se zabývají nástroji na ochranu obchodu. Rovněž upozorňuje, že není vymezen právní status uvedených zpráv a není jasné, jak lze zprávy využít v případě, že je dotčená země právně napadne. Rovněž není uvedeno, jak často budou zprávy aktualizovány a jak budou přizpůsobeny specifickým problémům konkrétních odvětví.

4.7. EHSV je také znepokojen tím, že tyto zprávy nejsou povinné (návrh uvádí, že „útvary Komise mohou vydat zprávu“), a rovněž žádá, aby bylo v navrhovaném právním předpisu jasněji vymezeno důkazní břemeno.

4.8. EHSV upozorňuje, že řízení týkající se antidumpingového podnětu musí být účinné, realistické a proveditelné. EHSV však nemůže souhlasit s obrácením důkazního břemene. Důkazní břemeno ohledně prokázání existence dumpingu by nemělo být uvalováno na dotčené podniky z EU ani na Komisi. Související požadavky týkající se shromažďování údajů by měly zůstat udržitelné.

4.9. EHSV zdůrazňuje, že řízení týkající se antidumpingového podnětu musí být přístupné i malým a středním podnikům a že je třeba věnovat zvláštní pozornost zajištění toho, aby tyto podniky mohly nést náklady spojené s šetřením a souvisejícími požadavky na shromažďování údajů.

4.10. EHSV zastává názor, že přechodná ustanovení, která Komise navrhuje, jsou v zájmu právní jasnosti, a tato opatření podporuje.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

Stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1059/2003, pokud jde o územní typologie (Tercet)

[COM(2016) 788 final – 2016/0393 (COD)]

(2017/C 209/13)

Konzultace	Rada Evropské unie, 25. 1. 2017
Právní základ	Článek 304 Smlouvy o fungování Evropské unie
Odpovědná specializovaná sekce	Hospodářská a měnová unie, hospodářská a sociální soudržnost
Přijato na plenárním zasedání	29. 3. 2017
Plenární zasedání č.	524
Výsledek hlasování	223/1/4
(pro/proti/zdrželi se hlasování)	

Jelikož se Výbor domnívá, že obsah návrhu je uspokojivý, a vzhledem k tomu, že se k obsahu návrhu již vyjádřil ve stanovisku k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o zavedení společné klasifikace územních statistických jednotek (NUTS) ⁽¹⁾ přijatém dne 11. července 2001, rozhodl se na 524. plenárním zasedání, které se konalo ve dnech 29. a 30. března 2017 (jednání dne 29. března 2017), 223 hlasy pro, 1 hlas byl proti a 4 členové se zdrželi hlasování, zaujmout k navrhovanému znění příznivé stanovisko a odkázat na svůj postoj vyjádřený ve výše uvedeném dokumentu.

V Bruselu dne 29. března 2017.

předseda
Evropského hospodářského a sociálního výboru
Georges DASSIS

⁽¹⁾ Úř. věst. C 260, 17.9.2001, s. 57. (Dokument není k dispozici v češtině.)

ISSN 1977-0863 (elektronické vydání)
ISSN 1725-5163 (papírové vydání)

Úřad pro publikace Evropské unie
2985 Lucemburk
LUXEMBURSKO

CS